Trst: Nacionalno zavezništvo se ni poklonilo žrtvam rasnih zakonov

9

Slovenija: s šolskim letom se je začela tudi dejavnost Bralne značke

5

Romjanski starši ponovno stisnili zobe in zagotovili prevoz otrok

15

Sto let razvoja s teritorijem
Skupno praznovanje stoletnice od 19. do 21. septembra
ZADRUŽNA BANKA BCC CREDITO COOPERATIVO
Doberdob in Sovodnje
Doberdò e Savogna
1908 2008

Primorski dnevnik

ČETRTEK, 18. SEPTEMBRA 2008
št. 222 (19.312) leto LXIV.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Doberdob" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418
GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958
ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190
Internet: http://www.primorski.it/ e-mail: redakcija@primorski.it
POŠTNINA PLAČANA V GOTOVINI
Spedizione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 € CENA V SLOVENIJI 0,80€ (191,71 SIT)

Bili smo na pravi strani

DUŠAN UDOVIČ

Finijevo priznanje antifašizma kot konstitutivne vrednote italijanske demokracije je pred dnevi spravilo v zadrego mnoge, antifašiste in (post)fašiste. Prvi se legitimno in utemeljeno sprašujemo, koliko je v Finijevih stališčih premišljenega političnega pragmatizma, ki je Nacionalnemu zavezništvu od Fiuggija dalje zravnal pot do najvišjih državnih institucij. In koliko je resnične človeške, državniške in civilizacijske dozorelosti, v kateri ne more biti prostora za fašistične vrednote ali nostalgije. Za Finijeve pristaše je šok nemara še večji, saj bi morali odložiti miselni instrumentarij, ki so ga vsrkali tako rekoč z materinim mlekom in na katerem so ob tolerantnosti države desetletja gradili politični konsenz, svoje upravne in parlamentarne kariere, sistem oblasti, do katerega so se dokopali.

Odgovor za nikogar ni preprost, ker je odprtih in nerazčiščenih vprašanj veliko, še zlasti v naših krajih, kjer se je italijanski fašizem dejansko rodil in pokazal svoje najbrutalnejše lice. Vzorec teh težav je bilo razločno videti na sinočnji seji tržaškega občinskega sveta, kjer so pristaši Finijeve stranke pokazali vse svoje meje in obžalovanja vredno stopnjo civilizacijske zrelosti. Proslava obletnice Mussolinijevih rasnih zakonov je bila zanje zalogaj, ki ga niso zmogli prebaviti, tako kot očitno ne zmorejo pristati na drzno pirueto predsednika poslanske zbornice glede antifašizma.

Za Trst pa je to še en dokaz, da bo moralo to mesto narediti še marsikateri izpit, če se hoče prebiti v prihodnost. Predvsem bo treba priznati, da so bili gnusni rasni zakoni samo ena od etap krvoločne zgodbe, ki se je v naših krajih začela veliko pred letom 1938. Da je fašizem tod od vsega začetka nastopal z ognjem in mečem, da je bilo tedaj že več kot desetletje na delu posebno fašistično sodišče s smrtnimi obsodbami, obsodbami na stoletja ječe in konfinacije, v glavnem Slovencev in Hrvatov. Antifašistov, takšnih, za katere gospod Fini danes končno trdi, da so bili na pravi strani, na zgrešeni pa so bili tisti, proti katerim so se borili. Vsi mi smo bili na pravi strani, tudi za Finija, to je vendarle velika stvar. Morda pa le utegnemo dočakati ta priznanja, še posebej pa znamenje avtentičnega spoštovanja do naše skupnosti, ne pa poskuse zavratnega izigravanja, kot se dogaja v zadnjih dneh na deželi. To bo šele pravi izpit in dokaz, da so izrečene pomembne besede tudi avtentične.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE - Včeraj predstavili repertoar sezone 2008/09

Gledališče kot rešilni jopič v morju splošnega populizma

Bogata abonmajska sezona, v kateri blesti Vihar Vita Tauferja

TRST - Slovensko stalno gledališče je včeraj predstavilo repertoar sezone 2008/09, s katero želi odpreti kritično refleksijo o naši širši in ožji družbeni stvarnosti. Spored predvideva predstave za vse okuse, od muzikala do drame, komedije in tragedije: med njimi izstopa velika koprodukcija, ki bo na veliki oder Kulturnega doma pripeljala Shakespearov Vihar v režiji Vita Tauferja. V prenovljeni Mali dvorani pa si bomo lahko ogledali Mladoporočenca iz Ulice Rossetti.

Na 7. strani

GOSPODARSTVO - Finančna kriza na svetovnih trgih

Med vlagatelji ostajajo strahovi, da slabih novic še ni konec

NEW YORK - Po nepričakovanem posegu ameriške centralne banke v korist zavarovalniškega koncerna AIG so se včeraj razmere na mednarodnih finančnih trgih za kratek čas nekoliko umirile, nato pa je večina osrednjih svetovnih borznih indeksov trgovanje kljub temu sklenila z negativnimi predznaki. Med vlagatelji po pojasnilih analitikov namreč ostajajo strahovi, da slabih novic še ni konec.

Na 18. strani

Obletnica razglasitve fašističnih rasnih zakonov

Na 3. strani

Corriere della Sera o usodi bivšega taborišča v Viscu

Na 3. strani

Slovenija: pogovori s Karlom Erjavcem, Zmagom Jelinčičem in Bojanom Šrotom

Na 4. strani

Državne železnice in prihodnost tržaškega pristanišča

Na 8. strani

Pogrešano Denise Seveso našli v Tržiču

Na 15. strani

LJUBLJANA - Stališče ministra Rupla

Poskus zanikanja Slovencev v Benečiji

LJUBLJANA - Slovensko zunanje ministrstvo z zaskrbljenostjo spremlja poskuse nekaterih strank vladne koalicije v deželni skupščini FJK, da bi s posebnimi zakoni, ki bi zadevali »nekakšne slovanske manjšine« v videmski pokrajini, dejansko ločili slovensko manjšino v Italiji na več delov. Ministrstvo ocenjuje, da gre za poskus zanikanja prisotnosti slovenske manjšine v videmski pokrajini.

To je po oceni ministrstva med drugim v nasprotju z zaščitnim zakonom za slovensko manjšino in tudi z vsemi dosedanjimi pogovori med predstavniki obeh držav, kjer je bila slovenska manjšina vedno in dosledno obravnavana kot celota.

Omenjeno vprašanje je zunanji minister Dimitrij Rupel pretekli teden že izpostavil na srečanju z italijanskim kolegom Francom Frattinijem v Rimu.

Tedaj je tudi poudaril, da je slovenska manjšina v Italiji ena sama in so vsi poskusi, da bi jo umetno delili, nesprejemljivi. Glede na dejstvo, da v deželnem svetu Furlanije Julijske krajine napovedujejo skorajšnji začetek razprave o novih zakonih, je slovenski generalni konzul Jože Šušmelj zaprosil za nujen sestanek s predsednikom Dežele Renzom Tondom.

ANGLEŠČINA-ŠPANŠČINA-FRANCOŠČINA-NEMŠČINA-SLOVENŠČINA-HRVAŠČINA

- Dnevni in večerni jezikovni tečaji vseh stopenj
- Posebni tečaji za predšolske otroke, osnovnošolske otroke in srednješolsko mladino
- Intenzivni tečaji in konverzacija
- Tečaji za podjetja
- Pripravljalni tečaji za izpite University of Cambridge
- Predavatelji v materinščini
- Cast: upravni center in opora Trinity za Furlanijo Julijsko krajino predavateljem angleščine
- Sedež izpitov Trinity College London

Pooblaščeni center št. 5934
TRINITY COLLEGE LONDON

Jezikovni tečaji SCUOLA PER INTERPRETI

Trst, Ul. S. Francesco 6 Tel./Fax 040.371300
www.scuolaperinterpreti.it - E-mail: info@scuolaperinterpreti.it

GLOSA

Cerkev človeku predolgo ni znala dovolj prisluhniti

JOŽE PIRJEVEC

Papež Benedikt XVI. je v petek 12. septembra med svojim obiskom v Parizu imel pomemben govor pred izbranimi predstavniki francoske kulture. Nastopil je v srednjeveški dvorani, ki po svojem ustanovitelju Bernardu iz Clairvauxa nosi ime collège des Bernardins in je bila pred kratkim prenovljena prav zato, da služi kulturnemu dialogu med ljudmi različnih prepričanj. Ambient je bil impozanten a preprost: gotska dvorana s tremi vrstami stebrov in absida, kjer je bil postavljen skromen papežev prestol. Za njim, kot edini okrasek, oljčno drevo. Zdi se mi, da se je ob tej priliki tudi Benedikt XVI. odpovedal motečemu razkošju, s katerim se sicer pogosto pojavlja v javnosti.

Kaj je papež dejal? Začel je z napovedjo, da bo govoril o virih zahodne teologije in o koreninah evropske kulture. Pri tem je opozoril na veliki razkol, ki ga je povzročilo preseljevanje narodov, katerega posledica je bil nastanek novih državnih enot. Moram reči, da mi je bila ta uvertura všeč, kajti tudi sam sem prepričan, da je razkroj Vzhodnega in Zahodnega rimskega cesarstva, ki ga je povzročil vdor Germanov in Slovanov v sredozemski prostor, začetek novega obdobja v zgodovini, brez katerega si sodobne Evrope in njenega etničnega ustroja ni mogoče predstavljati. Izhajajoč iz te ugotovitve je Benedikt XVI. spomnil, da so v tistem burnem času prav v samostanih ohranili zakladi stare kulture in se je počasi začela oblikovati nova kultura. Pri tem ni omenil samo samostanskih šol in bibliotek, temveč tudi veliko dediščino srednjeveške glasbe, na kateri temelji vsa glasbena govorica Zahoda. Prešel je nato na osrednji del svojega govora, v katerem je opozoril na večplastnost biblijskega teksta, ki nosi pečat različnih zgodovinskih okoliščin, v katerih je nastajalo in njegovih človeških avtorjev. Zaradi tega, pravi papež, sveto pismo potrebuje interpretacijo, ki predstavlja izziv za vsako generacijo posebej. Ker božja beseda ni nikoli preprosto prisotna v literarni obliki teksta, temveč je odvisna od življenjskega procesa, v katerega so vpeti njeni bralci, ne more postati opravičilo za fundamentalizem. »Božja beseda in njeno delovanje v svetu se izpričujejo v človeški besedi in zgodovini.«

Potem ko je poudaril vlogo človeškega razuma pri oblikovanju kraljestva božjega, je Benedikt XVI. zapel hvalnico delu, tako intelektualnemu, še bolj pa fizičnemu, opozarjajoč na njegovo etnično dimenzijo, ki da je tipična za novo Evropo, kakor je izšla iz srednjeveške izkušnje. Človeško delo je seveda povezal z božjim delom, opozarjajoč na pomembni Kristusov stavek iz Janezovega evangelija , ki ga - priznam - nisem poznal: »Moj Oče (...) je vedno na delu, in tudi jaz sem vedno delaven« (5,17). Na podlagi te ugotovitve je papež poudaril še sodelovanje človeka v ustvarjalnem procesu Boga v svetu. »Brez te kulture dela, ki skupaj s kulturo besede predstavlja samostansko izkušnjo, si ni mogoče predstavljati razvoja Evrope, njenega ethosa in njenega pogleda na svet.«

Kako resnična, a tudi kako pozna ugotovitev. Če bi katoliška Cerkev v času humanizma in renesanse, še bolj pa v času razsvetljenstva znala tako visoko oceniti vlogo človeka kot intelektualca in delavca v razvoju sveta in družbe, bi evropska zgodovina poznala verjetno mirnejšo plovbo, kakor jo je. Vsekakor bi bilo v tem primeru lažje sprejeti papeževo sklepno vabilo, naj se ne predajamo pozitivistični kulturi, ki postavlja vprašanja v zvezi z Bogom v sfero subjektivnosti, češ da nimajo znanstvene podlage. Taka kultura, pravi papež, »bi bila kapitulacija razuma, odpoved njegovim najvišjim možnostim in torej propad humanizma, katerega posledice ne morejo ne biti usodne. Kar je utemeljilo evropsko kulturo, iskanje Boga in pripravljenost, da mu prisluhneš, je tudi danes temelj resnične kulture.« Gre za lepo toda apodiktično ugotovitev, ki je brez pravega naboja, ker Cerkev toliko časa človeku ni znala dovolj prisluhniti.

VREME OB KONCU TEDNA

Nekaj spremenljivosti, nato pa precej sonca

DARKO BRADASSI

Z vremenskim preobratom v preteklem koncu tedna je jesen po pričakovanjih nenadno in izrazito izpodrinila poletje. Odslej poletnih temperatur ne pričakujemo več, živosrebrni stolpec bo čez dan kvečjemu še dosegal ali presegal mejo 20°C, zelo težko pa se bo dotaknil praga 25°C.

Temperature so se v zadnjih dneh občutno znižale in nas je naenkrat kar zazeblo. Še pred slabim tednom se je živosrebrni stolpec zadrževal, kljub obdobju, na povsem poletnih vrednostih, vroče je bilo in soparno. V zadnjih dneh pa so razmere postale jesenske, ponekod je zaradi mraza ponoči in zjutraj celo prehodno zadišalo po zimi. Najhladnejša je bila po pričakovanjih včerajšnja noč, ko je veter oslabel in se je nebo zjasnilo. Predvsem velja poudariti najnižjo temperaturo, ki so jo namerili na Trbižu, kjer se je živosrebrni stolpec spustil kar za nekaj desetink stopinje pod ničlo. Zadnjič je bilo na Trbižu v septembru tako mrzlo pred štirimi leti, in sicer 27. septembra 2004. Vsega spoštovanja vredne pa so tudi vrednosti, ki smo jih beležili drugod po deželi. Na Goriškem in v Laškem se je včeraj ponoči temperatura spustila do 6,8°C, na vzhodnem Krasu le malo nad 7°C, na zahodnem Krasu pa do 9,1°C. Še najmanj mrzlo je bilo na Tržaškem ob morju, kjer se je temperatura spustila do 13°C. V zadnjih dneh pa se je občutno ohladilo tudi morje, in sicer od 25°C, ki smo jih beležili še pretekli petek, do sedanjih slabih 21°C.

Povprečne temperature so v zadnjem tednu padle za približno 10°C, padec najvišjih dnevnih vrednosti pa je bil v preteklih dneh še izrazitejši. Občutno so se ohladili tudi višji sloji ozračja. Ničta izoterma, ki je bila še pretekli petek na višini 4000 m, se je včeraj spustila do višine 2000 m in je sedaj za kakih 1200 m pod dolgoletnim povprečjem. Zračni sloj na višini 1500 m se je med petkom in ponedeljkom ohladil za 13,6°C, radiosonda iz Campoformida je na tej višini v prostem ozračju še pretekli petek namerila 17,6°C, v ponedeljek pa je namerila le 4°C, kar je za približno 6°C manj od dolgoletne normalnosti.

Nad večjim delom Sredozemlja in osrednje Evrope se bo tudi v prihodnjih dneh v višinah zadrževal hladen in precej vlažen zrak, v nižjih plasteh pa bodo od jutrišnjega popoldneva pritekali bolj suhi severovzhodni tokovi. Danes bo nad Tirenskim morjem nastalo novo ciklonsko območje, ki pa se bo, kot kaže, pomikalo preko južnega dela države in bo zato na naše kraje vplivalo le obrobno. Danes in jutri bo zato nekaj več spremenljivosti in bo ponekod lahko padlo nekaj kapelj dežja, v soboto in v nedeljo pa bo več sončnega vremena.

Danes bo delno jasno, čez dan se bo oblačnost postopno povečala. Nekoliko topleje bo. Ponoči in jutri bo spremenljivo do pretežno oblačno, predvsem v južnejših predelih niso izključene občasne rahle padavine. Zapihala bo šibka do zmerna burja. V popoldanskih urah se bo vreme izboljšalo. V soboto in nedeljo bo povečini pretežno jasno z občasno zmerno oblačnostjo. Pihala bo šibka do zmerna burja, ki bo v nedeljo oslabela. Predvsem jutra bodo za ta čas kar mrzla.

ODPRTA TRIBUNA

Več posledic nedorečenega razmerja med Demokratsko stranko in SSk

Vedno sem bil prepričan, da politika mora gledati v bodočnost ter udejaniti ves ustvarjalni potencial, ki ga danes v Italiji zavirajo razširjeni cehovski interesi. Desnici je lažje. Populizem in nadutost ji omogočata konsenz vseh tistih, ki odklonilno gledajo na politiko in verjamejo v avtoritarni lik premiera-odrešenika. Berlusconijeva volilna zmaga zahteva torej od nas nadgradnjo teh neokonservativnih teženj, tako na idejno vsebinski ravni, kakor v organiziranosti.

Tudi Slovenci moramo opraviti svoje. Opredeliti se moramo za tako organiziranost, ki nam bo omogočila, da bomo sposobni izoblikovati v okviru Demokratske stranke nov vodilni politični kader, novo politiko do manjšinske emancipacije, nov konstruktiven odnos do sobivanja na teritoriju, kar pomeni samozavestnejši pogled v prihodnost.

Levi demokrati in Marjetica nismo zmogli novega, skupnega pristopa do slovenske politične prisotnosti v Demokratski stranki s posledico, da v skupnem zavezništvu ostaja še naprej nedorečeno razmerje med Slovensko skupnostjo in DS in to kljub dogovoru, ki ni bil le volilnega značaja. Verjetno pogojujejo te izbire določene vodilne osebnosti, uprte v preteklost, ki ne morejo iz svojih zgodovinsko ustaljenih miselnih kalupov in niso pripravljene na dosledno spoštovanje dogovora in na izbire, ki bi popeljale manjšino naprej.

Če želimo biti kos novim razmeram, mora prestaviti dogovarjanje med politiko in civilno družbo na drugo raven. Politična garnitura ne sme več odstopati svojih kompetenc drugim, saj je njena zdajšnja nizka prepoznavnost tesno povezana z nadomestno aktivnostjo predstavnikov dela civilne družbe. Istočasno mora politika vzpostaviti ožji dialog z ekonomsko zamejsko stvarnostjo, ki mora prevzeti svojo odgovornost glede izbir razvoja širše slovenske deželne stvarnosti.

Drugi problem, pri katerem moramo biti brezkompromisni, je problem izobraževanja in torej konkurenčnosti naše mladine v globaliziranem svetu. Sprožiti moramo procese, znotraj katerih »se bo lahko posameznik okrepil kot visoko sposobna moralna, intelektualna, duhovno razvita osebnost z občutkom za sočloveka in za skupnost«. Preprečiti moramo zdajšnje težnje po samozadostnosti, ki vodi v osamitev in ki, dolgoročno, le zmanjšuje sposobnost preživetja.

Naglas na individualnih pravicah in obveznostih, kot alternativi »sindikalnemu« kolektivizmu, je pozitiven proces in mora ostati naš politični izziv. To pomeni, da se ne obračamo več na spoliticizirane množice, ki jih ni več, ampak na volilce kot posameznike, ki jim moramo zagotoviti vrsto garancij in temeljnih dobrin, kot so prav izobrazba, zaposlitev, oziroma občutek varnosti, in stabilnosti, pravico do zdravja.

Izoblikovanje novih izobraževalnih in formativnih strategij in instrumentov ostaja torej v dolžnosti politike kakor je dolžnost posameznika, da se le teh ustrezno in uspešno poslužuje.

Pa vendar prevladuje v diskusiji naš še vedno običajen miselni pristop, poln programov in načelnih izhodišč. O vsem tem je bilo že govora v kongresnih in volilnih dokumentih, ki pa so do danes le minimalno in z veliko težavo prodrli v vsakdanjo politično prakso, saj se raje vsi skrivamo za suhoparno vsakdanjostjo.

Na ta način postajajo politične razlike zelo medle in jih bo vedno teže evidentirati. Če so na državni ravni lahko uporabne teme človekovih pravic in temeljnih svoboščin ali pa zunanje politike, je za Slovence bivše stranke Levih demokratov težje.Sugestije SSk, ki se postavlja kot etnična zbirna stranka v prostoru, ki je še vedno vse preveč prepojen s predsodki, kot posledica preteklih zgodovinsko političnih dejavnikov, so namreč lažje prepoznavne od tistih, ki govorijo o dejavnem in enakopravnem dialogu med tu živečimi skupnostmi, o uveljavljanju vzajemnosti in o strpnosti. Mislim, da je že skrajni čas da se, ob neodtujljivi identifikaciji v antifašizmu in boju proti vsakršnemu nasilju, uveljavi nova politična deontologija, kjer naj bo eno prepotrebna diskusija in soočanje zgodovinarjev, drugo pa javne izjave priložnostnih politikov ali vladnih predstavnikov.

In nenazadnje mislim, da se bridko motimo, če mislimo, da nam bo v takem kontekstu zadostovala naša načelnost, naša politična in kulturna doslednost.

Zanašati se le na zvestobo volivcev se nam lahko bridko maščuje. Vsaka politika je prežeta z določeno socialno identiteto, za nas tudi narodnostno. Do danes nam je uspelo obdržati dodano vrednost dvojne pripadnosti KPI, DSL, LD in manjšinske. Identifikacija je za stranko najmočnejši vzvod pri volilni opredeljenosti. Vendar, prav identifikacija se istoveti tudi z občutkom širše pripadnosti z ostalimi volivci in simpatizerji določene stranke, kar pomeni, da smo pripravljeni deliti z drugimi veliko skupnega ter, posledično, vzpostaviti s temi pozitiven in konstruktiven enakovreden odnos. Ali gre res glavnina naših ljudi v to smer?

Prav to vprašanje je odločilnega pomena saj se v tej parlamentarni dobi lahko marsikaj spremeni in torej tudi identitetne silnice volivcev se lahko spremenijo. Možnost, da se identitetni procesi premaknejo na druge teme, kjer so drugi (npr. SSk) bolj občutljivi in dovzetni, ni le domneva ampak konkretna nevarnost, ki ji streže novost volilnega zakona za Slovence.

Pred nami je torej izziv izoblikovanja ustrezne etične, socialne in politične kulture združevanja za prijaznejši družbeni razvoj in za drugačno ravnovesje med tu živečimi skupnostmi. Na ta izziv se moramo čim prej iskreno odzvati, saj je povsem očitno, da Demokratska stranka, takšna kakršna je danes, kljub dobri volji posameznikov, lahko ostane še vedno le hipoteza na papirju.

Igor Dolenc

CELOVEC - Od 2. do 4. oktobra

Slavistični kongres letos posvečen slovenščini med kulturami

MIHA VRBINC

CELOVEC - Po Trstu v letu 2007 bo letos Slovenski slavistični kongres gostil Celovec. Prireditev bo od 2. do 4. oktobra, glavni organizatorji na Koroškem pa so Strokovno pedagoško združenje dvojezičnih učiteljic in učiteljev, univerza Alpe-Adria (inštitut za slavistiko) in ZG/ZRG za Slovence v Celovcu, prireditev pa podpirajo tudi številni drugi privatni sponzorji. Kongres bo posvečen temi »Slovenščina med kulturami«, saj Slovenci v letošnjem letu proslavljajo 500. obletnico rojstva Primoža Trubarja, leto 2008 pa je razglašeno tudi za leto medkulturnosti, ki bo tako dodalo tudi evropsko dimenzijo regionalnega izobraževanja in kulturnega ustvarjanja. Vsebinsko pa se bo kongres ukvarjal tudi s književnostjo in jezikom manjšin in s položajem jezika in literature v novih medijih.

Kongres se bo začel 2. oktobra 2008 na univerzi v Celovcu ob 9.00 uri s slavnostnim odprtjem, nato pa bodo sledila predavanja, ogled slovenskega Celovca in večer z narečnimi književniki ter kulturna prireditev. Naslednji dan se bo kongres nadaljeval v Pliberku, kjer bodo predavanja, odprtje razstave, okrogla miza, ogled Pliberka in okolice ter slavnostni zaključek. 4. oktobra bodo za udeležence pripravili ekskurzijo po Koroški - od Gospe Svete preko Roža do Zilje.

Za organizatorje na čelu z Ursulo Doleschal in ravnateljem Slovenske gimnazije v Celovcu Miho Vrbincem je Slovenski slavistični kongres 2008 v Celovcu posebna čast. To je tudi priložnost, da se gostom pokaže Celovec oz. Koroško s slovenističnega vidika, predvsem pa sedanji utrip slovenske narodne skupnosti tako na znanstvenem, šolskem, kulturnem kakor tudi gospodarskem in političnem področju, je zapisano v izjavi za javnost.

Slovenski slavistični kongres v Celovcu nadaljuje zamisel prejšnjega predsednika Slavističnega društva Mirana Hladnika, da so kongresi tudi zunaj meja Republike Slovenije in tako obeležijo skupni kulturni in jezikovni prostor. Koroška želi tej zamisli dodati svoj posebni prispevek, v katerem gre za prikaz današnjega slovenskega utripa na Koroškem, in prav slovenistika - in s tem mislimo na veliko število učiteljic in učiteljev slovenskega jezika na osnovnih in nadaljevalnih koroških šolah - je pomembna podpora za ohranjanje slovenščine v manjšinskem okolju. (I.L.)

OB 70-LETNICI RAZGLASITVE RASNE ZAKONODAJE

Prihodnost je treba graditi na spominu!

Filip Fischer

18. septembra 1938 je Mussoliniju prisluhnila »oceanska množica«

Pred sedemdesetimi leti je fašistična Italija uvedla rasno zakonodajo, ki je bila le ena izmed pripravljalnih faz neke še večje tragedije. Ta je doletela v veliki meri Jude, pa ne le njih. Delček te svetovne tragedije se je odvijal prav tu, v našem Trstu, zato je prav, da ga obeležimo, da bi spomin le ne splahnel. Naša želja je, da bi si nihče več ne upal predlagati poimenovanja ulice po Almiranteju, povojnem veljaku MSI in predvojnem uredniku revije »La difesa della razza«. Ne s poimenovanjem ulic po takih ljudeh, temveč z obujanjem spomina na takratne dogodke naj bi se spomnili na tragično vlogo, ki so jo taki ljudje zavestno odigrali v preteklosti.

1938 – Mussolini v Trstu

Res čudno, če pomislimo, da se je pravzaprav italijanski fašizem rodil prav tu, v naših krajih, da pa jih Mussolini ni obiskal bog ve kolikokrat. Nekajkrat je sicer prišel pozdravit svoje črnosrajčnike, tako da so ostali do danes zvesti njegovemu spominu ne le takratni fašisti marveč celo njihovi otroci in vnuki.

Tako potovanje v naše kraje, pravzaprav v širši Triveneto, je Mussolini opravil pred sedemdesetimi leti, od 18. do 26. septembra 1938. Na Velikem trgu v Trstu se je 18. septembra za tisto nevsakdanjo priložnost zbrala res »oceanska množica«. Nekateri so sicer tistega dne bili odsotni, ker so »sedeli« iz varnostnih razlogov. Da jih je prišlo toliko na trg, je šla zasluga propagandnemu in ustrahovalnemu aparatu fašistične stranke. Delodajalec je uslužbencem, hočeš - nočeš, dal dela prost dan, da so šli na Veliki trg; pa tudi je bila dana priložnost izvedeti, kaj se pravzaprav dogaja, kaj namerava storiti režim v prihodnosti, katere so parole, ki jih bo treba izreči in se jih bo treba držati. Skratka, kot v vsakem režimu, kako naj se vedemo, da nam bo dobro na tem svetu.

Duče vseh Italijanov ni razočaral svojih oboževalcev, saj jim je pripravil ob režijsko uspešno izpeljani prireditvi imeniten govor. Oznanil je, da so v Italiji stopili v veljavo rasni zakoni, ki zadevajo Jude. Slednji da niso Italijani in ne sodijo med Italijane.

Ljudstvo je sprejelo novico - kot pač vse takratne novice - z velikim veseljem in z ovacijami. Kaj drugega tudi ne bi mogli pričakovati zaradi vsega, kar se je zgodilo v teh naših krajih v preteklosti, kjer sta vladali čustvi nacionalizma in etnocentrizma oziroma tako imenovanega »mejnega fašizma«, po italijansko »fascismo di confine«, ki je bil od vsega začetka sila podoben rasizmu. In tako je tržaška javnost nekako sprejela vse protijudovske ukrepe, ker je bila navajena do takrat sprejemati marsikaj, tudi ne povsem logičnega, skreganega z zdravo pametjo.

Zakaj rasni zakoni v Italiji?

Prvi, takojšnji odgovor na to vprašanje, ki se nam ponudi, je dogovor med fašistično Italijo in nacistično Nemčijo, podpisan 24. oktobra 1936, s katerim je nastala tako imenovana os Rim-Berlin. To pravijo nekateri zgodovinarji, mi pa se nagibamo k tezi, ki pravi, da je italijanski antisemitizem zrasel sam od sebe, iz fašizma. Nacizem naj bi bil italijanskim zgodovinarjem nekak alibi, da ne pogledajo do dna v dušo fašizma, ki naj bi bila le »blaga« zadeva. In torej nacizem naj bi bila tista »slaba druščina«, ki naj bi zavedla v bistvu dobričino... Prvi »sadež« tega dogovora z Nemčijo je bilo sodelovanje obeh držav v španski državljanski vojni. Mussolinijevi sodelavci so pogostoma hodili na nacionalsocialistične kongrese in zlasti Preziosi in Farinacci naj bi se tam nalezla rasizma. Skupina univerzitetnih profesorjev, ki se je hotela dvigniti iz intelektualne plitvine in splavati v »sodobne vode« ter postati vodilna, je pripravila manifest o rasi in ga izdala 26. julija 1938 ter ga objavila 5. avgusta 1938 v reviji »La difesa della razza«. Že naslednji mesec so izdali prve ukrepe zoper Jude: izgon iz Italije vseh Judov, priseljenih po prvi vojni, pa četudi italijanski državljani; izgon vsega judovskega učnega osebja iz vseh šol v Italiji; izgon vseh judovskih učencev in študentov.

To je bil le začetek. Tem ukrepom so sledili drugi, oktobrski, mnogo hujši. Med ostalimi ukrepi so prepovedali poroko arijcev z nearijci, uvedli vladno dovoljenje za poroko s tujcem, prepoved poroke med državnim uradništvom in tujo osebo. Nova rasistična politika je začela upravljati demografske zadeve. Pri notranjem ministrstvu so ustanovili poseben oddelek, ki se je pečal s temi zadevami; občinski uradi so delovali na rasni podlagi in opazka »Jud« je morala biti pripisana na vseh uradnih dokumentih.

V Italiji se je bil do takrat ohranil neki star, srednjeveški, verski antijudaizem, ki je bil precej daleč od antisemitizma. Malokdo je verjel temu, kar so rasisti pravili o Judih, da bi upravičili in opravičili rasno zakonodajo. Seveda, obstajal je klasičen prejudic do različnega in različnosti, a vse se je končalo tu. Od vse te rasne teorije znanstvenikov so nekateri Italijani sprejemali s hvaležnostjo tisti del, ki je govoril o njihovi večvrednosti, ker so jim pihali na dušo. Niso pa razumeli, zakaj naj bi Judje predstavljali nevarnost. Večina Italijanov ni v svojem življenju spoznala niti enega Juda... Seveda, to ne pomeni, da so se pri vsem tem izkazali Italijani absolutno »brava gente« ali absolutni antisemitski fanatiki. Bilo so eni in drugi, kot pač povsod.

Rasni zakoni v Julijski krajini

Za Jude Julijske krajine je bila uvedba rasne zakonodaje dvojna travma. Prvič, ker so bili - vsaj nekateri - pred prvo vojno vključeni v iredentistično gibanje in celo protagonisti le-tega, in so zato menili, da so končno »enaki« drugim. Drugič, ker so menili, da v Italiji ni antisemitizma, za razliko od Nemčije ali Avstrije ali drugih dežel, od koder so prihajali njihovi predniki. (Resnici na ljubo, niso bili vsi tržaški Judje iredentistično nastrojeni, bili so celo v manjšini. Po prvi vojni je iredentistična »frakcija« zmagala in se polastila položajev v tukajšnji izraelitski skupnosti. Po vojni je ogromno Judov, ki so bili za staro Avstrijo - kot mnogo drugih Tržačanov vseh narodnosti - moralo zapustiti Trst.)

Fašisti so v teh krajih želeli likvidirati »hibridno zono framasonskega judovstva v črni srajci«. »Arianizacija« je predstavljala v naših krajih za marsikoga izreden posel. Z malim denarjem so si »arijci« nakopičili veliko bogastvo, prav tako so zasedli vodilne položaje v družbah in podjetjih. Med letoma 1938 in 1939 je bilo čez 115 tržaških podjetij kolikor toliko »arianiziranih«. Ekonomsko tkivo se je s tem dokaj spremenilo in z njim vsa družba. Mnogi so se celo dali krstiti v upanju, da bi lahko s tem skrajnim dejanjem zagotovili svojim dragim preživetje, a zaman.

Česa vsega Judje niso smeli početi

Judje niso smeli opravljati delo hišnika v zgradbah, kjer živijo arijci. Niso smeli imeti na cestah svojih stojnic, na katerih bi prodajali svoje blago. Niso smeli biti lastniki poslovnih in patentnih agencij ipd., trgovati z dragocenimi predmeti, opravljati fotografskega poklica, posredniških dejavnosti. Tudi niso smeli biti trgovski potniki, komisijski trgovci, tiskarji, prodajalci umetnin, prodajalci rabljenih predmetov, knjigarnarji, trgovci z blagom za otroke, z radioaparati, prodajalci igralnih kart, optiki. Niso smeli prodajati alkoholnih pijač, nabirati staro železo in druge kovine, nabirati staro volno. Niso jim dali dovoljenja za izvoz sadja in zelenjave, prodajo papirniških izdelkov, opravljanje smetarstva, nabiranje in prodajo dotrajanih vojaških oblek, upravo plesnih šol, krojaških šol, distribucijo filmov. Tudi turističnih in potovalnih agencij, dovoljenja za upravljanje taksija, dovoljenja za objavljanje osmrtnic in oglasov niso smeli imeti, niso smeli vključiti lastnega imena v telefonske in druge imenike in sezname; pa tudi nobene reklame, da oddajajo sobe ipd. Nimajo dovoljenja za posest radia, za dajanje privatnih lekcij. Prepoveduje se jim stopiti v javne knjižnice, biti član kakega društva, pilotirati letalo, gojiti golobe, biti tolmač in vodnik itd.

Kdor bi iskal v tem seznamu kako globljo logiko ali skupni imenovalec, ga bo našel v besedi: šikaniranje!

»Tu mare putana«

Kaj vse so si morali Judje izmisliti, da bi se izognili diskriminaciji, je neverjetno.
Po italijanski rasni zakonodaji je zadostovalo, da je bil eden od staršev Jud, pa je bil tudi otrok Jud. Edini način, da se je rešil otrok nejudovske žene Juda, je bil ta, da je žena »priznala« prešuštvo s kristjanom in torej spočetje nejudovskega otroka... Druge poti ni bilo, zato se je marsikatera mati – seveda s pristankom zakonitega očeta, poslužila te zvijače, da bi se vsaj otrok rešil diskriminacije. Tej zvijači, ki se je naslanjala na zakonske določbe, so pravili, da gre za zakon »Tu mare putana«.

ZGODOVINA - Članek v dnevniku Corriere della Sera

Na območju nekdanjega fašističnega taborišča v Viscu se ne sme graditi stanovanj in tovarn

MILAN - Na območju Visca v Južni Furlaniji, kjer je nekoč stalo fašistično taborišče, ne gre graditi stanovanj in industrijskih obratov. In to iz spoštovanja do ljudi, ki so tam trpeli, ter tudi, da se ohrani zgodovinski spomin na tiste tragične čase. O žalostni usodi, ki se napoveduje fašističnemu taborišču, kjer so bili v glavnem zaprti Slovenci in Hrvati, piše včeraj Corriere della Sera. Med drugim objavlja tudi pričevanje pisatelja Borisa Pahorja, ki poziva vse pristojne, zlasti Občino Visco, naj omogočijo, da bo vsaj del tega območja lahko postalo spominski park.

Področje, kjer je bilo do 8. septembra 1943 taborišče, je danes v glavnem zapuščeno. Dolgo let so bili tam vojaški objekti, za katere danes nihče ne skrbi. Del območja domača občinska uprava izkorišča za potrebe lokalne civilne zaščite, obeležij, ki bi spominjali na taborišče, sploh ni, če izvzamemo skrito in zanemarjeno kamnito ploščo. Novinar Giorgio Battistini, kot rečeno, citira Pahorja in tudi preživele tega in drugih fašističnih taborišč, omenja pa tudi nabrežinskega pesnika Iga Grudna, ki je kot taboriščnik tam pisal poezije.

Memoria Lo scrittore sloveno Pahor assieme a storici e associazioni friulane: fermare le speculazioni sul campo di Visco

La storia

Il lager che rischia di diventare un negozio di mobili

Il vicesindaco: cerchiamo investitori. E dove venivano rinchiusi i deportati si addestrano cani da valanga

VISTO DA UN RECLUSO Il campo di Visco nel disegno di un internato sloveno

Lastnik glavnine zemljišč je danes Občina Visco, ki tam načrtuje gradnjo stanovanj in tudi industrijskih ter poslovnih obratov. Proti njenim načrtom so se v prejšnjih mesecih dvignili številni protesti, še največje učinke pa bo najbrž imel članek v največjem italijanskem dnevniku. Župan Dario Boemo je včeraj popoldne izjavil, da bodo območje nekdanjega taborišča skušali zaščititi in torej rešiti, kar se rešiti da. Župan zavrača kritiko, da je za nastalo situacijo kriva občinska uprava in odgovornosti zvrača na vojsko, ki naj bi dejansko razdejala celotno območje.

SLOVENIJA - Obrambni minister in predsednik DeSUS Karl Erjavec

»Prepričan sem, da bo DeSUS presenečenje nedeljskih volitev«

V vladni koaliciji so bila trenja, a tudi dosežki - Če je bilo pri poslu s Patrio kaj narobe, bodo razčistili preiskovalci

Demokratična stranka upokojencev Slovenije (DeSUS) je bila v zadnji zakonodajni dobi manjša, toda razmeroma vplivna članica vladne koalicije. Njen predsednik Karl Erjavec je slovenski minister za obrambo. Z njim smo se pogovorili o nedeljskih volitvah in ciljih te stranke.

Gospod minister, kako ocenjujete delo vladne koalicije?

Pred štirimi leti se je ustvarila koalicija, v kateri DeSUS programsko ni bil soroden z ostalimi strankami. Smo pač socialna stranka, ki ima določene prioritete. Delo je bilo zaradi tega kar težavno, večkrat so v vladi nastopile napetosti. Kot primer naj navedem zapleteno sprejemanje vojnih zakonov (DeSUS je tedaj nasprotoval noveli zakona, ki je predvidevala, da naj bi bile do pravic žrtev vojnega nasilja upravičene tudi osebe, ki so sodelovale z okupatorjem, op. p.), postavili smo se tudi proti zmanjšanju sredstev za Zvezo borcev in še nekaterim ukrepom. Bilo pa je tudi nekaj dosežkov. Uspelo nam je uveljaviti reformo pokojnin, po kateri danes usklajujemo pokojnine glede na rast bruto plač. Tega prej ni bilo. To je bil v bistvu naš glavni cilj za vstop v koalicijo. Mnogi so napovedovali, da bo ukrep zlomil javne finance, do tega pa ni prišlo.

Ali je DeSUS zadovoljen s prehojeno potjo v zadnjih štirih letih?

Zadovoljni smo. Na volitvah leta 2004 smo le s težavo vstopili v parlament, danes pa uživamo bistveno večjo podporo. Ljudje so opazili, da se trudimo za uresničevanje programa.

Kateri so prihodnji cilji stranke?

Najprej moramo doseči čim boljši rezultat. Po volitvah pa bomo nadaljevali s programom. V slednjega sodi v prvi vrsti nadgradnja pokojninske reforme: zahtevali bomo, naj se pokojnine usklajujejo z rastjo neto plač, ki zaradi spremenjene davčne politike rastejo hitreje kot bruto plače. Ob tem se bomo zavzemali za ohranitev zdravstvenega sistema. Ne predstavljam si namreč, da bi se ljudje, ki prejemajo 400-500 evrov mesečne plače, soočali s privatnim zdravstvom. Prav tako moramo ohraniti položaj javnega šolstva. Zasebnim šolam ne nasprotujem, ampak hrbtenica šolskega sistema mora ostati v javnem sektorju. Ob vsem tem pa DeSUS ne pozablja na vrednote narodnoosvobodilnega boja.

Za kakšno koalicijo se ogreva stranka oziroma s katerimi strankami se bo tokrat povezala?

Prezgodaj je govoriti o novi vladni koaliciji. Prej bo potrebno slediti rezultatom volitev. Če ne bo pogojev za sodelovanje v vladi, bomo v opoziciji.

DeSUS je na zadnjih državnozborskih volitvah za las presegel vstopni prag 4%. Zadnje ankete napovedujejo bistveno boljši rezultat. Kaj pričakujete od nedeljskih volitev?

Prepričan sem, da bo DeSUS presenečenje volitev. Predvidevam, da bomo tokrat izvolili od 8 do 10 poslancev (trenutno jih ima DeSUS 4, op. p.). Ankete kažejo, da bomo na državni ravni tretja ali četrta stranka, enako kaže na Primorskem. 21. septembra se skratka iskreno veselimo.

Preidiva na temo poletja. Kot obrambni minister ste večkrat izrazili prepričanje, da finska družba Patria ni podkupovala slovenskih državnih funkcionarjev in politikov. Ali temelji afera na izmišljotinah?

Vodstvu Patrie verjamem, obenem pa zaupam v preiskovalne organe. Počakati moramo na njihove zaključke. Možno je, da je kdo povzročil izbruh afere v volilne namene, če temelji celotna afera na izmišljotinah, pa težko ocenjujem. Sam nisem prejel podkupnin in nihče me ni skušal podkupiti. Bil je zelo transparenten posel. Če je bilo v ozadju kaj narobe, bodo razčistili preiskovalci.

Kakšni so odnosi med Slovenijo in Italijo?

To so dobri odnosi med državama, ki sta članici Evropske unije, edinole neprijetne teme iz preteklosti bi lahko presegli. Z Italijo dobro sodelujemo na Kosovu, pa tudi v Afganistanu. Rad bi, da bi Italija spoštovala pravice slovenske manjšine in dosegla pri tem vsaj enako raven, kakršno nudi Slovenija italijanski manjšini. Na tem področju obstajajo nekatere rezerve.

Kako lahko Slovenija in posebej DeSUS prispevata h kulturno-gospodarskemu razvoju slovenskih manjšin v sosednjih državah?

Slovenija naj krepi kulturne stike in gospodarsko sodelovanje, tudi s konkretnimi ukrepi. Večkrat sem se srečal s predstavniki manjšin in opazil, da vlada med njimi velik interes za gospodarsko sodelovanje. To bi morali bolje izkoristiti. Rezerv je veliko, EU pa ponuja več možnosti za sodelovanje, saj so za skupne načrte na voljo tudi sredstva EU.

Aljoša Fonda

VOLITVE - Predsednik SNS Zmago Jelinčič Plemeniti

»Nacionalisti? Če sebe nimaš rad, ne moreš imeti rad nikogar«

Zmago Jelinčič Plemeniti kot voditelj Slovenske nacionalne stranke tudi na nedeljskih volitvah kandidirav slovenski parlament, kjer sedi že od osamosvojitve Slovenije dalje. Naj spomnimo, da je Jelinčič na lanskih volitvah nastopil tudi kot kandidat za predsednika republike.

Gospod Jelinčič, vaša stranka je imela v zadnjem mandatu nekoliko svojstven položaj. Enkrat je vlado podpirala, dugič je bila do nje tudi ostro kritična. Boste priznali, da je to malce nenavadno.

Naša stranka je bila v zadnjem mandatu, tako kot prej, v konstruktivni opoziciji. To pomeni, da smo podprli vse, kar je bilo dobrega za Slovenijo in slovenske državljane in bili proti vsemu, kar je bilo slabo, ne glede na to, s katerega konca je prišlo.

Kakšna je torej ob koncu mandata ocena dela vladne večine?

Moram povedati, da je vlada veliko naših predlogov in sugestij, pa tudi zakonskih predlogov, upoštevala. Res, da tega niso objavili kot prispevek SNS, uporabili so in sebe spodaj podpisali. Ampak to navsezadnje ni bistveno. Bistveno je, da so ideje in popravki SNS vstopali v zakone.

Glede vašega programa za prihodnji mandat, kaj ocenjujete kot najnujneše?

Predvsem je treba prilagoditi slabo in nedodelano davčno zakonodajo. Namesto upoštevanja evropskih meril gospodarstva, se dela še vedno po starih načelih, po katerih je plača slovenskega delavca obremenjena tri krat bolj kot v EU. Na sodnem področju bomo zahtevali ukinitev trajnega mandata sodnikov in tožilcev, pa tudi, da se uvede njihova kazenska in materialna odgovornost. Nadalje, zahtevamo transparentnost javnih naročil, ne pa da se, kot sedaj, določeni posli sklepajo zgolj okvirno, po prijateljskih linijah, potem pa so še razni aneksi, ki zadevo podražijo na račun davkoplačevalcev.

Na vas letijo očitki o populizmu in nacionalizmu, kako odgovarjate nanje?

Vsak Italijan je v bistvu večji nacionalist kot smo mi v naši stranki. Vsak Francoz bo rekel, da je Francija najlepša in najboljša, Anglež bo za svojo domovino rekel enako. Samo Slovenci ne bi smeli tega reči. Tu gre za neko dediščino iz bivše Jugoslavije, kjer smo vsi morali biti nekakšni Jugoslovani. Nacionalizem je zelo dobra zadeva, v kolikor ne gre v ekstrem, tako kot denimo pri Haiderju. Nikakor pa to ne drži za Slovensko nacionalno stranko, kajti mi spoštujemo različnost, smo pa za to, da se borimo za svojo domovino in za svoje ljudi. Kot pravi pregovor, če sebe nimaš rad, ne moreš imeti rad nikogar.

Na zborovanju v Sežani ste rekli, da ste pripravljeni vstopiti v novo vlado. Kakšno pa, ali vam je vseeno, če je desna ali leva?

Mi bomo stopili v tisto vlado, ki nam bo zagotovila čim večjo možnost uresničevanja našega programa. Sedaj se ne odločamo za desnosredinsko ali levosredinsko, zanima nas, katera vlada bo sprejela oziroma izpolnila programske točke, o katerih sem govoril, pa tudi druge. Nam gre za dejansko dobrobit državljanov, ne pa za igrice, kdo je kje, ali na levi ali na desni.

Kakšen je odnos vaše stranke do manjšinskega vprašanja, tako v Sloveniji kot izven njenih meja?

V Sloveniji imata italijanska in madžarska manjšina absolutne privilegije, ki niso evropski in jih bo treba ukiniti. Ne moremo si namreč privoščiti, da imajo manjšinci dvojno možnost glasovanja. Enkrat glasujejo za svojega direktnega predstavnika v parlamentu, drugič pa za svojega političnega predstavnika.To je treba izenačiti in jim omogočiti samo en glas. Sicer pa bi morala matična Slovenija glede manjšin od Italije in Avstrije zahtevati recipročnost. Slovenci v italiji bi morali imeti v vseh institucijah do Rima zagotovljene svoje predstavnike, prav tako od Koroške do Dunaja.

Kako ocenjujete odnose z Italijo?

Italijani so zelo pragmatični in jih zanima predvsem lastna korist. Ne glede na to, katera stranka je na vladi, delujejo približno enako. Italija bi morala najprej odgovoriti na tožbo proti italijanskim vojnim zločincem, ki smo jo v SNS vložili v tožilstvo. Ti zločini niso bili nikoli sankcionirani in bilo bi fer, glede na to, da nekateri italijanski intelektualci odpirajo nekatera poglavja, še posebej naš pisatelj Boris Pahor, da bi se te stvari razčistile in pojasnile. Da bi Slovenija dobila vsaj opravičilo s strani italijanske države, pa tudi umetnine, ki so jih fašisti ukradli, bi morali vrniti. Drugače bi bilo lahko sodelovanje še boljše, zlasti v gospodarstvu, Italija pa bi morala slovenski manjšini zagotavljati več sredstev, pa tudi medijsko pokritost teritorija v slovenskem jeziku. (DU)

SLOVENIJA - Predsednik SLS Bojan Šrot

Ministri Slovenske ljudske stranke so opravili odlično delo

Za ohranitev slovenskega lastništva v najpomembnejših delih gospodarstva

Za ponoven vstop v parlament si prizadeva tudi Slovenska ljudska stranka, katere predsednik Bojan Šrot je pred letom dni nasledil Janeza Podobnika. SLS je bila v iztekajočem se mandatu ena od štirih komponent desnosredinske vlade Janeza Janše in je po Šrotovem prepričanju opravila odlično delo. Predsednik je tudi prepričan, da bo SLS kljub anketam, ki so ji pripisovale nezadostne odstotke, tudi tokrat uspelo prestopiti volilni prag in priti v parlament.

Kako ocenjujete mandat vlade, v kateri je Vaša stranka sodelovala? Kaj bi izpostavili kot primer opravljenega dela oz. tistega, kar je treba še opraviti?

Prepričan sem, da so ministri Slovenske ljudske stranke v tej vladi opravili odlično delo. Da je tudi vlada naredila veliko dobrih stvari. Sam osebno sem mogoče nekoliko razočaran nad nekaterimi sistemskimi spremembami, ki so se dogajale in se niso zgodile, in tudi nekaterimi spremembami, ki so se zgodile. Kot je na primer plačna reforma v javnem sektorju, ki ima očitno nekaj pomanjkljivosti in je očitno, da je z njo nekaj narobe. Tudi na davčnem področju bi se dalo več narediti. Največje razočaranje pa predstavlja dejstvo, da Slovenija v tem mandatu ne bo dobila pokrajin. Za pokrajinsko ureditev pa slabo kaže tudi v prihodnje. Osebno mi je za ta projekt zelo žal.

Volilno geslo Vaše stranke je Gremo v akcijo. Za kakšne vrste akcijo gre?

Geslo je večplastno, po eni strani ima namen spodbuditi naše članstvo in naše simpatizerje, da se aktivno vključijo v predvolilna dogajanja. Po drugi strani nagovarja vse državljanke in državljane, da demokracija ni nekaj kar bi bilo samo po sebi dano, pač pa je za dobro demokratično osnovo pomembna volilna udeležba. Zato je potrebno, da gremo v akcijo, na volitve. Tretja plat pa je, da povemo državljankam in državljanom, da je sedaj čas za akcijo, da začnemo danes reševati svoje probleme, sicer bodo problemi iz dneva v dan večji, ljudje pa bodo vsako leto živeli slabše.

Katere so glavne smernice Vašega volilnega programa?

Ena najpomembnejših smernic v volilnem programu je nedvomno ta, da si bomo še naprej prizadevali, da se ohrani slovensko lastništvo v najpomembnejših delih slovenskega gospodarstva. Še naprej se bomo zavzemali za policentrični razvoj Slovenije. Da ne bo Slovenija videti zgolj kot Ljubljana in okolica. Zavzemali se bomo za slovenskega kmeta. Naša prizadevanja bodo v veliki meri posvečena tudi ureditvi meje z Republiko Hrvaško. Vztrajamo pri tem, da se mora meja urediti po stanju na dan 25. junij 1991 in da se nihče nima pravice pogajati o ozemlju, ki je bilo na ta dan nedvomno pod jurizdikcijo in suverenostjo Slovenije. Zlasti je pomembna celovitost Piranskega zaliva. Prizadevali si bomo tudi za ustvarjanje takšnega makroekonomskega okolja, v katerem bo imelo gospodarstvo dobre pogoje za razvoj. Da bo lahko ustvarjalo dobro plačana delovna mesta in da si bomo Slovenci sami zaslužili za preživetje. Ne gre pozabiti na mlade. Vedeti moramo, da si mladi šele ustvarjajo standard in družino. Tako, da si je težko predstavljati, kako preživeti družino s plačo 500 evrov in ob tem reševati še stanovanjski problem. Zato je potrebno zmanjšati zaposlitve za določen čas in spodbuditi ukrepe, ki bodo mladim olajšali pot do prvega stanovanja. Prav tako ne smemo pozabiti tudi na našo upokojensko generacijo. Vztrajali, bomo, da premoženje Kapitalske družbe postane premoženje, ki je namenjeno za varnost pokojninske blagajne. Zavzemali se bomo tudi, da se pravično uredi status kmečkih pokojnin.

Predvolilne razprave v Sloveniji se zadnje tedne vrtijo predvsem okoli tem, kot so boj proti t.i. tajkunom oz. sum o podkupovanju v zvezi z nakupom Patrijinih oklepnikov. Kakšno je Vaše stališče o tem? Mislite, da bo to vplivalo na izid volitev in če je tako, v kolikšni meri?

Boj proti kakršnemukoli kriminalu mora biti stalna naloga. In sicer policije, tožilstva in sodišča in vsekakor ne samo pred volitvami. V naši državi se to dogaja predvsem v zadnjem letu. Sam kakšnih konkretnih rezultatov ne poznam, niti ne vem, da bi bila vložena kakšna ovadba, obtožni predlog, kaj šele obtožnica. Zdi se mi, da se s tem poskuša bolj ustvariti takšno ozračje, kot pa zares preganjati kakršenkoli kriminal, zlasti pa gospodarski. Kar pa zadeva Patrio. Nekaj je že jasno. Da je šlo za neracionalno trošenje davkoplačevalskega denarja. Da so bili posredniki iz Avstrije in še kje nepotrebni. Da smo vsaj za 21 milijonov evrov preplačali ta nakup. Verjamem pa, da bo to pravzaprav prva orožarska afera, ki se je v Sloveniji zgodila v poosamosvojitvenem obdobju, ki bo dobila tudi svoj končni epilog. Kaj posebej pa to na volitve ne bo vplivalo. Ker prepričevati prepričane se ne da. Bi si pa osebno želel tudi tega, da bi enkrat Slovenke in Slovenci končno izvedeli, v katere žepe ali pa v blagajno je romal denar od tistega orožja, ki se je prodajalo takoj po osamosvojitvi in ga je bilo v neizmernih količinah, saj se je govorilo o vlačilcih, ki so se vozili v sosednjo Republiko Hrvaško in tudi v Bosno.

Vaša stranka je zagovornica precej odločne politike glede odnosov s Hrvaško. Se boste zares zavzemali za predhodni referendum glede vstopa Hrvaške v Evropsko unijo?

Verjamem, da bosta politiki obeh držav tako modri, da bosta znali urediti neurejena vprašanja, ki niso samo mejna vprašanja, in to ne bo potrebno.Sem eden tistih, ki zagovarja, da je potrebno imeti z vsemi, ne pa samo s sosedskimi državami ne samo dobre, ampak odlične odnose. Tega si osebno zelo želim.

Kakšno vizijo pa ima SLS glede čezmejnega sodelovanja in odnosa do slovenskih manjšin v sosednjih državah? Se strinjate s predlogom Nove Slovenije, da bi tudi Slovenci v zamejstvu in po svetu dobili svojega poslanca?

Gre za vprašanje našega odnosa v vseh državah, kjer živijo manjšine. Slovenska ljudska stranka ima dobre odnose z vsemi manjšinami in se nam zdi prav, da z njimi, sploh sedaj, ko so bližnje meje postale zgolj administrativne, gojimo še boljše odnose pri njihovih prizadevanjih, da ohranijo slovenski jezik, kulturo, svoje običaje in da bodo tudi prihodnje generacije ostale še naprej slovenske. V preteklosti se je že zgodilo, da je v parlamentu sedel poslanec, ki je prišel iz tujine, vendar je bil izvoljen v Sloveniji. V Slovenski ljudski stranki zagovarjamo stališče, da je sedanja ureditev, kar se tiče aktivne volilne pravice, dobro urejena.

Ankete so Vaši stranki stalno pripisovale nezadosten odstotek glasov za prestopitev volilnega praga? Mislite, da boste na koncu uspešni?

Prepričani smo, da bomo na teh volitvah uspešni. Da bomo dosegli zastavljeni cilj, ki smo si ga skupaj s Stranko mladih postavili, ko smo podpisali sporazum o sodelovanju. Glede javnomnenjskih anket, se včasih zdi, da bi se morali vprašati, kakšna je njihova realna vrednost in ali se z njimi kdaj ne poskuša ustvarjati javnega mnenja. Zlasti zato, ker smo tudi sami ves čas merili javno mnenje in smo vedeli, kje približno smo in vemo tudi danes, kje smo in kaj lahko dosežemo. Je pa zanimivo, da se nam v zadnjih anketah, ko nekako nehajo špekulirati rezultat dvigne tudi za 200 odstotkov.

Ivan Žerjal

SLOVENIJA - S šolskim letom se je začela tudi sezona Bralne značke

Prava vojska 150.000 malih bralcev in 5.000 mentorjev

Pozdrav predsednika republike Türka - 80-letnica Toneta Pavčka - Knjižni dar tudi prvošolcem v zamejstvu

LJUBLJANA - Ob šolskem letu se je za slovenske učence v matični domovini, zamejstvu in po svetu začelo tudi novo bralno leto, ki ga že skoraj pet desetletij pooseblja dejavnost Društva Bralna značka Slovenije. Bralna značka stopa letos v svojo 49. sezono in se lahko ponaša z vojsko 150.000 otrok, ki jih v odkrivanje lepote branja pisane in tiskane besede uvaja 5.000 mentorjev. Med otroki so posebne pozornosti deležni predvsem učenci, ki letos obiskujejo prvi razred osnovne šole, saj bodo prejeli knjižni dar v obliki slikanice priznane ilustratorke Lile Prap Moj očka.

O tej in drugih pobudah v okviru letošnje Bralne značke je bil govor na včerajšnji dopoldanski tiskovni konferenci v prostorih Knjižnice Otona Župančiča v Ljubljani, kjer so prisotni bili deležni tudi opogumljajočih besed glavnega pokrovitelja Bralne značke, predsednika Republike Slovenije Danila Türka, ki je preko posnetka pozdravil udeležence tiskovne konference.

Igor Saksida z mladimi bralci in knjigami na predstavitvi Bralne znacke BOBO

Slovenski prvošolci v prihodnjih dneh pričakujejo prihod že omenjene slikanice Moj očka Lile Prap. Gre za eno redkih slovenskih slikanic, ki se ukvarja z odnosom med otrokom in očetom ter na duhovit način in s pretanjenim posluhom za najmlajše bralce odpira vprašanje o vlogi oz. vlogah očeta v družini, piše v priložnostnem informativnem listu o poudarkih 49. sezone Bralne značke. Po besedah predsednika Društva slovenskih pisateljev Slavka Pregla bodo do konca oktobra slovenskim šolam izročili 20.000 izvodov knjige. Kolikšen del tega števila bo v prihodnjih dneh in tednih prišel tudi v roke prvošolcem na slovenskih osnovnih šolah v sosednjih državah in posledično tudi v Italiji, nam včeraj še niso mogli točno povedati (šole v Sloveniji naj bi prejele okoli 17.000 izvodov). Vsekakor so tudi ostale dejavnosti Bralne značke namenjene tudi slovenskim šolarjem v sosednjih državah, pri čemer v primeru šol v Italiji odigrava pomembno vlogo sodelovanje s pedagoško svetovalko Andrejo Duhovnik Antoni. Omeniti velja, da predstavljajo stalnico zlasti obiski knjižnih ustvarjalcev iz Slovenije, ki, nam je bilo rečeno včeraj, zelo radi hodijo med slovenske šolarje v sosednjih državah.

Ko smo že pri knjižnih ustvarjalcih, so včeraj opozorili na bližajočo se obletnico enega najbolj priljubljenih pesnikov med mladimi, Toneta Pavčka, ki bo konec septembra obhajal osemdesetletnico. Kot je dejal predsednik Društva Bralna značka Slovenije Igor Saksida, bo po šolah stekel teden raznih pobud, od branja Pavčkovih poezij do drugih dejavnosti. Drugače se bo Bralna značka posvetila predvsem izobraževanju mentorjev in organiziranju obiskov književnikov po šolah, pa tudi zanimivim projektom, ko je npr. branje pravljic v maternem jeziku, ki ni slovenščina, vodilo pa bo tudi v prihodnje različnost in pestrost.

Ob pozdravu predsednika republike je za predstavnike Bralne značke še posebej razveseljivo, da so letos bili deležni višjih sponzorskih sredstev: brez slednjih verjetno prvošolci ne bi videli knjige Lile Prap Moj očka, prav tako ne bi mogli načrtovati knjižnih daril za zlate bralce in podeljevanja šolam zajetne knjige Slovenske pravljice, ki je izšla pri založbi Nova revija.

Pri prizadevanjih Bralne značke za širitev kulture branja med mladimi igrajo pomembno vlogo tudi t.i. priporočilni seznami, ki so nekakšen kažipot glede izhajanja slovenske leposlovne produkcije. Seznam del, izšlih v letu 2007, znaša 743 knjig, od katerih jih je šestdeset priporočenih, 23 zimzelenih (kar pomeni kakovostnih ponatisov) in šestnajst prvencev oz. zlatih hrušk. Z letošnjim seznamom, ki nosi naslov Polet nad črtasto pižamo, želijo predstaviti knjige, ki razkrivajo kritičen odnos do družbene stvarnosti.

Ivan Žerjal

Letošnji MOS obiskalo nad 160.000 obiskovalcev

CELJE - Letošnji 41. Mednarodni obrtni sejem (MOS) v Celju je obiskalo več kot 160.000 obiskovalcev. To je v zadnjih štirih letih največji sejemski obisk, je na včerajšnji novinarski konferenci družbe Celjski sejem povedal predsednik njene uprave Franc Pangerl. Po njegovi oceni je bil letošnji sejem, ki se je začel pred tednom dni, sejem presežkov. Pangerl je napovedal gradnjo nove hale velikosti 3500 kvadratnih metrov, ki naj bi bila dokončana do naslednjega obrtnega sejma. V upravi družbe Celjski sejem ugotavljajo, da se je letos povečal tudi poslovni učinek sejma, saj so razstavljavci zelo zadovoljni s ciljnimi skupinami, ki so jih obiskale. Naš cilj je dvigniti standard sejma in tako biti primerljiv s sejemskim svetom, je še dejal Pangerl.

Tudi predsednik Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije Miroslav Klun se je strinjal, da je bil letošnji sejem zelo uspešen in dobro pripravljen. Zavzel se je za to, da bi sejem popeljali v še boljšo prihodnost. Po Klunovi oceni je zbornične prireditve obiskalo več kot 1000 podjetnikov in obrtnikov, pripravili so pet okroglih miz in imeli 270 individualnih sestankov.

Izvršna direktorica družbe Celjski sejem Breda Obrez Preskar je dejala, da je letos porasel poslovni obisk sejma, letošnje sejemske novosti pa so bile dobro ocenjene. Pojasnila je še, da bodo nadaljevali projekt iskanja najbolj energetsko varčne hiše v Sloveniji. (STA)

RIM - Zahteva senatorke Tamare Blažine

Notranje ministrstvo naj poseže proti mazaškim akcijam na Tržaškem

RIM - Vlada naj učinkovito poseže proti mazaškim akcijam, ki so naperjene proti slovenski manjšini in ki se v zadnjem času dogajajo predvsem v tržaški pokrajini. To je od notranjega ministra Roberta Maronija zahtevala senatorka Demokratske stranke Tamara Blažina, ki v parlamentarnem vprašanju navaja številna nestrpna dejanja proti spomenikom, javnim stavbam in ustanovam, ki imajo dvojezične napise in nazive.

Senatorka Tamara Blažina

Notranji minister Roberto Maroni

Mazaške akcije žal niso novost za naše kraje, meni slovenska parlamentarka, v zadnjih tednih pa se takšna dejanja nevarno stopnjujejo. Vrstijo se namreč žaljivi napisi na račun Slovencev in Slovenije ter nacifašistična gesla in simboli. Župani in drugi lokalni pristojni organi so precej zaskrbljeni nad takšnimi dogajanji ter pozivajo oblasti, naj poostrijo nadzor varnostnih sil na teritoriju. Pristojne krajevni upravitelji seveda tudi pozivajo, da odkrijejo storilce teh dejanj, kar pa se doslej ni zgodilo. Senatorka Blažina se je zato obrnila direktno na notranjega ministra Maronija, da prouči te pojave in da poskrbi za večjo kontrolo teritorija s strani varnostnih organov.

Mazaške akcije z neofašističnim predznakom so pri nas - kot rečeno - precej pogoste, v zadnjem času pa so se še kar pomnožile. Zlasti na območju zahodnega Krasa (Križ, Prosek, Kontovel in zgoniška občina), kjer očitno deluje organizirana vandalska tolpa, ki še kar dobro pozna teritorij. Na območju Križa, od obalne ceste in vse do kraške pokrajinske ceste Općine-Sesljan, so pomazali skoraj dvojezične table in napise (v resnici jih ni dosti...), protislovenski napisi pa so se pojavili tudi na nekaterih stavbah in celo na cestišču.

LITERATURA - Prihodnji teden v organizaciji društva Apokalipsa

V Škocjanu, Sežani, Kopru in Trstu mednarodno srečanje založnikov

V soboto, 27. septembra, se bodo književniki udeležili letošnjega uvodnega pesniškega večera Slovenskega stalnega gledališča

SEŽANA, TRST - V Škocjanu, Sežani, Kopru in Trstu bo prihodnji teden kot del projekta Revija v reviji, mednarodne mreže 15 evropskih revij iz 12 držav, potekalo 5. mednarodno srečanje založnikov in avtorjev srednje in jugovzhodne Evrope Škocjan 2008. Organizatorji, društvo Apokalipsa, pričakujejo okoli 70 založnikov, urednikov, literatov in drugih ustvarjalcev. V sklopu zaključnega večera bodo v soboto, 27. septembra, obiskali tudi Trst, kjer bodo gosti Slovenskega stalnega gledališča in prvega pesniškega večera v letošnji sezoni; vodil ga bo Janko Petrovec.

Srečanja se bo udeležilo več kot 30 založnikov, na njem bodo predstavniki 15 literarno-humanističnih revij iz 12 držav, predstavniki slovenskih literarnih revij, glasbeniki in slikarji, pričakujejo tudi slovenske in tuje avtorje, katerih dela so v zadnjem času izšla pri Apokalipsi, je na včerajšnji novinarski konferenci napovedal koordinator projekta Revija v reviji Primož Repar.

Janko Petrovec KROMA

Če Revije v reviji ne bi bilo, tudi tega srečanja verjetno ne bi bilo, je prepričan. Vendar pa to po njegovem mnenju ni samo srečanje založnikov, ampak tudi književni festival s številnimi branji in drugimi literarnimi dogodki, delavnicami, predstavitvami revialnih in knjižnih izdaj ter dosežkov projekta, celo razstavami in glasbenimi dogodki. A kljub temu, kot je mimogrede omenil, uživa le malo podpore ministrstva za kulturo.

Na programu letošnjega srečanja, ki bo omenjene štiri kraje zajelo od 24. do 28. septembra, so tri mednarodna literarna branja, omeniti velja še okroglo mizo na temo Slovenska družba in medkulturni dialog: pogled od znotraj in od zunaj. Z njo želijo problemsko pogledati na leto medkulturnega dialoga, tudi "subverzivno in od zunaj", je povedala Stanislava Repar, prav tako koordinatorka projekta.

Znotraj srečanja so pripravili še enodnevni mednarodni haiku festival Koper 2008. Z njim bodo 26. septembra obeležili deset let haiku gibanja v Sloveniji. Že dopoldne bodo predstavili šesti letnik zbirke Haiku, ki obsega štiri knjižice tovrstne poezije. Njihovi avtorji so pesniki Luko Paljetak s Hrvaške, Dejan Bogojević iz Srbije, Taneda Santoka z Japonske in Jože Štucin iz Slovenije. Popoldne pa bo minilo v znamenju podelitve nagrad 10. mednarodnega haiku natečaja in avtorskega branja nagrajenih haikujev.

Razstavni program bo obsegal razstavo slik slovaškega slikarja Mareka Ormandika, razstavo publikacij Revije v reviji in razstavo fotografij s preteklih štirih srečanj tri - prve tri so bile v Danah pri Sežani, s četrto izdajo pa se je prireditev, ki jo soorganizira KUD Vilenica, preselila v Škocjan.

DUNAJ - Študentski dom Korotan

Mohorjeva družba zahteva odškodnino od Slovenije

CELOVEC - Mohorjeva družba iz Celovca je danes v primeru študentskega doma Korotan vložila odškodninski zahtevek do Slovenije zaradi neutemeljenega odstopa od pogajanj. Zahtevek so naslovili na ministrico za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo Mojco Kucler Dolinar, ki je v imenu vlade vodila pogajanja z družbo. Kot so sporočili iz Celovca, je Mohorjeva družba preko svojega odvetnika postavila Sloveniji odškodninski zahtevek za povrnitev premoženjske škode v skupnem znesku 909.536,97 evra, ki naj bi ji ga slovenska vlada povzročila z neutemeljenim odstopom od pogajanj oziroma z navideznimi pogajanji za nakup študentskega doma Korotan na Dunaju.

Potem ko je slovenska vlada maja obnovila ponudbo za nakup študentskega doma Korotan in je Mohorjeva družba v ponovnih pogajanjih z ministrstvom za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo uskladila pogodbe za nakup doma, pa je vlada po dolgih zavlačevanjih na seji 17. julija letos - zadnji pred počitnicami - ponovno z dnevnega reda umaknila odločanje o zadevi, navajajo v Mohorjevi družb. Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo obtožujejo zavlačevanja ter da ni imelo resnega namena skleniti pogodbo. Omenjeno ministrstvo je "v pogajanjih z Mohorjevo družbo postavljalo vedno nove pogoje, na katere je Mohorjeva družba vedno pristala in kljub stalnemu zavlačevanju s strani ministrstva do zadnjega ni odstopila od pogajanj," so zapisali v sporočilu za javnost.

Slovenska vlada je nazadnje konec julija znova izrazila pripravljenost, da zagotovi potrebna sredstva za nakup oziroma za rešitev študentskega doma Korotan. Kljub temu pa so dejali, da ne morejo odobriti več milijonov evrov za njegov nakup, dokler ne bo zagotovljena popolna transparentnost. Ker gre za denar davkoplačevalcev, mora vlada z njim ravnati skrbno, so tedaj zatrdili. V vladi so tudi že večkrat poudarili, da so zainteresirani za ohranitev študentskega doma Korotan na Dunaju, ki bi se lahko oblikoval v neke vrste izobraževalno in kulturno središče Slovencev v Avstriji. (STA)

ALITALIA - Ultimat predsednika konzorcija CAI sindikatom

Colaninno: Če ni dogovora, danes umaknemo ponudbo

Zvezni sindikati CISL, UIL in UGL so že pristali, CGIL se hoče pogajati do konca

RIM - Podjetniški konzorcij CAI (Compagnia Aerea Italiana), ki želi prevzeti Alitalio, je včeraj skupno z vlado sindikate pozval, naj do danes ob 15.50 sklenejo dogovor. V nasprotnem primeru bo umaknil svojo ponudbo, največji italijanski letalski prevoznik pa bo šel v stečaj. Zvezni sindikati CISL, UIL in UGL so na ponudbo načeloma že pristali, CGIL pa se še ni dokončno odločil.

Predsednik CAI Roberto Colannino je včeraj na sestanku v vladni palači Chigi vsem devetim navzočim sindikatom, zastopanim v Alitalii, postavil ultimat. Opozoril je, da CAI predloga za rešitev Alitalie ne bo spreminjal, sindikati pa lahko ponudbo ali sprejmejo ali pa zavrnejo. »Predlog lahko sprejmete ali ne. Toda ne kupujemo dragulja, ampak propadajočo družbo,« je dejal Colannino.

Podtajnik pri predsedstvu vlade Gianni Letta je sindikatom naročil, naj mu podpisani dogovor predložijo do 15.50. Ob 16. uri se namreč prične zasedanje skupščine CAI, ki bo odločala o prihodnosti Alitalie.

CAI je sindikatom med drugim zagotovil, da bo zaposlenim v novi Alitalii razdelil sedem odstotkov čistega dobička. Od tega bi največ, 45 odstotkov, dobili piloti. Za sindikalno zvezo CISL je ta ponudba pomembna; njen voditelj Raffaele Bonanni je napovedal, da bo dogovor podpisal. Podobno sta povedala voditelja sindikalnih zvez UIL Luigi Angeletti in UGL Renata Polverini.

Kot rečeno, pa se do zadeve še ni dokončno opredelil največji italijanski sindikat CGIL. Njen generalni sekretar Guglielmo Epifani je dejal, da se namerava pogajati do zadnjega trenutka za izboljšanje ponudbe, pa tudi za to, da bi sporazum podpisali po možnosti vsi avtonomni sindikati, se pravi ANPAC, UP, AVIA, ANPAV in SDI, ki zastopajo večino pilotov in stevardes.

Minister za delo Maurizio Sacconi je sicer poudaril, da pogajanja niso več možna. Kot je pojasnil, bo nova Alitalia morala odpustiti približno 3000 delavcev, znižanja plač pa ne bo, pač pa se bo morala bistveno povečati storilnost.

Na rimskem letališču Fiumicino so včeraj od opoldne od 16. ure tri sindikalna združenja organizirala stavko zaposlenih v Alitalii. Največji italijanski letalski prevoznik je zato moral odpovedati 50 letov.

Demonstracija uslužbencev Alitalie na rimskem letališču Fiumicino

ANSA

USTANOVITEV LJUDSTVA SVOBODE - Predsednik vlade Berlusconi

»Antifašist? Jaz delam!«

Desna sredina bo sama izglasovala evropski volilni zakon s 5-odstotnim volilnim pragom in brez preferenc

Berlusconi kaže smer vladne politike

ANSA

RIM - Novinarsko vprašanje ob njegovem odhodu s seje ustanovnega odbora Ljudstva svobode je bilo neposredno: Ali bi se proglasili za antifašista? Odgovor Silvia Berlusconija je bil izmikajoč: »Jaz antifašist? Jaz mislim samo na delo, da bi rešil probleme Italijanov.«

Predsednik vlade je nakazal, kakšna bi morala biti stranka, ki bo nastala z združitvijo Forze Italia in Nacionalnega zavezništva: »To ne bo politična stranka besed, temveč dejanj!« Zato je svoje ministre pozval: »Pozabite na intervjuje!« in pojasnil tudi, zakaj: »Tako bo imel tisk manj priložnosti za kritiziranje vlade.« Bodo, torej, ministri kar čez noč onemeli? Nikakor ne: »Lahko bodo govorili le na tiskovnih konferencah, sklicanih na posameznih ministrstvih.« Za ostalo bo poskrbel kar sam. Že včeraj je zmagoslavno naznanil, da uživa njegova vlada rekordno podporo 63,7 odstotka Italijanov. Kar pa še ni dovolj. Treba bo pridobiti konsenz še vseh drugih, »ki se ne prepoznavajo v levici, ker jih je globoko razočarala.«

Na seji je Berlusconi omenil, kaj bo treba čim prej storiti. Volilni zakon za evropske volitve bo kmalu nared. Volilni prag bo znašal 5 odstotkov, preferenc ne bo. In tudi dialoga z opozicijo ne.

Kriv je, seveda, Walter Veltroni. Vodja Demokratske stranke je »sicer dobro začel«, a njegova dejanja »so bila povsem neobstojna«. »Levica je raje izbrala staro smer in stare pregrehe svojega zgodovinskega izvora,« je ocenil in sam omenil eno od tako imenovanih »pregreh«: »Obtožili so nas, da vodimo Italijo v gospodarski in politični propad.« Berlusconi je tudi samovoljno določil »kazen« za tolikšno pregrešno obtožbo: »Pozabimo na vsako upanje o sodelovanju z njimi. Morala bo zrasti še ena generacija, da bi se lahko kaj takega zgodilo, kajti sedaj jih prevzemata samo zavist in razredna sovražnost.«

Berlusconiju je zelo odgovoril koordinator Demokratske stranke Goffredo Bettini. Naštel je vsa »dejanja«, s katerimi se lahko pohvali Cavaliere: Alitalia je v kaosu, potem ko je desnica pokopala možni dogovor z Air France; davki so se povečali; draginja tudi; o kakem gospodarskem razvoju ni ne duha ne sluha; dosedanjo noro vladno politiko pa plačujejo mladi, upokojenci in odvisni delavci.

GOSPODARSTVO

Tremonti: Stanje se lahko poslabša

RIM - Gospodarska kriza v svetu in v Italiji se lahko še poslabša. Tako je povedal gospodarski minister Giulio Tremonti, ko ga je včeraj zaslišala komisija za finance v poslanski zbornici. Tremonti je zagotovil, da bo Berlusconijeva vlada v petih letih te zakonodajne dobe znižala davke, a ne takoj, prav zaradi krize. Zavrnil je tiste, ki menijo, da se je z njo zmanjšala borba proti davčni utaji. Napovedal je, da bo vlada v prihodnjih dneh predstavila osnutek finančnega zakona za leto 2009, in sicer skupno z zakonskim osnutkom za uvedbo davčnega federalizma.

Medtem se je včeraj razvedelo, da so avgusta bančne obresti na stanovanjska posojila dosegle nov rekord. Povprečno so namreč znašale 5,96%, medtem ko so julija 5,92%. Tako izhaja iz mesečnega poročila italijanskega bančnega združenja ABI, v katerem je še rečeno, da te obresti niso bile tako visoke vse od avgusta 2002. Tudi obresti na splošna posojila so se avgusta povprečno dvignile, in sicer s 6,40% na 6,43%.

OBČINA RIM

Prostitucija na javnih mestih prepovedana

RIM - Pocestna prostitucija je v Rimu prepovedana že od torka, čeprav naj bi zakon o prepovedi prostitucije na javnih mestih stopil v veljavo na začetku prihodnjega leta. Rimski župan Gianni Alemanno je namreč izdal ukrep, ki prostitutke in njihove stranke kaznuje z globo v višini najmanj 200 evrov. Kot je rečeno v odredbi rimskega župana, bodo prostitutke in njihove stranke kaznovane, ker s svojimi nespodobnimi oblačili ogrožajo varnost na cesti. Alemanno je pojasnil, da je za "tistega, ki prodaja svoje telo", predvidena tudi napotitev k socialnim službam.

Odbor za pravice prostitutk, ki ga vodi Pia Covre, je nad odredbo ogorčen. Napovedal je iskanje pravice po pravni poti. Italijanska vlada je sicer minuli četrtek potrdila osnutek zakona o prostituciji na javnih mestih, po katerem bi bila prostitucija v Italiji na javnih mestih prepovedana.

ITALIJA-ZDA

Akcija proti prekupčevalcem kokaina

RIM, NEW YORK - Karabinjerji posebnih enot ROS so skupno z ameriško zvezno policijo FBI in z ameriško agencijo za boj proti drogi DEA aretirali okrog 200 ljudi v okviru široke mednarodne akcije proti mreži prekupčevalcev kokaina. Gre za hudodelsko združbo, povezano z mehiško kriminalno skupino Los Zetas in s kolumbijskimi gverilci FARC, ki je s kolumbijskim kokainom zalagala ilegalne trge v Severni Ameriki in v Evropi. Združba naj bi bila med drugim odgovorna za kakih sto ubojev in za druge zločine.

Med aretiranci je tudi 16 pripadnikov n'dranghete iz Kalabrije. Nekatere so prijeli v Kalabriji in drugod po Italiji, druge pa v New Yorku. Le-ti so skrbeli za uvoz kokaina v Evropo in še zlasti v Italijo.

V okviru policijske akcije so skupno zasegli okrog 16 ton kokaina in 57 milijonov dolarjev v gotovini, kar naj bi bil izkupiček ilegalnih prodaj. Preiskave so se začele letošnjega marca. V Italiji jih vodi javni tožilec v Reggiu Calabrii Nicola Gratteri, ki se trenutno mudi v ZDA.

EVRO
1,4224 $ -0,30

EVROPSKA CENTRALNA BANKA
17. septembra 2008

valute	evro (povprečni tečaj) 17.9.	16.9.
ameriški dolar	1,4224	1,4267
japonski jen	150,26	148,07
kitajski juan	9,7249	9,7715
ruski rubel	36,3158	36,3905
danska krona	7,4599	7,4580
britanski funt	0,79515	0,79750
švedska krona	9,6125	9,6408
norveška krona	8,2900	8,2460
češka krona	24,005	24,070
švicarski frank	1,5921	1,5823
estonska krona	15,6466	15,6466
madžarski forint	241,89	243,30
poljski zlot	3,3480	3,4020
kanadski dolar	1,5176	1,5283
avstralski dolar	1,7905	1,7958
bolgarski lev	1,9558	1,9558
romunski lev	3,6425	3,6505
slovaška krona	30,255	30,260
litovski litas	3,4528	3,4528
latvijski lats	0,7059	0,7054
braziljski real	2,5831	2,5945
islandska krona	132,94	130,40
turška lira	1,8006	1,8203
hrvaška kuna	7,1128	7,1145

EVROTRŽNE OBRESTNE MERE
17. septembra 2008

	1 mesec	3 meseci	6 mesecev	12 mesecev
LIBOR (USD)	2,7475	2,87625	3,01625	2,9525
LIBOR (EUR)	4,53188	4,96625	5,18938	5,34313
LIBOR (CHF)	2,30833	2,7325	2,87	3,14167
EURIBOR (EUR)	4,539	4,973	5,202	5,363

ZLATO
(999,99 ‰) za kg
19.367,70 € +1.952,67

TEČAJNICA LJUBLJANSKE BORZE
17. septembra 2008

vrednostni papir	zaključni tečaj v €	spr. v %
BORZNA KOTACIJA - PRVA KOTACIJA		
GORENJE	25,90	-0,80
INTEREUROPA	18,88	-1,51
KRKA	74,98	-3,90
LUKA KOPER	42,30	-4,77
MERCATOR	205,67	-1,95
PETROL	440,53	-1,68
TELEKOM SLOVENIJE	204,48	-2,25
BORZNA KOTACIJA - DELNICE		
AERODROM LJUBLJANA	56,58	-6,93
DELO PRODAJA	-	-
ETOL	-	-
ISKRA AVTOELEKTRIKA	44,50	-1,66
ISTRABENZ	59,98	-6,72
NOVA KRE. BANKA MARIBOR	20,42	-2,02
MLINOTEST	-	-
KOMPAS MTS	-	-
NIKA	-	-
PIVOVARNA LAŠKO	64,53	-0,95
POZAVAROVALNICA SAVA	22,98	-5,47
PROBANKA	-	-
SALUS, LJUBLJANA	605,00	-0,74
SAVA	334,61	-2,54
TERME ČATEŽ	-	-
ŽITO	-	-
ZAVAROVALNICA TRIGLAV	-	-

MILANSKI BORZNI TRG
17. septembra 2008 — MIB 30: -2,22

delnica	zaključni tečaj v €	spr. v %
A2A	1,8	-5,46
ALLEANZA	6,18	-1,69
ATLANTIA	15,48	-2,78
BANCO POPOLARE	11,55	-4,31
BCA MPS	1,682	-1,58
BCA POP MILANO	5,94	-2,53
EDISON	1,137	-3,32
ENEL	5,76	+0,89
ENI	19,04	-0,02
FIAT	10,24	-4,77
FINMECCANICA	16,00	-2,94
FONDIARIA-SAI	16,61	-3,62
GENERALI	21,03	-1,08
IFIL	4,8625	-7,29
INTESA SAN PAOLO	3,4775	-3,78
LOTTOMATICA	20,23	-2,27
LUXOTTICA	16,9	-4,38
MEDIASET	4,4775	-3,96
MEDIOBANCA	9,3	-2,42
PARMALAT	1,714	-1,21
PIRELLI e C	0,4345	-3,12
SAIPEM	21,56	-0,09
SNAM RETE GAS	4,0625	-1,63
STMICROELECTRONICS	8,24	-4,44
TELECOM ITALIA	1,076	+1,03
TENARIS	15,19	-1,90
TERNA	2,505	-1,73
UBI BANCA	14,13	-3,86
UNICREDITO	3,18	-8,33
UNIPOL	1,548	-3,97

SOD NAFTE
(159 litrov)
96,68 $ -0,49

IZBRANI BORZNI INDEKSI
17. septembra 2008

indeks	zaključni tečaj	sprememba %
SLOVENIJA		
SBI 20, Ljubljana	6.288,19	-2,55
SBITOP, Ljubljana	1.404,70	-2,63
PIX, Ljubljana	-	-
BIO, Ljubljana	115,14	-0,15
TRG JV EVROPE		
CROBEX, Zagreb	3.119,25	+0,94
BIRS, Banjaluka	1.442,68	-1,22
FIRS, Banjaluka	2.726,76	-3,16
Belex 15, Beograd	1.177,24	-2,11
SRX, Beograd	682,03	-3,21
BIFX, Sarajevo	3.018,41	-2,34
NEX 20, Podgorica	15.066,22	-4,57
MBI 10, Skopje	4.482,83	-3,13
DRUGI TRGI		
Dow Jones, New York	10.601,93	-4,19
Nasdaq 100	1.639,11	-4,93
S&P 500, New York	1.156,09	-4,74
MSCI World, New York	1.228,090	-0,71
DAX 30, Frankfurt	5.860,98	-1,75
FTSE 100, London	4.950,30	-1,50
CAC 40, Pariz	4.000,11	-2,14
ATX, Dunaj	2.939,20	-4,49
PX, Praga	1.187,6	+1,71
EUROSTOXX 50	3.018,77	-2,26
Nikkei, Tokio	11.749,79	+1,21
STI, Singapur	2.419,29	-2,70
Hang Seng, Hongkong	17.743,63	-8,32
Composite, Šanghaj	1.929,05	-7,24
Sensex, Mubaj	13.262,90	-1,89

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE - V Trstu predstavili letošnjo sezono

Gledališče vabi k razmisleku, a ponuja tudi glasbo, smeh in...

Bogat in kvaliteten repertoar - Abonmajska kampanja se bo začela v ponedeljek

Slovensko stalno gledališče ne more in noče zatiskati oči pred stvarnostjo, ki ga obdaja. Zato se tudi repertoar letošnje sezone sooča z izzivi sodobnega časa in ponuja kritično refleksijo o naši družbi, svojo ustvarjalno energijo pa usmerja v prvi vrsti v boj proti manipulaciji: manipulaciji človekovih čustev, spomina in dostojanstva. To je vezna nit sezone 2008/09, njena včerajšnja predstavitev pa je na veliki oder tržaškega Kulturnega doma privabila številne novinarje in prijatelje Slovenskega stalnega gledališča, ki so prisluhnili ravnatelju Tomažu Banu, podpredsedniku upravnega sveta Janezu Povšetu, umetniškemu vodji Marku Sosiču in organizatorki Valentini Repini. Ban je poudaril, da bo tudi letošnja sezona zelo bogata, saj bo v SSG pripeljala nekaj vrhunskih predstav, razveseljivo novost pa predstavlja prenovljena Mala dvorana. V njej bo potekal del letošnjega abonmajskega sporeda, saj ni vsaka predstava primerna za oder, ki meri dvesto petdeset kvadratnih metrov, in dvorano s petsto tridesetimi sedeži ...

Janez Povše se je zahvalil dosedanjemu predsedniku Borisu Kuretu (novega bo skupščina izvolila 15. oktobra; op. nov.) za prodorno in uspešno delo, saj je po njegovi zaslugi danes gledališče trdnejše kot pred nekaj leti. Spomnil je, da je SSG edinstven umetniški subjekt z žlahtnim poslanstvom med Slovenci v Italiji; poklicna ustanova, ki želi biti integralni del dežele, v kateri deluje, a tudi skupnega slovenskega kulturnega prostora. Izpostavil je požrtvovalnost njenih zaposlenih in nujo po okrepitvi posameznih sektorjev ter ...proračuna.

O repertoarju, ki ne želi zdrkniti »v danes tako "očarljivo" morje populizma«, je spregovoril umetniški vodja Marko Sosič. Mimogrede: upravni svet mu je pogodbo podaljšal le za eno leto, saj naj bi novega vodjo z naslednjim letom zbirali na podlagi javnega razpisa. Na izrecno vprašanje novinarke pa je Povše dejal, da ne vidi razlogov, zakaj ne bi Sosič tudi v prihodnje vodil tržaškega teatra ... Tržaško sezono bo vsekakor oktobra uvedlo gostovanje Mestnega gledališča ljubljanskega z legendarno glasbeno predstavo Kabaret, novembra pa si bodo abonenti lahko ogledali Hči zraka, poletno produkcijo SSG, ki je nastala v koprodukciji s festivali Mittelfest, Teatri a teatro in Primorski poletni festival. Januarja bo v Mali dvorani zaživela tragična zgodba Danice Tomažič in Stanka Vuka (Mladoporočenca iz Ulice Rossetti), mesec kasneje pa bo v Trst »privihral« najbrž gledališki dogodek leta - Vihar Williama Shakespeara v režiji Vita Tauferja. Po Sosičevem mnenju, ki si je v Mariboru pravkar ogledal vaje, gre za eno najboljših Tauferjevih režij, za izredno predstavo, zaznamovano s kvaliteto: SSG-ju je v ponos, da sodeluje pri taki koprodukciji. Nato bodo na vrsti Tolstojeva Kreutzerjeva sonata in komedija Art export makedonske avtorice Žanine Mirčevske. Goriški abnoma bo nekoliko spremenjen, podrobneje pa ga bodo predstavili 1. oktobra v goriškem centru Bratuž.

Med sezono bo na sporedu tudi vrsta koncertov (na primer Iztoka Mlakarja), razstav, okroglih miz in pesniških večerov (pripravil jih bo Janko Petrovec, ki pa ne bo več član gledališkega ansambla). Sezono bo zaključil festival evropskega gledališkega združenja NETA, na katerem se bodo predstavila gledališča srednje in vzhodne Evrope. SSG je tudi letos (ob podpori Zadružne kraške banke) pripravilo šolske abonmaje Zlata ribica, Morski pes in Barakuda, o katerih je spregovorila Valentina Repini. Otrokom iz vrtcev in osnovnih šol ter dijakom nižjih in višjih šol ponujajo zanimivo paleto predstav, od kultne pravljice Maček Muri do Grdega račka, Čarovnic, Namišljenega bolnika ali

Mladoporočencev iz Ulice Rossetti.

Abonmajska kampanja se začenja v ponedeljek, cene abonmajev pa ostajajo nespremenjene. Z željo, da bi gledalcu ponudili možnost, »da vsak zase in vsak s svojo odprtostjo in občutljivostjo najde del resničnosti in resnice, ob kateri bo lahko reflektiral, se zabaval ali doživel vsaj delček ganjenosti«.

Poljanka Dolhar

Od leve proti desni: Janez Povše, Marko Sosič, Tomaž Ban in Valentina Repini

KROMA

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE - Abonmajska sezona 2008/09

Vse predstave v Gorici in Trstu

Letošnji repertoar res za vse okuse: od muzikala do tragedije in komedije - Veliko pričakovanje za Shakespearov Vihar v režiji Vita Tauferja

Abonma v Trstu
Joe Masteroff, John Kander, Fred Ebb
Kabaret
muzikal
Režiser Stanislav Moša
Gostovanje Mestnega gledališča ljubljanskega
Oktobra 2008
Legendarna glasbena predstava, ki je po številnih izvedbah širom sveta dobila svoje mesto tudi na slovenskem odru Mestnega gledališča v Ljubljani. Slovenska postavitev znanega muzikala je bila deležna številnih imenitnih kritik, ne nazadnje tudi nagrad na Borštnikovem srečanju v Mariboru. Veliki gledališko glasbeni dogodek.

Hans Magnus Enzensberger
Hči zraka
igra po španskem izvirniku
Calderòna de la Barca
Prevod Mojca Kranjc
Režiser Janusz Kica
Produkcija Slovenskega stalnega gledališča v koprodukciji s festivali: Mittelfest - Čedad, Teatri a teatro - Trst, Primorski poletni festival - Koper
Slovenska praizvedba
Novembra 2008
Veliki napredki v znanosti, svetovni oboroženi konflikti in masovna uničevanja niso z ničemer zmogli obraniti človeka pred svojim lastnim duhovnim breznom, iz katerega še naprej bruha zlo preračunljivosti, dvoličnosti, prevare, profita, umora in še marsikatero prefinjeno zlo, ki ga za nežnimi ženskimi ali moškimi očmi velikokrat ne zmoremo in ne znamo prepoznati. In tako živimo ... In tudi zato Hči zraka v SSG, na ozemlju, ki so ga dolga desetletja zaznamovali uničujoči konflikti, na katerih se danes sistematično podpira izguba zgodovinskega spomina.

Fulvio Tomizza
Mladoporočenca iz Ulice Rossetti
Dramatizacija romana
Tamara Matevc
Režiser Samo Strelec
Produkcija SSG Trst Mala dvorana
Slovenska praizvedba
Januarja 2009
Legendarna tragična ljubezenska zgodba, ki je zaznamovala slovensko in italijansko povojno kolektivno zavest in ki odpira še danes veliko nerešenih vprašanj, povezanih z odgovornostjo in krivdo za dvojni umor, s katerim se je končalo ljubezensko razmerje med Danico Tomažič in Stankom Vukom.

William Shakespeare
Vihar
oniřična tragedija
Režiser Vito Taufer
Produkcija Mladinsko gledališče Ljubljana, SNG Maribor, Cankarjev dom Ljubljana, Slovensko stalno gledališče
Gostovanje največje slovenske gledališke koprodukcije v sezoni
Februarja 2009
Shakespearov Vihar je bil v 20. stoletju diskretni predmet poželenja velikih gledaliških in filmskih režiserjev, kot so Max Reinhard, Giorgio Strehler, Peter Brook, Derek Jarmann in Peter Greenaway. Vihar je zadnja Shakespearova igra, ki povezuje elemente tragedije (Prosperovo maščevanje) in romantične komedije (ljubezen med Mirando in Ferdinandom). Zaradi intimnosti in pravljičnosti je pisan kot na kožo sodobnemu času, ki resničnost doživlja skozi simulacijske odbleske. Vito Taufer se po uspešnici Sen kresne noči loteva Viharja v domiselnem prevodu Andreja Rozmana-Roze tam, kjer je končal: pri spletu veselja in bolečine, v povezavi hiperealnega in hipermagijskega.

Lev Nikolajevič Tolstoj
Kreutzerjeva sonata
dramatizacija zgodbe
Dramatizacija Branko Jordan in Miha Golob
Režiser Miha GOLOB
Produkcija SSG
Slovenska praizvedba
Februarja 2009
Zgodbo Kreuzerjeve sonate narekuje ritem vlaka, ki potuje tisoče vrst daleč in ironično napoveduje neko drugo potovanje z vlakom, Tolstojev pobeg od doma, žene in samega sebe, ki se je končalo z njegovo smrtjo, prvovrstnim medijskim dogodkom, na »zadnji postaji« Astapovo.
Spoznanja velikega ruskega pisatelja, ki razkrivajo bolečine človeškega duha, vpetega v družbene konvencije, iz katerih ne more pobegniti.

Žanina Mirčevska
Art export
komedija
Režiser Eduard MILER
Produkcija SSG Trst Mala dvorana
Slovenska praizvedba
Aprila 2009
Imenitna komedija o tržnosti umetnosti ali tržni umetnosti, predvsem pa o prodanih umetnikih, ki to seveda niso oziroma niso nikoli bili. Delo mlade makedonske, že velikokrat nagrajene avtorice nam s paleto izvrstnih likov, pravih, potencialnih ali propadlih opernih pevcev in menedžerjev razkriva in razčlenjuje družbene vedenjske vzorce, vpete v poveličevanje lastne podobe, denarja in slave.

Abonma v Gorici
Edoardo Erba
Maraton v New Yorku
slovenska praizvedba svetovne uspešnice
Prevod Gašper Malej
Režiser Miha Golob
slovenska praizvedba
Delo sodobnega italijanskega avtorja, nabito z izbranim humorjem grenkega priokusa, izvedeno domala že na vseh evropskih odrih, nam s svojo čisto, skoraj hiperealistično in obenem surealistično pisavo ponuja enkratno metaforo o življenju. Velik izziv za dva igralca.

Hans Magnus Enzensberger
Hči zraka
igra po španskem izvirniku
Calderòna de la Barca

Po učnem komadu Mateja Bora
Raztrganci / učenci in učitelji
drama
režiser Sebastijan Horvat
gostovanje koprodukcije Cankarjevega doma Ljubljana in Mestnega gledališča Ptuj
V ozadju druge svetovne vojne se odigra partizanska kriminalka med delavcem, kmetom in intelektualcem. Vprašanje pa ni le, kdo je okupatorjev agent, torej raztrganec, ampak tudi, kdo ima prav. Režiser Sebastijan Horvat na oder postavlja najpopularnejši dramski tekst partizanske dramatike. Ob njem se sprašuje, ali smo se v zadnjih šestih desetletjih sploh česa naučili. So torej raztrganci še med nami in, ali je v tem sploh bistvo problema?

Fulvio Tomizza
Mladoporočenca iz Ulice Rossetti
Dramatizacija romana Tamara Matevc
Režiser Samo Strelec
Produkcija SSG Trst
Slovenska praizvedba

Lev Nikolajevič Tolstoj
Kreutzerjeva sonata
dramatizacija zgodbe
Dramatizacija Branko Jordan in Miha Golob
Režiser Miha Golob
Produkcija SSG
Slovenska praizvedba

Marin Držić
Dundo Maroje nadkomedija o večnem paru, ljubezni in denarju
Režiser Boris Kobal
Gostovanje SNG Nova Gorica
Dundo Maroje (1551) velja za najbolj slavno hrvaško renesančno komedijo, z njo je Držić postal eden največkrat uprizorjenih dramatikov ne samo na domačih odrih in festivalih. K njegovi popularnosti je precej prispeval Marko Fotez, ki je besedilo zelo uspešno adaptiral (1938). Prav v njegovi priredbi smo ga Slovenci prvič uprizorili pod naslovom Boter Andraž (1941) in odtlej se je vedno znova vračal v gledališke repertoarje, bodisi v izvirniku ali v priredbi.

Žanina Mirčevska
Art export
komedija
Režiser Eduard MILER
Produkcija SSG Trst
Slovenska praizvedba

Primorski dnevnik

Trst

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
trst@primorski.it

PRISTANIŠČE - Okrogla miza inštituta Istiee o infrastrukturi

»Državne železnice bodo vlagale v pristanišče«

Moretti: »Če pa ne bo volje za izvajanje razvojnih projektov, se bomo umaknili«

Državne železnice nameravajo vlagati in prispevati k razvoju tržaškega pristanišča. Družba naj bi v tem smislu sodelovala s pristaniščem in še zlasti financirala razvoj infrastrukture s posebnim ozirom na povezavo med pristaniščem in zaledjem. Toda nujno je, da pride kmalu do izvajanja razvojnih načrtov, od tistega za podaljšanje 7. pomola do tistega za ureditev 5. pomola itd. Na ta način bi lahko izhajajoči iz že obstoječe infrastrukture takoj podvojili zmogljivost, saj predvideva pristaniški regulacijski načrt (ki naj bi ga odobrili pred koncem leta)marsikateri razvojni projekt. Če pa jih ne bodo kmalu izvajali, se bodo državne železnice umaknile. In zbogom naložbe.

To je poudaril pooblaščeni upravitelj družbe državnih železnic RFI Mauro Moretti, ki se je včeraj udeležil okrogle mize o infrastrukturi in pristanišču in potrdil, da je predvideno financiranje 10 milijonov evrov za študije o sodelovanju RFI v pristanišču. Zasedanje je priredil Inštitut za študije o prevozništvu v okviru evropske integracije Istiee. Namen srečanja je bilo razpravljati o ukrepih, ki so nujni za razvoj pristanišča, skupaj s predstavniki javnih uprav oz. institucij, podjetniki in strokovnjaki. Poleg Morettija so o tem govorili še generalni tajnik Pristaniške oblasti Martino Conticelli (zastopal je predsednika Claudia Boniciollija, ki je bil v Rimu), predsednik družbe Italia Marittima Pierluigi Maneschi, predsednik zveze Federtrasporti Emilio Pietrelli in pristojni deželni odbornik Riccardo Riccardi, med gosti pa je bila tudi pokrajinska predsednica Maria Teresa Bassa Poropat.

Na srečanju, ki ga je povezoval predsednik inštituta Istiee Giacomo Borruso, je po eni strani prišla na dan izrazita želja po razvoju pristanišča in sploh mesta, ki je danes v središču nove Evrope. Po drugi je okroglo mizo zaznamovala ugotovitev, da je Trst v veliki zamudi (zaradi več razlogov, med temi še zlasti dosedanji imobilizem) in da primanjkuje marsikaj, začenši prav s pomanjkljivo infrastrukturo. Med kritikami je bila tudi ta, češ da državne železnice zapostavljajo Trst. S tem v zvezi je Moretti, ki je včeraj govoril izključno iz podjetniškega vidika, odkrito povedal, da Trst ne sodi med italijanska mesta z zelo velikim številom prebivalcev. Sicer se je na okrogli mizi prepletalo več med seboj povezanih problematik, od petega transportnega koridorja do avtoceste A4 (in potrebnega 3. pasu). Conticelli je vsekakor v zvezi s pristaniščem poudaril, da poleg ustreznih prostorov primanjkuje še zlasti prepotrebna zaledna kopna železniška infrastruktura. Promet kontejnerjev stalno raste, železniških povezav pa ni, je med drugim povedal. Pristaniška oblast, ki načrtuje razvoj in povečanje pristanišča, je zato zelo zaskrbljena. Pristanišča v deželi FJK, je dodal, pa bi moralo upravljati eno samo telo.

Moretti se je na ta in druge izzive odzval s podatki, iz katerih je strategija RFI jasna. Glede prevoza blaga je npr. naglasil, da zanimajo družbo le srednje in dolge povezave na evropski ravni in da so zato vse kratke tudi že ukinili (zaprli so 600 od 800 postaj). Poglavitno je pač razumeti vlogo, ki jo ima vsak del italijanskega ozemlja, je dejal. Kar pa zadeva Trst, se mora država ponovno organizirati glede transportnih koridorjev, ker bo prišlo v okviru evropske železniške mreže do selekcije transportnih polov. V tem smislu mora Italija ciljati na razvoj dveh pristanišč, in sicer genovskega in tržaškega. Trst si mora zato zavihati rokave - RFI se bo drugače, kot rečeno, umaknil - v zvezi z železniškimi povezavami pa bi se moral v prihodnosti enostavno ozirati na železniško tovorno postajališče v Cervignanu, ki mora postati »lokalni hub« (zakaj ne? je vprašal). Enostavno razmišljanje, je poudaril Moretti, lahko privede do enostavnih investicijskih načrtov.

Aljoša Gašperlin

Okrogla miza o pristanišču in infrastrukturi

KROMA

PRISTANIŠKI ODBOR - Pomembno zasedanje

Danes odločitev o novem upravitelju lesnega pristanišča

»Pristaniški odbor bo nedvomno odločal na osnovi objektivnih podatkov in parametrov, katerih namen bo rast pristaniških dejavnosti v luči novih naložb in bodo torej v korist mesta in sploh dežele FJK.« To sta v zvezi z današnjo sejo Pristaniškega odbora poudarila včeraj v tiskovni noti deželni oz. pokrajinski tajnik Demokratske stranke Bruno Zvech in Roberto Cosolini. Na zasedanju bo namreč Pristaniški odbor danes dopoldne odločil, kdo bo v prihodnjih 15 letih upravljal lesno pristanišče, katerega namembnost bo v prihodnosti skladiščenje raznih vrst blaga. Za to sta dva kandidata, in sicer družba General cargo terminal in družba Agentimar. Prvo sestavljajo družbe Adria Terminali (ki je v lasti Luke Koper) z 48-odstotnim deležem, Pacorini s 34-odstotnim deležem in Ocean z 18-odstotnim deležem. Drugo pa je ustanovilo 25 podjetnikov iz dežele FJK.

Roberto Cosolini

Zadeva je v zadnjih dneh sprožila žolčno polemiko, kakršnih smo pač v Trstu žal navajeni. Deželni odbornik iz vrst Forza Italia Maurizio Bucci je v bistvu obtožil predsednika Pristaniške oblasti Claudia Boniciollija, da namerava prepustiti upravljanje lesnega pristanišča Luki Koper in tako oškodovati italijanske podjetnike. Tržaški podžupan Paris Lippi (Nacionalno zavezništvo) pa je ustrahoval, češ da bodo v tem primeru zaposlovali le delavce iz Slovenije. Cosolini in Zvech sta poudarila, da Boniciolli dela v prid razvoju pristanišča in mesta. V zvezi z Buccijevimi in Lippijevimi izjavami pa sta naglasila, da bo bolj kot njuno politično razglabljanje nedvomno prevladala ekonomska izbira, ki bo vezana na razvojno strategijo Pristaniške oblasti.

GLEDALIŠČE MIELA - Od 19. do 27. septembra filmski festival »1000 oči«

Sergij Grmek Germani o številnih »dragocenostih«, letošnjega sporeda festivala

Dodana vrednost filmskega festivala »1000 oči« ki bo vse do prihodnje sobote bogatil tržaško kulturno dogajanje (od 19. do 27. septembra v gledališču Miela), pa je skrita prav v strokovnosti in pripravljenosti tistih, ki vse leto krojijo in oblikujejo njegov spored. Mednarodnemu teamu, ki ga sestavljajo Jurij Meden, Olaf Moeller, Marina Mottin in Jackie Raynal ter stalnemu umetniškemu odboru, ki se vse leto sestaja v Trstu, načeljuje najbrž eden največjih tržaških in tudi italijanskih filmskih izvedencev, Sergij Grmek Germani. Človek, ki je s svojimi nasveti imel pomembno vlogo pri sestavi osrednjega sporeda beneške Mostre in filmski svetnik, ki je ključno pripomogel pri odkritju in uspehu marsikaterega jugoslovanskega in slovenskega avtorja: tudi Jana Cvitkoviča. Festival 1000 oči pa je eden najbolj kakovostnih festivalov v Italiji na področju filmskega raziskovanja in razkrivanja neskončnega sveta sedme umetnosti.

»Kljub našim naporom - razlaga Grmek Germani - je to, kar uspemo stvarno realizirati, veliko bolj skromno od tistega, kar bi si želeli. Našim gledalcem bi namreč hoteli ponuditi potovanje v času in prostoru, kjer bi ob spajanju filmov iz preteklosti in sodobnih del, zadostili željam vseh. Predvsem našim, ki so precej ambiciozne in bi si želele omogočiti idealno povezavo med filmsko zgodovino in vsem, kar se dobrega producira tudi danes«.

Vaš festival je že prejel kar nekaj priznanj. Tudi to, da je Werner Schreter, ki ste ga vi nagradili pred dvema letoma, letošnji veliki nagrajenec beneške Mostre...

Viennala mu bo čez par tednov posvetila retrospektivo in to si štejemo v veliko čast. Istočasno pa se letos pričenja tudi naše sodelovanje s turinskim filmskim muzejem, kjer se bo nadaljeval poklon Robertu Rossenu, ki bo jutri odprl tržaški festival. V njegovem imenu bomo festival tudi zaključili, saj bomo v soboto 27. septembra, se pravi zadnji dan predvajali njegovo delo Lillith.

Katere pa so še druge zanimivosti letošnje izvedbe?

John Gianvito je letošnji dobitnik nagrade Anno Uno - našega priznanja za življenjsko delo. Režiser iz Bostona je ob tej priložnosti tudi omogočil, da bo prav tržaški festival prvič v zgodovini predvajal njegovo prvo retrospektivo, poimenovano John Gianvito. The perfect light.

Sergij Grmek Germani

KROMA

Poseben sklop bo letos posvečen tržaškemu pediatru, Brunu Pincherleju, ki je umrl pred štiridesetimi leti. Bruno Pincherle slovi namreč za enega največjih raziskovalcev in ljubiteljev Stendhala, ki mu je posvetil tudi ogromen sklad. Tako se nam je porodila želja, da bi raziskali zvezo med Stendhalom in filmom. Veliko platno gledališča Miela bo predvajalo celo vrsto filmov, ki jih je tako ali drugače navdahnilo Stendhalovo delo. V tem sklopu bodo predstavljeni filmi Josepha L. Mankiewicza, Claudeja Autant-Lara, Bernarda Bertoluccija in Daria Argenta. Med dragocenosti spada tudi delo The barefoot Contessa, katerega edino kopijo hrani pariška kinoteka. Zelo zanimiv pa je tudi današnji predfestivalski večer v devinskem portiču. Njegova protagonistka je izjemna vizuelna umetnica, Breda Beban.

Tudi letos niste prezrli slovenskih avtorjev...

Zadnji dan bo na sporedu delo avtorice Katje Colje, ki sem si ga ogledal in me je takoj prepričalo. Gre za zrelo zgodbo, v kateri je zelo dobro prikazana »border line« geografija, ki me je takoj navdušila. Tudi letos pa bo prisoten delček Klopčičeve filmografije, ki smo jo gostili že v naših prejšnjih izvedbah«.

Katerih dveh dogodkov pa po vašem mnenju ne gre nikakor zamuditi?

L'amour fou Jacquesa Rivetta, na sporedu prvi dan festivala, ki je eden nabolj emocionalnih filmov, ki so nastali leta 1968. Hkrati pa še zadnji večer, ko bomo predstavili film Lillith, ki je po mojem mnenju eden najlepših filmov vseh časov. (Iga)

Jutri javna debata o sladkorni bolezni

Združenje sladkornih bolnikov, ki ga vodi Marino Vocci, prireja jutri javno razpravo o okrajnih centrih za diabetes in za družinsko oskrbo bolnikov. Na srečanju, ki ga bo uvedel Vocci, bosta sodelovala Paolo Dal Col, direktor prvega krajevnega zdravstvenega okraja, in Dino Trento, tajnik združenja družinskih bolnikov. Začetek ob 17.uri v dvorani Baroncini zavarovalnice Generali v Ul. Trento 8.

Šola: Igor Kocijančič brani protestnike

Deželni svetnik Mavrične levice Igor Kocijančič se je postavil v bran šolnikov, ki so protestirali ob nedavnem začetku novega šolskega leta. Zastopnik levice kritizira kolega iz vrst desnice Cianija in Tononija, ki menita, da si protestniki celo »zaslužijo« odpustitev iz službe.

Na Trgu sv. Antona koncert za človekove pravice

Danes ob 11. uri bo v knjižnici-baru Knulp (Ul. Madonna del mare 7/A) predstavitev koncerta za človekove pravice, ki bo v soboto ob 19.30 na Trgu sv. Antona. Koncert prireja Mreža umetnikov proti vojnam ob priložnosti leta človekovih pravic, ki ga je proglasil OZN. Prireditev soustvarjajo Emergency, Amnesty International, ARCI, Omizje za mir in druge organizacije. Nastopile bodo skupine Wooden Legs (keltska glasba), Mamaya (afriška glasba), E.Motion Dance Company (indijski plesi), Officine artistiche (afriški plesi) in Capoeira Trieste (brazilski plesi).

Mladi motorist še vedno v kritičnem stanju

Zdravstveno stanje 19 let starega motorista iz Milj, ki se je v torek zjutraj hudo poškodoval v prometni nesreči na Trgu Stare mitnice, je še vedno kritično. Mestni redarji so povedali, da je najhujša kriza minila in da je zdravstveno stanje hudo poškodovanega mladeniča stabilno. Andrea S. leži v katinarskem oddelku za reanimacijo. Nesrečo naj bi povzročil voznik terenskega vozila toyota, ki je nepreviden zamenjal vozni pas in bočno trčil v motor, motorista pa je odbilo v semafor.

TRŽAŠKI OBČINSKI SVET - Med sinočnjo sejo

Nacionalno zavezništvo ni počastilo žrtev rasnih zakonov

Med minuto molka so štirje svetniki Finijeve stranke ostali sede v svojih sedežih, dva sta odšla med občinstvo

Tržaško Nacionalno zavezništvo se sinoči ni pridružilo komemoraciji 60-letnice razglasitve rasnih zakonov. Ko je predsednik tržaške občinske skupščine Sergio Pacor na začetku seje občinskega sveta pozval svetnike k minuti molka v spomin na žrtve Mussolinijevih protižidovskih zakonov, so vsi spoštljivo vstali, razen štirih svetnikov Finijeve (?) stranke (Angele Brandi, Bruna Rossettija, Antonia Lippolisa in Vincenza Rescigna), medtem ko sta ostala dva svetnika te stranke (Andrea Pellarini in Bruno Sulli) prekoračila leseno ograjo ter se preselila v prostor za občinstvo.

Svetniki Nacionalnega zavezništva so se začeli zgražati nad komemoracijo žrtev rasnih zakonov že ko je svetnik Občanov Roberto Decarli zahteval minuto tišine. Tisti zakoni so bili razglašeni 18. septembra pred sedemdesetimi leti na trgu pred občinsko palačo, zato ima mestna skupščina moralno dolžnost, da se spomni tistega sramotnega dejanja, je opozoril.

Načelnica Nacionalnega zavezništva Brandijeva ga je skušala prekiniti, češ da zadeva »ni na dnevnem redu«, in da »danes (včeraj, op. av.) je 17. september, ne pa 18. (!)«

Svetnik Demokratske stranke Tarcisio Barbo je pripravil spominski govor, v katerem je poudaril, da tistih protidemokratičnih in diskriminacijskih dogodkov ne gre pozabiti, in da se je treba od njih marsikaj naučiti.

Brandijeva je vztrajala s poseganjem v besedo. Izjavljala je, da bi morali o tem argumentu razpravljati na prihodnjem občinskem svetu, prihodnji teden. Svetnik Sulli se ji je pridružil pri glasnem protestiranju in ji je tudi sledil, ko se je podala k predsedniku občinskega sveta Pacorja z namenom, da bi prekinil Barba.

V tako naelektrenem vzdušju je svetnik Barbo nadaljeval s svojo komemoracijo. Spomnil se je milijonov mrtvih. »Fašizem je prav v naših krajih z največjo krutostjo prizadel slovensko skupnost in državljane drugih jezikov,« je izpostavil. Omenil je poitalijančenje imen in priimkov, krajevnih imen, zaprtja šol, društev, knjižnic, ukinitev tiska, omejitev rabe slovenščine in hrvaščine v cerkvah in procese posebnega fašističnega sodišča. Spoštljivo pa je omenil tudi korajžno stališče predsednika poslanske zbornice Gianfranca Finija o antifašizmu.

Barbo je bil - zaradi izteka predvidenega časa - skrajšati svoj komemorativni govor, po njem pa sta se prijavila k besedi še načelnik Forze Italia Piero Camber in Brandijeva. Prvi je poudaril, da gre za »resno zadevo«, o kateri bi morali razpravljati na strpen in veder način na prihodnji seji. V teh krajih bi se morali spomniti žrtev vseh nasilij, je dodal, in spomnil sedanje žrtve Izraela.

Brandijeva je ožigosila Barbov poseg, češ da je šlo za politično strumentalizacijo, za nekakšen volilni shod, v katerem je govoril tudi o drugih dogodkih, predvsem tistih, »ki so se zgodili onkraj meje«. Po njenem mnenju bi se morali pokloniti tudi spominu žrtev fojb in Jana Palacha, žrtve komunizma, »ki se ga nismo mogli spomniti, ker je bilo delo mestne skupščine avgusta, ob obletnici, prekinjeno zaradi poletnih počitnic.« A Palach se je zažgal 19. januarja 1969...

Načelnica Nacionalnega zavezništva je zaradi »Barbove nekorektnosti« zahtevala, naj občinski svet ne razpravlja več o rasnih zakonih (dejansko: naj zamrzne razpravo o že pripravljeni resoluciji), in napovedala, da se njena stranka ne bo udeležila minute molka v spomin na žrtve Mussolinijevih protižidovskih zakonov.

Ko so vsi ostali svetniki spoštljivo vstali, so Brandijeva, Rossetti, Lippolis in Rescigno ostali sramotno sede na svojih sedežih, medtem ko sta Sulli in Pellarini na vrat na nos preskočila leseno ograjo in se pridružila občinstvu.

Sedem desetletij po tistem 18. septembru 1938 nekateri v Trstu očitno ne morejo iz svoje črne kože.

M.K.

TRŽAŠKI NACIONALZAVEZNIKI IN FINIJEV »ANTIFAŠIZEM«

»Quello lo mando fan....!«

Tako svetnik Sulli o predsedniku poslanske zbornice - Odbornik Giacomelli ironičen: »Compagni...«

»Compagni!« Odbornik Nacionalnega zavezništva Claudio Giacomelli, sin nekdanjega misovskega federaleja Sergia, je tako, ironično, pozdravil strankarske »tovariše« pred začetkom sinočnje občinske seje. Namig na zadnje izjave Gianfranca Finija o antifašizmu kot vrednoti, je bil več kot očiten. Svetnik Andrea Pellarini je pogledal v zrak in pohlevno združil roki, češ: kaj še bomo primorani slišati...

Ali je antifašizem za vas vrednota? Drugi odbornik Finijeve stranke Michele Lo Bianco se je kislo nasmehnil in z roko umaknil magnetofon. Odgovora ni bilo.

Predsednik poslanske zbornice je postavil svoje nekdanje tržaške kamerade res v precejšnjo zadrego. Še najbolj zgovoren je bil svetnik Vincenzo Rescigno. Antifašizem vrednota? »Antifašizem je delno vrednota. Fašizem je umrl z Mussolinijem. Fašizma ne gre v celoti zanikati. Nekatere njegove vrednote gre podkrepiti. Na primer boga, domovino in družino.« Ali je Fini postal antifašist? »Ne, je moderen predstavnik italijanske desnice.« Kaj pa vi, ste antifašist? »Ne, jaz sem delno antifašist. Nekatere dobre stvari, ki jih je fašizem naredil, gre ohraniti, druge, kot na primer rasne zakone, gre zavreči.«

Rescigno je bil med tistimi, ki je sedel, medtem ko so se svetniki drugih strank slabe pol ure kasneje stoje spomnili žrtev rasnih zakonov...

»Antifašizem? Lahko bi bil zanimiv, a ni ga v mojih genih,« je pritrdil Bruno Sulli. »Fašizem je v Italiji mnogo storil za mladino in za otroke. To se mi ne zdi negativno.« In Fini? »Ima svoje poglede. Pri nas, če bi ne bilo salojevcev, bi sedaj ne bilo Italije.«

Ob zaprtem mikrofonu je bil Sulli vendarle bolj neposreden. »Kdaj pa kdaj tudi mladi zbolijo za Alzheimerjevo boleznijo in pozabijo na zgodovino.« Namig je bil jasen. Zaključek še bolj: »Quello lo mando fan....!«

M.K.

FRATTINI

Hitra cesta: kdaj table v obeh jezikih?

Ob robu srečanja, ki je bilo v torek na sedežu predsedstva Dežele z ministrom za zunanje zadeve, Francom Frattinijem, je načelnik deželne skupine Mavrične Levice Igor Kocijančič predal ministrovim sodelavcem dokumentacijo, ki jo je pripravil Koordinacijski odbor vzhodnokraških vasi. Gre za opozorilo izvoljenim predstavnikom in institucijam na odprto vprašanje pomanjkanja dvojezičnih tabel in napisov na novem odseku tržaške hitre ceste, za katerega je uradno odprtje predvideno v kratkem. Enojezične table in smerokazi pomenijo kršitev številnih zakonov.

Senatorka Tamara Blažina in deželni svetnik Kocijančič sta izkoristila priložnost in s tem problemom neuradno seznanila tudi tržaškega župana Roberta Dipiazzo in prefekta Giovannija Balsama.

KAVARNA TOMMASEO - Pobuda Mladih demokratov

Nekdo je na rasne zakone pozabil

Danes mineva 70 let od znamenitega Mussolinijevega govora na Velikem trgu, tržaški župan in občinski odbor pa molčita

Pred 70 leti je Mussolini na terasi tržaškega županstva razglasil rasne zakone. Med bučnim ploskanjem se je tedaj ogrel »ne za rasne razlike, temveč za zelo izrazito superiornost«, Jude pa je označil za nespravljive sovražnike. V tistem obdobju je podpisal več protijudovskih dekretov in sprožil pregon. Razni zgodovinarji menijo, da je bil Trst za rasne zakone odlična odskočna deska, saj je to mesto že dobro poznalo protislovensko diskriminacijo.

Mladi demokrati in tržaško vodstvo Demokratske stranke so se z včerajšnjo tiskovno konferenco v kavarni Tommaseo spomnili 18. septembra 1938. Predstavili so priložnostni lepak, a obžalovali so dejstvo, da so oblasti na pomembno obletnico popolnoma »pozabile«, če se lahko temu tako reče. Tržaški župan in občinski odbor nista priredila nobene spominske svečanosti. Načelnik DS v tržaškem občinskem svetu Fabio Omero je povedal, da je leva sredina julija pozvala župana in njegov odbor, naj organizirata kako prireditev v spomin na tragične dogodke, ki so povezani z rasnimi zakoni. Izpostavili so, da bi prireditve koristile zlasti mlajšim generacijam. Predlagali so tudi postavitev spominske plošče na Velikem trgu. Občinski svet bo predlog obravnaval šele 24. oktobra. »Ljudstvo svobode bo veselo, če se bo dokument izgubil v kakem predalu,« meni Omero, ki je spomnil, da je bila nestrpnost prisotna v Trstu vsaj od polovice 20. let, ko je režim že brisal slovenske in hrvaške priimke.

Koordinator Mladih demokratov v Trstu Matej Iscra je dejal, da se ne smemo spominjati samo na nekatere zgodovinske dogodke, ki nam bolj ležijo, kajti delna analiza zgodovine ni iskrena. »Ko bi omenjali samo reformo železnic in bonifikacije, bi dejali, da je bil fašizem dober. Seveda pa ni tako,« je povedal Iscra. Marco Liva je podčrtal, da so se zločini, ki so sledili rasnim zakonom, zgodili v kulturnem okolju, ki nam ni tako daleč: »Tedanje dogodke moramo pojmovati kot še vedno mogoče: samo tako se ne bodo ponovili. Naša družba in mi sami nismo povsem nenevarni.«

Pokrajinski tajnik DS Roberto Cosolini ceni stališče Gianfranca Finija, ki je pred dnevi izjavil, da se mora italijanska desnica prepoznavati v vrednotah antifašizma, Finijevi strankarski kolegi v Trstu pa so drugega mnenja. Cosolini je pozval tržaškega župana, naj ukrepa: »Dipiazzi priznavamo, da se je večkrat distanciral od tradicionalnih kalupov tržaške desnice.« Naj torej zopet vzame vajeti v roke in priredi kako slovesnost, četudi pozno. Kajti po 70 letih je treba še naprej skrbno gojiti protitelesca, ki branijo družbo pred rasizmom. (af)

Z leve Fabio Omero, Roberto Cosolini, Matej Iscra in Marco Liva

KROMA

DOLINA - Včeraj ob 18.30 v bližini županstva

Ape zavozil v zid

Nesrečo, v kateri je izgubil življenje priletni Borštan, je verjetno povzročila nenadna slabost

V Dolini se je včeraj na zvečer pripetila prometna nesreča, v kateri je izgubil življenje Borštan R. C., ki je pred dnevi praznoval 86 let. Vpleteno je bilo samo njegovo trikolesno dostavno vozilo ape 501, najverjetneje je voznik izgubil nadzor nad vozilom zaradi nenadne slabosti. Na kraj - pod Krogljami, tik ob križišču s cesto za Boljunec - so prispeli miljski karabinjerji, miljski gasilci, služba 118 (slednja ni mogla nuditi pomoči) in sodni zdravnik.

Voznik je ob 18.30 vozil trikolesno vozilo iz Doline proti Boljuncu, najbrž je bil namenjen domov v Boršt. Vozil je mimo dolinskega županstva, nakar je izgubil nadzor nad apejem. Vozilo na treh kolesih je zavozilo na desno, po nekaj metrih pa se je z levim prednjim delom zaletelo v zidek, ki stoji takoj po eni zadnjih hiš pred križiščem za Boljunec (pri hišni številki 271) ter se prevrnilo na levi bok. Trčenje je bilo dokaj silovito, vetrobran se je popolnoma raztreščil, priletni voznik pa je bil na mestu mrtev. Ni znano, ali bi preživel, če ne bi trčil v cementni zidek.

Ape se je zaletel v zidek tik ob križišču za Boljunec *KROMA*

Sodni zdravnik Fulvio Costantinides je potrdil, da je nesrečo zelo verjetno povzročila slabost. Vozilo so najprej postavili na kolesa, nato si je zdravnik podrobneje ogledal notranjost apeja, na koncu pa so gasilci potegnili ponesrečenca iz vozila, na katerem je ostalo le par bergel. Šele okrog 21.30 je lahko posegel pajek in odpeljal vozilo. (af)

Založništvo tržaškega tiska

vabi

jutri, 19. septembra, ob 19.00
v prostore
Tržaškega pomorskega kluba Sirena
Miramarski drevored št. 32

na predstavitev knjige Marija Šušteršiča

Sledovi

Po poteh slovenske prisotnosti v Trstu

Ob avtorju bodo spregovorili prof. ***Jože Pirjevec***, prof. ***Bojan Pavletič*** in ***Saša Rudolf.***
Pogovor bo vodil ***Rado Šušteršič.***

Včeraj danes

Danes, ČETRTEK, 18. septembra 2008
IRENA
Sonce vzide ob 6.47 in zatone ob 19.10 - Dolžina dneva 12.23 - Luna vzide ob 20.12 in zatone ob 10.32.

Jutri, PETEK, 19. septembra 2008
EMILIJA
VREME VČERAJ OB 12. URI: temperatura zraka 14,9 stopinje C, zračni tlak 1017,9 mb raste, veter 16 km na uro vzhodnik severo-vzhodnik, burja, vlaga 38-odstotna, nebo jasno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 21 stopinj C.

Lekarne

Od ponedeljka, 15., do sobote, 20. septembra 2008
Urnik lekarn: od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30.
Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00
Ul. Rossetti 33 (040 633080), Ul. Mascagni 2 (040 820002).
Opčine - Nanoški trg 3/2 (040 2110016) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.
Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30
Ul. Rossetti 33, Ul. Mascagni 2, Borzni trg 12.
Opčine - Nanoški trg 392 (040 211001) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.
NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Borzni trg 12 (040 397967).
www.farmacistitrieste.it
118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)
Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.
Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.
Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

ALCIONE - Dvorana je zaprta zaradi poletnega dopusta.
AMBASCIATORI - 15.30, 17.00, 18.40, 20.20, 22.00 »Hancock«.
ARISTON - 16.00, 18.45, 21.30 »12«.
CINECITY - 16.00, 17.00, 18.00, 19.00, 20.00, 21.15, 22.00 »Hancock«; 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 »Il papa' di Giovanna«; 16.10 »Piccolo grande eroe«; 16.05, 18.05, 20.05, 22.05 »Un giorno perfetto«; 18.00, 22.05 »Decameron Pie«; 20.00, 22.00 »X Files - Voglio crederci«; 16.00, 17.00, 18.00, 19.00,20.00, 21.15 »Kung fu Panda«.
EXCELSIOR - 16.15, 18.15, 21.10 »Machan«.
EXCELSIOR AZZURRA - 16.30, 18.20, 21.00 »Pranzo di Ferragosto«.
FELLINI - 17.15, 18.45, 20.30 »Il seme della discordia«; 22.10 »Un giorno perfetto«.
GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 17.00, 18.45, 20.30 »Un giorno perfetto«; 22.15 »Burn after reading«.

Višješolci pozor!

prijave na razpis sprejemamo do 22.9.2008

Podrobnejše informacije na
www.zssdi.it

ali v uradih **Združenja slovenskih športnih društev v Italiji**
v Trstu, ul. Cicerone 8, tel. 040 635627
in Gorici, C.so Verdi 51/int, tel. 0481 33029

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.50, 18.40, 20.30, 22.20 »Il papa' di Giovanna«.
KOPER - KOLOSEJ - 18.30, 21.00 »Druga sestra Boleyn«; 19.10, 21.20 »To je Anglija«; 18.00, 19.50, 21.40 »Vaginalni zobje«.
NAZIONALE - Dvorana 1: 16.30, 18.00, 19.30, 21.00, 22.30 »Hancock«; 18.45, 20.30, 22.15 »Birdwatchers«; Dvorana 2: 11.00, 14.30, 16.30, 18.30, 20.15, 22.15 »Kung fu Panda«; Dvorana 3: 16.30 »Piccolo grande eroe«; 18.15, 20.15, 22.15 »X Files - Voglio crederci«; Dvorana 4: 16.30 »Le cronache di Narnia: Il principe Caspian«.
SUPER - Film prepovedan mladim izpod 18. leta.
TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 16.45, 18.30, 20.15, 22.15 »Hancock«; Dvorana 2: 17.00, 19.00 »Un giorno perfetto«; 21.15 »Hancock«; Dvorana 3: 16.50, 18.30, 20.10, 22.00 »Kung fu Panda«; Dvorana 4: 17.30, 20.00, 22.10 »Il papa' di Giovanna«; Dvorana 5: 18.00 »X Files - Voglio crederci«; 20.10, 22.10 »Il seme della discordia«.

Čestitke

70 let je ko EDI se je rodil, mnogo zdravja in voščil, da bi na tisoče rib ulovil. Liviana, Stojan in Tomas.

V Dolini tihi hišica stoji, kjer naša draga nona MIRANDA svojih 70 let slavi. Vse, kar ti lahko voščimo mi vsi, je zdravje, veselje in kar sama želiš. Jelka, Fabio, Dunja, Majna, Daša, Aljoša in Damjan.

Dragi ERVIN! Danes praznuješ okroglo obletnico. Vse najboljše, zdravja in veselih trenutkov ti želi cela žlahta, posebno Marko z mamico Barbaro.

Danes EDI 70 let slavi! Obilo zdravja, sreče in veliko veselih dni vsa žlahta mu želi.

DRAGO SRNEL praznuje svoj 80. rojstni dan! Vsi njegovi mu iz srca čestitajo ter želijo čim več zdravja in veliko srečanj.

Šolske vesti

GODBENO DRUŠTVO PROSEK sprejema vpise v Glasbeno šolo za pihala trobila in tolkala. Za informacije in vpis tel. št.: 335-7722306 (Marko) in 040-251101 (Bruno) ali po e-pošti na gdp1904@libero.it.
OBČINA DEVIN-NABREŽINA sporoča, da bo pouk v otroškem vrtcu v Šempolaju s slovenskim učnim jezikom v ponedeljek, 15. septembra s sledečim urnikom: do petka, 19. septembra, od 8. do 13. ure (s kosilom); od ponedeljka, 22. septembra do torka, 30.junija, od 8. do 16.ure.
DIDAKTIČNO RAVNATELJSTVO NA OPČINAH sporoča, da bo do 19. septembra pouk potekal kot sledi: osnovne šole od 8. do 14. ure s kosilom (COŠ P. Tomažič pa do 16.ure); otroški vrtci jutranji urnik do 13.30 s kosilom (dodatna navodila bodo na razpolago v posameznih vrtcih prvi dan pouka).
DIDAKTIČNO RAVNATELJSTVO V NABREŽINI sporoča, da v petek, 19. septembra, zapade rok za vložitev prošenj za provizorični seznam šolskih sodelavcev, ki so zaprosili za vključitev v 3. pas. ravnateljske lestvice. Omenjeni seznam bo veljaven za začasne suplence do trenutka objave dokončne lestvice.

Izleti

OBČINE DEVIN-NABREŽINA, ZGONIK IN REPENTABOR v sodelovanju s konzorcijem Fhocus in Zadrugo La CO.S.T.I.E.RA organizirajo v soboto, 27. septembra, izlet v Lignano z ogledom zoološkega vrta. Za morebitne informacije vam je na voljo igralni kotiček Palček tel. 040-299099.
UPRAVNA SLUŽBA - SOCIALNO SKRBSTVO obvešča, da občine Devin-Nabrežina, Zgonik in Repentabor organizirajo v petek, 19. septembra, izlet v Avstrijo, in sicer v Beljak in grad Landskron, ki se ga lahko udeležijo ostarele osebe (nad 65 letom) s stalnim prebivališčem v eni od navedenih občin. Za vpisovanja in morebitne dodatne informacije se obrnite na Upravno službo za socialno skrbstvo Občine Devin Nabrežina, Naselje Sv. Mavra 124 - Sesljan; tel. 040-2017383 ali 040-201389.
USTANOVA ZA SPOZNAVANJE SLOVENSKEGA JEZIKA IN KULTURE organizira jezikovni-kulturni izlet na Sočo, v nedeljo, 21. septembra. Namen izleta je, da se naučimo, govorimo in poboljšamo slovenski jezik ter da spoznamo nove prijatelje. Za informacije in prijave pokličite na tel. št. 040-761470, Ul. Valdirivo 30, od 17. do 19. ure.
KLUB PRIJATELJSTVA vabi 25. septembra na izlet v Ljubljano. Ogledali si bomo: razstavo o Primožu Trubarju v mestnem muzeju, Plečnikovo hišo in nekaj njegovih del. Vpisovanje do 20. septembra na tel. št.: 040-225468 (Vera) in 040-639949 (Mira). Vabljeni!
IZLET SPDT NA PLANINO: SPDT organizira v nedeljo, 28. septembra, avtomobilski izlet na Planino. Pohod, ki ga vodi Slavko Slavec predvideva štiri ure nezahtevne hoje in je primeren za vse. Za dodatne informacije pokličite tel. 040/2176855.
ŠOLSKE SESTRE DE NOTRE DAME IZ SV. KRIŽA vabijo v ponedeljek, 29. septembra, na romanje k Gospe Sveti in h Sv. Hemi na Krki ter na vodeni izlet na Gosposvetsko polje in ogled raznih zanimivih kulturnih spomenikov na Koroškem. Avtobus bo odpeljal s Trga Oberdan ob 6. uri, s Proseka ob 6.15, iz sv. Križa ob 6.20 in iz Sesljana ob 6.30. Stroški romanja znašajo 49,00 evrov. Za informacije in vpis pokličite na tel. št.: 040-220693 in 347-9322123. Vabljeni.
IZLET SPDT V VAJONT: v nedeljo, 5. oktobra, organizira SPDT avtobusni izlet v Vajont in v vasi Erto in Casso. Izlet je namenjen članom, predvsem pa družinam z otroki, za katere bodo skrbeli planinski vodniki Mladinskega odseka. Pohod po stari oglarski poti (Trui de sciarbon) bo trajal približno tri ure in pol. Odhod avtobusa bo ob 7.00 uri iz Trsta- Trg Oberdan in ob 7.15 iz Sesljana. Obvezna je čimprejšnja prijava. Za informacije in vpis odgovarjata: za Mladinski odsek Katja na tel. 338-5953515 ali na elektronsko pošto: »mailto:mladinski@spdt.org« mladinski@spdt.org in Vojka tel.040-2176855 ali 333-5994450.
KONFEDERACIJA KMETOV ITALIJE (CIA) prireja v sodelovanju s Kmečko zvezo izlet za upokojence v Toskano. Izlet, ki bo od 6. do 11. oktobra, predvideva ogled toskanskih mest, ki jih uvajamo v časovnem zaporedju obiska: Montecatini, Firenze, Siena, Volterra, Arezzo, Pescia, Collodi, Lucca in Viareggio. Cena izleta znaša 530,00 evrov. Vpisovanja in vse morebitne informacije v uradih Kmečke zveze, tel. 040 - 362941.
PODPORNO DRUŠTVO V ROJANU in krožek KRUT vabita na izlet v nedeljo, 19. oktobra, tokrat »Skozi Ljubljano do Dovjega«. Vpisovanje in vse informacije na Krut-u, ul. Cicerone 8, tel. 040-360072, pri g. Kobalu, tel. 040-826661 in g. Boletu, tel. 040-417025.
UPRAVNA SLUŽBA ZA SOCIALNO SKRBSTVO obvešča, da Občine Devin Nabrežina, Zgonik in Repentabor organizirajo izlet na Bled v petek, 24. oktobra. Letovanja se lahko udeležijo ostarele osebe (nad 65. letom) s stalnim bivališčem v eni od navedenih občin. Za vpis in morebitne dodatne informacije se obrnite na Upravno službo za Socialno skrbstvo Občine Devin Nabrežina, Naselje Sv. Mavra 124 - Sesljan, tel. št. 040/2017383-389.

Prireditve

OBČINA DEVIN NABREŽINA sporoča, da je v v razstavni dvorani Turističnega Informativnega Centra v Sesljanu (IAT) na ogled razstava Izložba umetnikov, na kateri razstavljajo do 21. septembra: Pietro Marcucci (slike in skulpture), Mileva Martelanc (keramika), Rosalba Ruzzier Macinelli (grafika) in Anita Nemarini (slike). Razstava je odprta z urnikom okenca TIC, in sicer vsak dan od 9. do 12. in od 15. do 18. ure. Do 12. oktobra bodo po skupinah predstavili svoja dela: Tomaž Caharija (kamniti izdelki), Piero Marcucci (skulpture in slike), Miloš Ciuk (kamniti izdelki), Mileva Martelanc (glineni izdelki), Vittorio Porro (kamnite skulpture), Luisia Comelli (slike), Anita Nemarini (slike), Viktor Godnic (slike), Luca Monet (kamen) in Anica Pahor (skulpture in slike).
NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA v Trstu v sodelovanju s Triestèfotografia vabi v sredo, 24. septembra, ob 18. uri v prostore knjižnice, Ul. Sv. Frančiška 20, na odprtje razstave Diega Gerija Barve vsakdana. Predstavil ga bo Robi Jakomin. Za glasbeno spremljavo bo poskrbela violončelistka Irene Ferro Casagrande, učenka Glasbene matice iz razreda Petra Filipčiča.
ZVEZA CERKVENIH PEVSKIH ZBOROV IN RAFAELOVA DRUŽBA vabita v sredo, 24. septembra, ob 20.30 v župnijsko cerkev Sv. Marije Magdalene v Bazovici na koncert Duhovni kozmos. Z recitacijami in petjem bodo nastopili solisti: Damijan Ahlin, Luka Debevec Mayer, Cvetka Kopač, Diego Licciardi in Ani Rode.
V BAMBIČEVI GALERIJI Proseška ul. 131, Opčine, je na ogled razstava »Podobe iz mojega čopiča«, slikarja Claudia Clarija. Odprto od ponedeljka do petka 10. do 12.ure in 17.do 19. ure do 5. oktobra 2008.

Poslovni oglasi

GROZDJE PRVOVRSTNO cabernet sauvignon in merlot prodam. Možna dostava.
00386-51325199

AGRITURIZEM NA KRASU ZAPOSLI vestno/vestnega čistilko/čistilca.
Vsak dan ali po dogovoru.
338-3767892

GOSTILNA NA KRASU IŠČE pomočnika/co v kuhinji.
347-7244856

Turistične kmetije

AGRITURIZEM BAJTA - SALEŽ 108 je spet odprt ob četrtkih, petkih, sobotah in nedeljah od 10.00 do 24.00.
Vabljeni!
040-2296090

BALKANSKI VEČER S KRAŠKIMI OVČARJI v Baru pri Bojani v Križu v PETEK, 19. septembra od 20.00 dalje.

Mali oglasi

GRELEC Lamborghini Calor za peč, na kurilno olje (Diesel), v perfektnem stanju vredno 1.800 evrov, prodam za 180,00 evrov. Tel. 040-208989.
IZGUBLJEN DIGITALNI FOTOAPARAT panasonic lumix v majhni sivi torbici, v Bazovici v soboto zvečer med tabornim ognjem in parkiriščem mimo spomenika. Poštenemu najditelju krepka nagrada. Vnaprej hvala - tel. 347-1516964.
IŠČEM zazidljiv teren v centru Opčin ali v Barkovljah. Tel. 040-818012, ob uri obedov.
MALE ZLATE PRINAŠALCE (Golden Retriever) prodam ljubiteljem živali. Tel. 347-7657924.
PRODAM UČBENIK IN DELOVNI ZVEZEK Kemija danes, I. (Gabrič, Glažar, Slapnik Žigon). Telefon št. 040-220729.
PRODAM 10-hektolitrski sod iz fiberglasa s plavajočim pokrovom in 5-hektolitrski sod iz inoxa; tel. 0481-78066 ob uri kosila.
PRODAM električni mlin za grozdje (pigia di raspatrice). Cena 200,00 evrov. Tel. 339-1024723.
PRODAM novo peč na drva za centralno kurjavo, 30 kw, znamke Unical. Nabavna cena 3.500 evrov prodajam za samo 2.000 evrov. Kličite na tel. 334 6366765.

Spoštovani predsednik
Zveze cerkvenih pevskih zborov

Marko Tavčar

obhaja danes pomemben
življenjski jubilej.
Na mnogaja ljeta
mu kličejo
odborniki ZCPZ

OB NEKI PETDESETLETNICI...

*Visoke postave je tajnik naš **MARKO**,*
bi svojčas se lahko ukvarjal s košarko,
a od mladih se nog je predal pač prosveti,
miru si ni dal ne pozimi, poleti.
Kot fant se pridružil je našemu zboru,
prav kmalu se znašel je v njega odboru.
Mars'ktera pobuda njegov 'ma podpis,
zasluž'la bi najbrž si boljši opis.
So leta minila zares neopazno
– in delo pač naše bilo ni v prazno -,
*tako zdaj naš **MARKO** že zre Abrahama;*
zato bomo šli z njim do vinskega hrama,
glasno mu zapeli "Na mnogaja leta",
zgodi naj se to, kar najlep'šga si obeta!

Sopevci MOPZ Fantje izpod Grmade

PRODAM sod iz inoxa (500 litrov). Tel. št. 040-228898, ob uri obedov.
PRODAM tri sode (5 hektolitrov) iz fiberglasa s plavajočim pokrovom, stisk in mlin ter eno kad (7 hektolitrov). Tel. 040-280910.
PRODAM štiri sode (6-hektolitrske) in enega (10-hektolitrski) iz fiberglasa po ugodni ceni. Tel. 339-6084190 ali v večernih urah na tel. 040-229199.
V SOBOTO, 6. septembra, smo našli šop ključev na dvorišču pred cerkvijo v Boljuncu. Javiti se na tel. št. 040-228609.

Osmice

OSMICA je v Dolini pri Marju Žerjalu.
OSMICA PRI DREJČETU v Doberdobu je odprta. Točimo belo in črno ter nudimo domač prigrizek.

Prispevki

Ob 5. obletnici smrti ljubljenih staršev Zore in Libera Polojaza darujeta hčerki Sonja in Vlasta 200,00 evrov za Glasbeno matico, 200,00 evrov za Slovensko dobrodelno društvo in 200,00 evrov za Sklad msgr. J. Ukmarja.
V spomin na Mariuccio Žerjal darujeta Sonja in Vanja Lokar 100,00 evrov za Etnografski muzej v Škednju.
Namesto cvetja na grob drage Mariuccie Sanna por. Žerjal daruje Aleksander Vodopivec 50,00 evrov za KD Ivan Grbec v Škednju.
V spomin na Polda Vatovca darujeta Lidia in Carlo Furlan 50,00 evrov za Lovski pevski zbor Doberdob.
V spomin na dragega Leopolda Vatovca darujeta Damiana in Claudio Purič 15,00 evrov za Lovski pevski zbor Doberdob.
V spomin na Leopolda Vatovca darujeta Palmira in Stelio Krmac 30,00 evrov za KD Prosek-Kontovel.
Ob 100-letnici rojstva pokojnega Lučija Bukavca daruje sin Egon z družino 50,00 evrov za KD Prosek-Kontovel.
V spomin na Fulvija Businellija daruje Mara Milič 20,00 evrov za balinarski odsek AŠK Kras.
Ob slovesu od drage mame in tašče Francke darujeta Silva in Maks 50,00 evrov za TPPZ P. Tomažič.
V spomin na dragega Kiljana daruje družina ob obletnici njegovega rojstnega dne 100,00 evrov za Društvo Slovencev Miljske občine.
V spomin na gospo Jušto Planinšek in dr. Mitjo Biteznika daruje Stanka Hrovatin 50,00 evrov za cerkveni pevski zbor na Opčinah.
V spomin na Miro Sradoč, Polda Vatovca, Celestina Galvino in Stojana Pertota daruje Stanka Hrovatin 100,00 evrov za TPPZ Pinko Tomažič.
V spomin na profesorja Mitjo Biteznika daruje Mirka Košuta 25,00 evrov za Sklad Mitja Čuk.
Ob priliki pogreba dragega očeta in tasta Milana Babudra darujeta Marjan in Iris Babuder 50,00 evrov za MePZ Lipa.
V spomin na Rado Subani daruje Mariza Škerk 50,00 evrov za SKD Igo Gruden.
V spomin na Armidino mamo gospo Jušto Guštin darujeta Dina in Drago z družino 20,00 evrov za Sklad Mitja Čuk.

Obvestila

TRIDESETLETNICO MATURE bomo praznovali tudi mi, bivši 5. A-jevci znanstvenega liceja France Prešeren. Za podrobnejše informacije lahko pišete na e-mail ingacarli@gmail.com ali pa pokličete na 329-1076358 (Katka) ali 339-5605221 (Gracijela).

OBVESTILO OLJKARJEM Na osnovi informacij, ki jih je dobila od Deželne službe za varstvo rastlin obvešča Kmečka zveza oljkarje, da je na celotnem tržaškem območju prisotnost oljčne muhe presegla prag nevarnosti. Omenjena služba svetuje takojšen škropilni poseg proti muhi z Dimetoatom (Rogor).

OBVESTILO OLJKARJEM: Deželna skrba služba za varstvo rastlin obvešča, da so vremenske razmere ugodne za razvoj oljčne muhe, zato se je prisotnost škodljivca močno povečala na vseh območjih tržaške pokrajine, kjer se goji oljka. Število muh je doseglo prag škropljenja. Služba za varstvo rastlin priporoča takojšen larviciden poseg proti ličinkam muhe tudi na območjih, kjer se izvaja varstvo z » attract and kiel » kot dopolnilo k tej varstveni tehniki. Za škropljenje se lahko uspešno uporabljajo sredstva na osnovi » dimetoata » (Rogor). V primeru oljčnikov, kjer je bil že izveden poseg, naj se oljkarji posvetujejo s strokovnjaki o merebitni potrebi po novem posegu. Kontrolna številka na mobitelih: za varstvo ECOTRAP - 338 9176435, za varstvo MAGNE - OLI 347 9422892.

SKD TABOR vabi v Prosvetni dom na Opčinah na ogled skupinske fotografije ob 40-letnici društva in sicer od ponedeljka do petka med 17. in 19. uro. Na razpolago so tudi fotografije za člane.

ZDRUŽENJE ZA ZDRAVLJENJE ALKOHOLNE ODVISNOSTI ASTRA sporoča, da je posvetovalnica v nabrežinskem zdravstvenem okraju (1.nadstropje, zadnja soba desno) na voljo ob četrtkih, od 11. do 12. ure.

SEŽANA: DRUŠTVO LJUBITELJEV BALETA KRASA IN BRKINOV SEŽANA vabi k vpisu klasičnega baleta (otroke in mlade od 5 let dalje) in jazz baleta (od 11let dalje). Vpis poteka ob torkih, sredah in četrtkih od 15. do 18. ure v Pomladni dvorani Kosovelovega doma v Sežani. Info: 00386-41524310 in 00386-41784754.

BREZPLAČEN SEMINAR Yoge-Psihofizična Telovadba po metodi Ferriz-Ferrière danes, 18. septembra od 16. do 18. ure in dne 27.septembra od 19. do 21. -Kulturni Center Yoga Jnanakanda na ul. Mazzini 30, III nadstropje. Informacije na 333-4236902 / 329-2233309. Prost vstop.

OBVESTILO VINOGRADNIKOM: Kmečka zveza obvešča svoje člane vinogradnike, da bo njena svetovalna služba v tem tednu opravljala meritve sladkorja in kislin grozdja po sledečem urniku: danes, 18. septembra, na kmetiji Mirota Žigona - Zgonik, 36 - od 15.00 do 16.30.

RAJONSKI SVET za Zahodni Kras se bo sestal danes, 18. septembra, ob 20. uri v svojem sedežu (Prosek št. 159).

NATEČAJ OLJKE V BREGU - Podaljšal se je rok za oddajo fotografij za natečaj Oljke v Bregu. Do 19. septembra lahko oddate vaše fotografije v protokol Dolinske Občine. Izbrali bodo najlepše fotografije za koledar oljk 2009, med neizbranimi fotografijami pa bo druga komisija zbirala najboljše za objavo na Jadranskem koledarju. Zamudniki, priložnost ni zamujena, a se je podvojila.

OBČINA DEVIN NABREŽINA obvešča, da v petek, 19.septembra zapade rok za vložitev prošenj za uporabo občinskih telovadnic v osnovni šoli v Devinu in srednji šoli C. de Marchesetti v Sesljanu za šol.l. 2008/09. Prošnje, naslovljene na Občino Devin Nabrežina - Področje služb in uslug namenjenih javnosti mora podpisati predsednik oz. pravni predstavnik zainteresiranega društva. Interesenti lahko dvignejo obrazce v občinski knjižnici v Nabrežini, v Uradu za šport in prosti čas, Nabrežina 102 (tel.: 040-2017376).

TRŽAŠKO ZDRUŽENJE DIABETIKOV priredi v petek, 19. septembra ob 17. uri v dvorani Baroncini zavarovalnice Generali v Ul. Trento 8 predavanje na temo: Novi diabetološki centri in družinski zdravniki v pomoč diabetikom. Po uvodnih besedah predsednika združenja diabetikov Marina Voccija bodo govorili dr. Paolo Da Col, dr. Dino Trento, razni specialisti in družinski zdravniki. Vabljeni so vsi!

25-LETNIKI POZOR! Vsi, ki smo ali bomo letos dopolnili 25 let (letniki 1983), se bomo srečali na večerji 4. oktobra v Zagradcu. Informacije in prijave sprejemamo do vključno 20. septembra po mailu vecerja83@gmail.com ali na 335-5316286 (Veronika). Pišite in pokličite čim prej, ker je treba do 20. septembra za dokončno prijavo tudi poravnati plačilo!

BREZPLAČEN SEMINAR ZA SPROSTITEV Nevromišična in čustvena sprostitev pa Miselna koncentracija po metodi Ferriz-Ferrière bo 20. septembra od 16. do 18. ure in dne 25. septembra od 19. do 21. ure - Kulturni Center Yoga Jnanakanda na ul. Mazzini 30, III nadstr. Informacije na 333-4236902 / 329-2233309.

O.N.A.V. - Tržaška sekcija italijanskega združenja pokuševalcev vina organizira v soboto, 20. septembra, v popoldanskih urah, voden obisk kleti »Vigneti Pittaro« pri Codroipu. Poskrbljeno je za avtobusni prevoz. Za informacije in prijave kličite na tel. 333-4219540 (Luciano) ali 340-6294863 (Elio).

O.N.A.V. Tržaška sekcija italijanskega združenja pokuševalcev vina organizira v soboto, 20. septembra, v popoldanskih urah, voden obisk kleti VIGNETI PITTARO pri Codroipu. Poskrbljeno je za avtobusni prevoz. Za informacije in prijave pokličite na tel. 333-4219540 (Luciano) ali 340-6294863 (Elio).

OPZ F. VENTURINI DOMJO vabi pevce na vajo, ki bo v soboto, 20. septembra, ob 14.30 v Kulturnem centru Anton Ukmar Miro pri Domju. Vabljeni stari in novi pevci.

OTROŠKI PEVSKI ZBOR »KRAŠKI CVET« začenja novo sezono. Prva vaja za osnovnošolce bo v soboto, 20. septembra, od 17. do 18.30, pri sestrah v Dolini. Vabljeni novi pevci! Za podrobnejše informacije je na razpolago sestra Karmen Koren (040-228202).

VOLČIČI IN VOLKULJICE KRDELA ČRNIH TAČK (SZSO) vabijo otroke od 7. do 10. leta, da se jim pridružijo na prvem srečanju, ki bo v soboto, 20. septembra, ob 14.30 v Finžgarjevem domu na Opčinah. Za informacije pokličite na tel. št. 348-0841705 (Metka).

GIMNASTIČNI ODSEK ŠZ BOR obvešča, da bodo treningi potekali s sledečim urnikom: na Stadionu 1. maja za začetnice iz vrtca in osnovne šole ob ponedeljkih od 16.30 do 17.30 in ob petkih od 17.30 do 18.30 za vrtec in od 18.30 do 19.30 za osnovnošolke; na Opčinah ob sredah od 16.15 do 17.15 za vrtec, od 17.15 do 18.15 za osnovnošolke in ob sobotah od 14.30 do 16. ure. Za dodatne informacije in prijave pokličite na tel. št.: 328-2733390 (Petra) ali 338-5953515 (Katja).

DEKLIŠKI PEVSKI ZBOR KRIŠKO KRAŠKI ZVOKI vabi na prvo vajo v ponedeljek, 22. septembra, ob 20. uri v Dom Alberta Sirka v Križu.

GIMNASTIČNI ODSEK ŠZ BOR obvešča, da bo informativni sestanek v ponedeljek, 22. septembra za začetnice ob 18. uri, za ostale skupine pa ob 19. uri na Stadionu 1. maja, in v sredo, 24. septembra ob 16.15 na Opčinah, v večnamenskem prostoru didaktičnega ravnateljstva (P.le Monte Re, 2). Za dodatne informacije in prijave pokličite na tel.: 328-2733390 (Petra) ali 338-5953515 (Katja).

OTROŠKA PEVSKA SKUPINA VIGRED vabi v svoje vrste otroke, ki obiskujejo 2. in 3. letnik vrtca in osnovno šolo. Prva vaja v ponedeljek, 22. septembra, ob 16. uri v društvenih prostorih v Štalci v Šempolaju.

SLORI - Slovenski raziskovalni inštitut prireja »Teden raziskovanja« od ponedeljka 22. do petka 26. septembra, v Špetru, Gorici in Trstu. Program »Tedna raziskovanja« je objavljen na spletni strani www.slori.org. Vabljeni!

ZDRUŽENI MEPZ SKALA - SLOVAN obvešča pevke in pevce, da bo prva vaja v novi sezoni v ponedeljek, 22. septembra, ob 20.30 v prostorih doma Skala v Gropadi. Vabljeni vsi, stari in novi pevci ter pevke.

PILATES-SKD IGO GRUDEN obvešča,da bo vadba pričela 23. septembra. Potekala bo v društvenih prostorih po sledečem urniku: Pilates-uvajanje začetnikov ob sredah 18.30-19.30; Pilates 1 ob torkih in petkih 18.30-19.30; Pilates 2 ob torkih in petkih 19.30-20.30. Za zdravo hrbtenico: ob sredah in petkih 17.30-18.30. Za pojasnila- tel.št.: 040-200620 ali 349-6483822 (Mileva) od 14. ure dalje.

RAD POJEŠ IN PLEŠEŠ? Otroška folklorna skupina Stu ledi vabi v svoje vrste nove člane od 9. leta dalje. Ob plesu in petju bomo preživeli veliko lepih trenutkov in spoznavali vrstnike iz sosednjih dežel. Vpisovanje v torek, 23. septembra ob 17. uri v prostorih društva S. Škamperle na stadionu 1. Maj pri Sv. Ivanu v Trstu. Vabljeni! Info: 349-5252201.

TPPZ PINKO TOMAŽIČ obvešča, da bo na sedežu na Padričah v torek, 23. septembra, ob 20.45, pevska vaja na katero so vabljeni tudi novi pevci in orkestraši.

USTANOVA ZA SPOZNAVANJE SLOVENSKEGA JEZIKA IN KULTURE sporoča, da se bo tečaj slovenščine 2. stopnje začel v sredo, 24. septembra. Tečaj bo potekal vsak ponedeljek in sredo ob 18. uri. Odprte so vpisnine tudi za druge tečaje. Za informacije pokličite na tel. št. 040-761470 ali 040-366557.

OTROŠKA PLESNA SKUPINA VIGRED (za osnovnošolce), katere mentorica je Jelka Bogatec, obvešča da bo začela z vajami v četrtek, 25. septembra, ob 16. uri.

PLESNI TEČAJ DRUŠTVA MOSP se bo začel v četrtek, 25. septembra, ob 19. uri v Peterlinovi dvorani, Ul. Donizetti 3 v Trstu. Program tečaja: sodobne plesne tehnike, plesno gledališče, improvizacija, od kreativnosti do koreografije, vaje za sprostitev in preproste tehnike masaže. Vodi plesalka in koreografinja Raffaella Petronio. Za info: 339-7046331 ali 040-370846. Toplo vabljeni!

MOJA SLOVENŠČINA: začetni in nadaljevalni tečaji za Slovence in Neslovence. Informacije in vpisi Sklad Mitja Čuk, Proseška ul. 131, Opčine, tel.: 040-212289, e-mail: info@skladmc.org. Uradne ure PO-PE 10.00-14.00. Predstavitev v petek, 26. septembra ob 16. uri.

TEČAJ V BAZENU Šc Melanie Klein v sodelovanju z deželno zbornico kliničnih pedagogov prireja tečaj v bazenu za dojenčke od 5. do 12. meseca starosti. Tečaj se bo začel v petek, 26. septembra. Za informacije in prijave info@melanieklein.org, www.melanieklein.org, tel. 328-4559414.

SLOVENSKE URICE Šc Melanie Klein obvešča, da bo tečaj slovenščine za italijansko govoreče in tuje otroke, potekal od 27. septembra do 29. novembra. Za informacije in prijave info@melanieklein.org, www.melanieklein.org, tel. 328-4559414.

DRUŠTVO NOE' organizira v sodelovanju z občino Devin Nabrežina tečaj restavriranja starega pohištva, v soboto, 27. in nedeljo 28. septembra. Za info.: 349-8419497.

JUS NABREŽINA obvešča člane, da sprejema prošnje za nabiranje suhih drvi na jusarski imovini do 30. septembra. Odborniki so na razpolago v Kavarni Gruden v Nabrežini v nedeljo 21. in v nedeljo 28. septembra od 10. do 11. ure.

MOPZ TABOR OPČINE obvešča vse pevce da so se pevske vaje za novo sezono že začele in da se odvijajo v prostorih Prosvetnega doma, vsak torek in četrtek od 20.30 do 22. ure. Zaželjeni so tudi novi pevci še posebej prvi tenorji in baritoni da bi napolnili prazne vrzeli. Pridružite se nam še posebej mladi,ki vam je pri srcu petje in Slovenska beseda.

ENGLISH FOR EVERYONE: angleški jezik za vse starostne stopnje inrazlične stopnje predznanja. Informacije in vpisi Sklad Mitja Čuk, Proseška ul. 131, Opčine, tel.: 040-212289, e-mail: info@skladmc.org. Uradne ure PO-PE, 10.00-14.00. Predstavitev v ponedeljek, 29. septembra, ob 15. uri višja šola, ob 16. uri srednja, ob 17. uri osnovna in ob 18. uri odrasli.

ESPANOL PARA EXTRANJEROS: tečaji španskega jezika za vse stopnje.Informacije in vpisi Sklad Mitja Čuk, Proseška ul. 131, Opčine, tel.: 040-212289, e-mail: info@skladmc.org. Uradne ure PO-PE, 10.00-14.00. Predstavitev v ponedeljek, 29. septembra ob 20. uri.

JOGA PRI SKD IGO GRUDEN bo ob ponedeljkih in sredah od 9. do 10.30 (prva skupina) in od 10.30 do 12. ure (2. skupina), večerna skupina ob ponedeljkih in sredah od 18. do 19.30. Vodi Divna Slavec. Prvo srečanje bo v ponedeljek, 29. septembra. Info 040-299632 (Vera) ali 040-220469 (Divna).

TEČAJ ZA DOJENČKE: Deželna zbornica kliničnih pedagogov in Študijski center Melanie Klein obveščata, da se bo tečaj, namenjen dojenčkom do 8. meseca starosti, začel v ponedeljek, 29. septembra. Tečaj predvideva masažo in dejavnosti v bazenu. Število mest je omejeno. Informacije in prijave na tel. št. 328-4559414 ali info@melanieklein.org, www.melanieklein.org.

ŽPZ VESELA POMLAD obvešča, da bomo v mesecu septembru imele pevske vaje vsak ponedeljek ob 20.30 v Finžgarjevem domu na Opčinah. Toplo vabljene tudi nove pevke. Za informacije pokličite na tel. št. 348-0841705 (Metka).

AŠD CHEERDANCE MILLENIUM obvešča, da so v teku vpisovanja v novo sezono. Urniki treningov: 1. skupina 4-7 let ob ponedeljkih od 16.30 do 17.30 na Opčinah (ob sobotah od 10. do 11. ure); 2. skupina 8-11 let ob ponedeljkih in petkih od 17.30 do 19. ure na Opčine (ob sobotah od 11. do 12.30); 3. skupina 12-15 let ob torkih, sredah in petkih od 19. do 20.30 pri Banih; 4. skupina (16 let dalje) ob ponedeljkih, sredah in petkih od 19. do 21.30 pri Banih. Info na tel. št. 349-7597763 Nastja ali 346-1852697 Petra.

NEMŠČINA ZA VSAKOGAR - Informacije in vpisi Sklad Mitja Čuk, Proseška ul. 131, Opčine, tel.: 040-212289, e-mail: info@skladmc.org. Uradne ure PO-PE 10.00-14.00.

PILATES - SKD FRANCE PREŠEREN BOLJUNEC vadba Pilatesa, Pilatesa body tehnike in telovadbe za hrbtenico in razgibavanje poteka v telovadnici nižje srednje šole v Dolini po sledečem urniku: ob torkih od 18. do 19. ure Pilates 2 (nadaljevalni tečaj), od 19. do 20. ure telovadba, od 20. do 21. ure Pilates 2; ob sredah uvajalni tečaj Pilatesa (Pilates 1) za začetnice od 18. do 19.30; ob petkih od 18. do 19. ure Pilates 2, od 19. do 20. ure telovadba, od 20. do 21. ure Pilates 2. Zamudnice se lahko zglasijo do konca septembra v telovadnici, ob začetku vadbe. Vabljene.

SEČNJA 2008 /2009 NA OPČINAH - OPENSKI JUS obvešča člane in bivajoče na Opčinah, da se lahko vpišejo v seznam za letošnjo sečnjo vsak torek od 18.30 do 19.30 in nato vsak naslednji torek do najkasneje 30.septembra na upravnem sedežu v Proseški 71.

SKD LONJER KATINARA prireja tečaj joge, ki se bo odvijal vsak torek od 19. do 20.30 v prostorih ŠKC v Lonjerju. Prvo srečanje bo na sporedu v torek, 30. septembra. Vpisovanje na tel. št. 3335062494.

SZ MLADOST - OTROŠKA SEKCIJA obvešča, da se je začela otroška mladinska dejavnost 2008/09 in sicer: cicibani 97/98/99/00 in mali cicibani 01/02 ob ponedeljkih in četrtkih od 16.00 do 17.30 ter naraščajniki 95/96/97 ob ponedeljkih in četrtkih od 17.30 do 19.00. Dejavnosti se odvijajo na doberdobskem nogometnem igrišču. Med zimskim obdobjem se bodo dejavnosti preselile v doberdobsko telovadnico. Za dodatne informacije in nove prijave lahko pokličete na 3356041844.

ŠAGRA V PARKU GLOBOJNER pri Padričah se bo odvijala do konca septembra. Delovali bodo dobro založeni kioski, vsak večer glasba v živo.

AŠD ZARJA organizira tečaj ženske telovadbe, ki bo potekal v torkih in četrtkih od 20. do 21. ure v športnem centru v Bazovici. Za informacije pokličite na tel. št. 347- 6454919 (Irina).

KLEKLJARICE bomo spet začele s svojo dejavnostjo v prostorih KD Lipa v Bazovici. V našo družbo vabimo tudi nove članice. Pred začetkom nove sezone se bomo sestale v sredo, 1. oktobra, ob 20. uri v bazovskem domu, kjer se bomo dogovorile in načrtovale bodoče dejavnosti. Tisti, ki bi se nam radi pridružili se lahko ob večernih urah oglasijo na tel. št. 040-228212, kjer bodo dobili dodatne informacije in pojasnila.

TEČAJ SLOVENŠČINE Šc Melanie Klein obvešča, da se bosta začetniški in nadaljevalni tečaj slovenščine za odrasle, začela 1. in 2. oktobra. Za informacije in prijave info@melanieklein.org, www.melanieklein.org, tel. 328-4559414.

AŠZ SLOGA da bodo potekali treningi odbojke za začetnike in začetnice (letniki '97, '98, '99) ob ponedeljkih od 14.30 do 16.30 in četrtkih od 17.30 do 19.00 v občinski telovadnici v Repnu, ter ob petkih od 16.30 do 18.00 v telovadnici srednje šole na Proseku. Tečaj bo začel 2. oktobra.

AŠZ SLOGA obvešča, da bo tečaj motorike pod vodstvom prof. Drasiča potekal ob torkih in četrtkih, od 17.30 do 18.30, v telovadnici srednje šole na Opčinah. Tečaj bo začel 2. oktobra.

TAI CHI CHUAN: vežbanje v starodavni in cenjeni veščini z vajami za telo in dušo: sprostitev mišic, povečana gibčnost in boljša koordinacija ter pomirjujoče počutje. Informacije in vpisi na sedežu Sklada Mitja Čuk, Proseška ul. 131, Opčine, tel. 040-212289, e-mail: info@skladmc.org. Uradne ure PO-PE 10.00-14.00. Prvo srečanje v petek, 3. oktobra, ob 19. uri začetni, ob 20.30 nadaljevalni tečaj.

BESEDNI RINGARAJA Šc Melanie Klein, prireja izpopolnjevalni tečaj slovenščine za otroke, ki obiskujejo slovenske šole in želijo bogatiti svoj besedni zaklad in utrditi svojo slovenščino. Prvo srečanje bo 4. oktobra, ob 15.30, na sedežu, v ul. Cicerone 8. Za informacije in prijave info@melanieklein.org, www.melanieklein.org, tel. 328-4559414.

PIHALNI ORKESTER BREG s sodelovanjem glasbene matice sprejema vpise za glasbeno šolo za pihala, trobila in tolkala. Info. na tel. št.: 338-6439938 ali 040-228333 in vsak četrtek, ob 20. uri na sedežu v Dolini.

KRUT obvešča, da je v teku vpisovanje za skupinsko bivanje v zdravilišču Strunjan od 12. do 22. oktobra. Podrobnejše informacije in prijave na sedežu krožka, ul. Cicerone 8/b, tel. št.: 040-360072.

KRUT obvešča, da je v teku vpisovanje za desetdnevno skupinsko bivanje Montegrotto terme od 12. do 22. oktobra. Za podrobnejše informacije naj se zainteresirani zglasijo čim prej na sedežu krožka, ul. Cicerone 8/b - tel. 060-360072.

✝ Po dolgem in zglednem življenju je mirno odšel od nas ljubljeni

Carlo (Drago) Širca

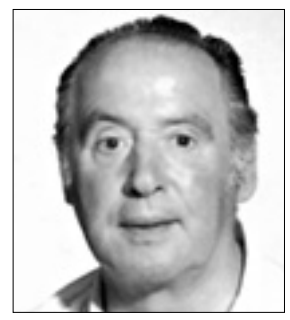

Žalostno vest sporočajo

žena Frida, sin Jožko, hčerka Ani z Diegom in Natašo, sestri Marica in Sabina z družino, Danila, Ivan z družino ter ostalo sorodstvo.

Pogreb bo v petek, 19. septembra. Pokojnik bo v modri dvorani v ulici Costalunga od 11.00 ure; ob 13.00 bo krenil sprevod v cerkev Sv. Roka v Nabrežino.

Nabrežina, 18. septembra 2008

Pogrebno podjetje Sant'Anna Nabrežina

Zadnji pozdrav in objem NONOTU

Nataša

Sočustvujeta

Lidia Kante in družina Ezio Zoch

Sočustvuje

družina Heiß

Ob izgubi dragega očeta sočustvujemo z Ani

kolegi lekarne Sponza

v Rojanu

Ob boleči izgubi dragega moža in očeta
Dragota Širce
izrekajo občuteno sožalje ženi Fridi, sinu Jožkotu, hčerki Ani in ostalim sorodnikom

vsi pri balinarski sekciji in športnemu društvu Sokol

18.9.1998 18.9.2008

Maksimiljan Kalc

Vedno si z nami.

Hvaležni tvoji dragi

Katinara, 18. septembra 2008

18.9.1994 18.9.2008

Pavel Stranj

Pol življenja s tabo,
a že pol brez tebe.
Brez tvojih modrih oči,
dobre besede,
toplega objema.
Vedno v mojih mislih

Maša

KIA - Prenovljena korejska uspešnica

Sportage je v različici ECOSUV okolju prijaznejši

Mogoča izbira med dvokolesnim ali štirikolesnim pogonom

Pri Kii trdijo, da je bil prvi SUV njihov sportage, ki sega tja daleč v prvo polovico 90. let in se pri tem opirajo na definicijo, kaj je sploh SUV: ta tip vozila označuje večja oddaljenost od tal, štirikolesni pogon in samonosna karoserija. In sportage ima vse te lastnosti. Tudi zadnja generacija korejskega vozila, ki je pravzaprav le prenova prejšnjega modela in nikakor ne gre za popolno novost. Sprednji del ima novo masko z novimi žarometi, v zadku pa sta opazni dve štirioglati izpušni cevi in spremenjene zadnje luči. Odbijači so od zdaj pri vseh izvedbah v barvi vozila, kupcem pa je na voljo boj pestra izbira platišč iz lahke litine in karoserijskih barv.

Nekoliko spremenjena je tudi notranjost, predvsem obroč volana in inštrumenti, ki so sedaj bolj pregledni. Tudi potniki bodo udobnejše sedeli, saj je oblazinjenje sedežev boljše. Audio sistem ima sedaj tudi USB priključke za zunanje glasbene predvajalnike. Prtljažnik še vedno nima ogromne prostornine, saj je v njem le 332 litrov praznine, če pa zložimo zadnjo klop, pa dosežemo kar 1900 litrov.

Stran pripravil **Ivan Fischer**

Kar zadeva motor, sta na voljo dva bencinarja in okrepljeni dvolitrski turbodizel, ki sedaj zmore 150 KM. Dvolitrski bencinar ima največjo moč 141 KM, 2700-kubični šestvaljnik pa 175 KM. Dvolitrska bencinska različica je na voljo tudi v različici ECOSUV, se pravi na plin, tako da ima sedaj KIA kar tri okolju prijazne modele: picanto, cee'd in sportage.

Vse motorne različice, razen šestvaljne, ki ima samo štirikolesni pogon, so na voljo tako z dvokolesnim kot z inteligentnim štirikolesnim pogonom, ki prenaša moč na sprednji kolesi, po potrebi pa del le-te prenese tudi na zadnji kolesni par. V okviru štirikolesnega pogona stikalo na armaturni plošči omogoča vklop prenosa moči v polovičnem razmerju med sprednjim in zadnjim kolesnim parom (4WD lock), ki se ob hitrostih nad 30 km/h samodejno izklopi.

Cene korejskega SUV so , kot vedno, še kar zanimive in gredo od 22 tisoč za vstopni bencinski model, do 30 tisoč evrov, kolikor staneta bencinski 6-valjnik in najpopolnejši turbodizel. Za ECOSUV pa boste morali plačati najmanj 24 tisoč evrov. Za vse modele seveda velja 7-letna garancija.

ŠTUDIJA

Okolju prijazen golf

Volkswagen je znova v središču pozornosti: vzporedno s šesto generacijo golfa je predstavil tudi novi golf bluemotion. Nova študija v golfovem segmentu prva ostaja pod magično mejo 4,0 l, saj v povprečju na 100 km porabi le 3,8 l goriva. V skladu s tem je emisija CO2 znižana na 99 g/km, kar je prav tako nov najboljši rezultat v tem avtomobilskem razredu. »Prijaznost do okolja in pravi užitek v vožnji pri Volkswagnu nista nezdružljiva. Oboje se lahko in se mora medsebojno dopolnjevati. In to nudi novi golf bluemotion,« je na tiskovni konferenci na Islandiji povedal Martin Winterkorn, predsednik uprave družbe Volkswagen.

Golf bluemotion je tako dosegel senzacionalno nizko raven porabe manjšega pola bluemotion, ki je do sedaj veljal za najvarčnejši avto s petimi sedeži. Študijo golf bluemotion poganja novi, tihi in zmogljivi turbodizelski motor z vbrizgavanjem goriva preko skupnega voda in močjo 77 kW (105 KM). Največji navor 250 Nm je na voljo že pri 2.000 vrt./min.

FIAT - Za zdaj gre le za poskus

Portofino ali povratek k beach buggyjem

V šestdesetih letih prejšnjega stoletja (kako daleč se zdi to obdobje!) so bili v modi tako imenovani »beach buggyji«. Tudi pri Fiatu so izdelovali nekaj takega: baje je skupina bodybilderjev predelovala male fiate v »beach buggyje«, pravijo pri Fiatu.

Zato so se sedaj odločili za poskus, ki so ga imenovali »portofino«. Korenine portofina tako izhajajo iz tistih časov in predstavljajo tradicijo italijanskega predelovanja vozil. Portofino je izpeljanka iz fiorina, najmanjšega Fiatovega modela med dostavniki, predelali pa so ga za salon počitniških in rekreativnih vozil (Caravan salon), ki bo konec meseca v nemškem Düsseldorfu .

Koliko uspeha bo med navadnimi smrtniki imela morebitna dokončna izvedba portofina, pa bomo še videli.

TEHNIKA - Za čisto energijo

Bistven napredek na poti k vodiku

Partnerstvo za čisto energijo (Clean Energy Partnership oz. CEP) je maja prešlo v naslednjo projektno fazo. Od avgusta dalje pa je na nekaterih bencinskih črpalkah v Nemčiji možno napolniti vozila s 700 bar stisnjenega vodika. Tiguan hymotion je prvo vozilo v okviru programa CEP, ki je opremljeno z najnovejšo tehnologijo.

S polnilnikom na 700 bar je možno v rezervoarje shraniti 66 odstotkov več vodika kot pri tehniki s 350 bar. Pri tiguanu hymotion je to 3,2 kg vodika, kar pomeni akcijski radij približno 250 km. Za vožnjo od Wolfsburga do Berlina je zadostovalo eno polnjenje. Pri zasnovi tiguana hymotion so Volkswagnovi inženirji dosledno upoštevali izkušnje, ki so jih pridobili s predhodnikom, touranom hymotion, ki je bil prav tako razvit v okviru programa CEP. Tiguanova 80-kilovatna gorivna celica proizvaja električno energijo, ki poganja elektromotor. Za konice pa je za 100-kilovatni motor dodatno energijo možno pridobiti iz posebne baterije, ki je značilna za hibridne sisteme. Pri zaviranju se ta baterija polni. Prihodnje leto bodo v okviru programa CEP predstavljena nadaljnja vozila najnovejše generacije.

Partnerstvo za čisto energijo (CEP) je mednarodna povezava podjetij BMW, Berliner Verkehrsbetriebe (BVG), Daimler, Ford, GM/Opel, Hamburger Hochbahn AG, Linde, ShellHydrogen, StatoillHydro, TOTAL, Vattenfall Europe in Volkswagen. Cilj projekta, ki zajema tri faze, je razvoj tehnologije, ki vozilom v cestnem prometu omogoča pogon na vodik, ter testiranje, ali so to pogonsko sredstvo in vozila primerni za vsakodnevno in sistemsko uporabo. Ali koga preseneča, da Fiata pri tem projektu ni zraven?

SKUPAJ RAZPIRAMO NOVA OBZORJA

AWS_GO

100

1908 2008

PRAZNOVANJE STOLETNICE
RAZVOJA S TERITORIJEM

PETEK, 19. 09. 2008
OB 20. URI V KULTURNEM DOMU V GORICI
SLAVNOSTNA AKADEMIJA
VSTOP SAMO Z VABILI

SOBOTA, 20. 09. 2008
OB 21. URI NA PRIREDITVENEM PROSTORU K.D. SOVODNJE
KONCERT ZA MLADE ČLANE IN STRANKE, IGRAJO BLEK PANTERS IN THE MAFF SHOW

NEDELJA, 21. 09. 2008
ČLANSKI PRAZNIK
OB 10.30: SV. MAŠA V SPOMIN NA POKOJNE ČLANE IN USTANOVITELJE BANKE V CERKVI SV. MARTINA
OB 11.30: MIMOHOD NA PRIREDITVENI PROSTOR KD SOVODNJE V SPREMSTVU PIHALNEGA ORKESTRA KRAS IZ DOBERDOBA
OB 12. URI: KRAJŠI KONCERT PIHALNEGA ORKESTRA KRAS
OB 12.30: SLAVNOSTNI GOVOR PREDSEDNIKA BANKE IN NAGRAJEVANJE NAJSTAREJŠIH ČLANOV
OB 13. URI: KOSILO ZA ČLANE, SLEDI ZABAVA OB ZVOKIH ANSAMBLA HAPPY DAY
VSTOP SAMO Z VABILI

ZADRUŽNA BANKA
BCC
CREDITO COOPERATIVO

Doberdob in Sovodnje
Doberdò e Savogna

Primorski dnevnik

Goriški prostor

Ulica Garibaldi 9
tel. 0481 533382
fax 0481 532958
gorica@primorski.it

GORICA - Uradno predajajo namenu sistem za pretovor s ceste na železnico

Zametek čezmejnega logističnega terminala

SDAG računa na slovenske partnerje in podporo Bruslja ter načrtuje novo skladišče

Železniški tiri na območju SDAG-ovega tovornega postajališča

BUMBACA

Na območju tovornega postajališča pri Štandrežu, ki ga upravlja goriška družba SDAG, bodo danes otvarjali novi sistem za prevoz tovornjakov in njihovih šoferjev na vlakih RO.LA.; izraz je kratica nemške besede »Rollende Landstrasse«, nanaša pa se na logistični terminal za pretovor s ceste na železnico. Tujo kratico so pri SDAG-u preoblikovali v ROLA-GO, ker gre za goriški terminal, ki naj bi zaobjel tudi sorodne strukture na slovenski strani in zrasel v čezmejni intermodalni center. Danes ob 11.30 bodo predali namenu zametek takšnega kompleksa, ki so ga financirali iz evropskega sklada Interreg III A Italija-Slovenija. Da pa so nadaljnji načrti čezmejno naravnani, priča tudi okoliščina, da se bo današnje svečanosti ob deželnem odborniku Riccardu Riccardiju in goriškem županu Ettoreju Romoliju udeležil Dragan Valenčič, prvi občan Šempetra-Vrtojbe.

Intermodalni center predstavlja odločilen korak v smeri novih sinergij, cilj katerih je uresničitev skupne italijansko-slovenske logistične platforme, zagotavljajo na SDAG-u, kjer so prepričani, da bi čezmejni intermodalni center služil tako Italiji kot Sloveniji, predvsem pa Evropi, zato računajo, da bodo prejeli podporo Bruslja. Goriška družba je namreč že pred meseci sklicala institucionalne sogovornike iz Slovenije in potencialne slovenske partnerje ter jim sporočila, da bo Evropo vprašala denar za uresničitev intermodalnega centra za pretovor s ceste na železnico in obratno na čezmejnem območju med Štandrežem in Vrtojbo, kjer že delujeta tovorni postajališči, ki pa nista sistemsko integrirani. Italijanska stran je na območju štandreškega tovornega postajališča že speljala železniški tir, vendar čisto do meje in ne čez, saj še čakajo na vključitev slovenske strani. V juliju je župan Valenčič povedal, da še niso prepričani, če so zainteresirani za skupni center, ker na območju šempetrske občine ni nosilca, ki bi se s tem ukvarjal. Obenem je potrdil, da obstaja interes za tir, ki bi ga pripeljali do območja severnega parkirišča na nekdanjem mejnem prehodu Vrtojba.

Goriški intermodalni terminal je danes integriran sistem logističnih struktur za pretovor s ceste na železnico. Zaseda površino 20.000 kv. metrov sredi obsežnejšega omrežja SDAG-ovih infrastruktur na območju 600.000 kv. metrov. Uresničili so ga z evropskim denarjem in s podporo dveh slovenskih partnerjev - z občino Šempeter-Vrtojba in s slovensko družbo FERSPED. Kot pojasnjuje predsednik SDAG-ovega upravnega sveta Giorgio Milocco, so z naložbo petih milijonov evrov terminal ustrezno opremili in ga zavarovali z videonadzorom. Skladiščenje je mogoče tako na odprtem kot v novi hali na 3.000 kv. metrih. »Uresničili smo prilagodljiv sistem, ki bo odgovarjal potrebam v novih razmerah in predstavlja zametek celovitega načrta, na podlagi katerega se bo delovanje družbe SDAG preusmerilo v logistiko. Tudi zato že načrtujemo na območju tovornega postajališča novo skladišče na 8.000 kv. metrih, ki se bo vključilo v intermodalni sistem za pretovarjanje,« je še povedal Milocco.

GORICA - Sortiranje odpadkov na ozemlju pokrajine

Čez 60 odstotkov

Gorica ponovno prekoračila prag 50 odstotkov - Naprava v Moraru bo začela delovati konec meseca

Med januarjem in junijem letošnjega leta je goriška pokrajina presegla 60 odstotkov sortiranih odpadkov. Po besedah predstavnikov podjetja za javne storitve IRIS, ki so včeraj predstavili podatke prvega šestmesečja delovanja okoljskega sektorja, se bo pokrajina nad to mejo obdržala tudi v prihodnjih mesecih, zasluge pa imajo predvsem občani, ki vestno sortirajo smeti.

V lanskem letu so občine na Goriškem, v katerih skrbi za odvažanje smeti družba IRIS, skupno dosegle 53,17 odstotkov sortiranih odpadkov. S tem so že presegle 45 odstotkov, ki jih je zakonski osnutek 152/06 predvideval za leto 2008, v zadnjih mesecih pa se je pozitivni trend nadaljeval. »V prvem polletju letošnjega leta smo dosegli 60,17 odstotkov sortiranih odpadkov, nad 60 odstotki pa se bomo prav gotovo obdržali tudi do konca leta. Pozitiven trend pomeni večjo zaščito okolja, višji odstotek recikliranja, manjšo uporabo odlagališč in sežigalnih naprav ter večjo uporabo naprav za selekcijo odpadkov,« je povedal direktor oddelka za okolje in storitve pri družbi IRIS Donato Catano.

DONATO CATANO

BUMBACA

Med raznimi podatki je zanimiv predvsem rezultat goriške občine, ki je v prvih šestih mesecih letošnjega leta ponovno presegla 50 odstotkov sortiranih odpadkov. »Lansko leto je Gorica dosegla 47,2 odstotka sortiranih odpadkov. Ker ni presegla praga 50 odstotkov, ni bila med občinami, ki jih je goriška pokrajina lani nagradila s skupnim prispevkom 200.000 evrov. Med januarjem in junijem letos pa je Gorica dosegla 51,81 odstotkov; če se bo pozitivni trend nadaljeval, bo letos tudi ta občina med nagrajenimi,« je povedal Catano in izpostavil odličen rezultat občine Tržič, ki je v prvem polletju dosegla kar 59,69 odstotkov sortiranih odpadkov.

Catano je med drugim spregovoril tudi o odlagališču Pecol dei lupi. Preverjanja, ki jih opravlja družba IRIS, kažejo, da se odlagališče polni po predvidenem ritmu. »Vanj bomo lahko odlagali odpadke iz goriške pokrajine do konca leta 2010, ko bo odlagališče nasičeno,« je povedal Catano. Direktor je ne nazadnje omenil tudi napravo za ločevanje odpadkov v Moraru, ki ga bo upravljalo podjetje Mainardo. »Prihodnji teden bo steklo kolavdiranje. Če ne bo zapletov, bo naprava začela delovati ob koncu tega meseca,« je povedal Catano. (Ale)

GORICA - Preliminarni načrt za restavriranje palače De Grazia

Obnova prihodnje leto

Občinski odbor dal zeleno luč za tretji sklop del, ki bodo vredna 727.000 evrov - Glasbena fundacija ostaja v šoli Locchi

Tretji sklop del za obnovo palače De Grazia v ulici Oberdan, v katerem ima svoj zgodovinski sedež glasbena fundacija mesta Gorica, se bo začel čez eno leto. Tako predvideva goriška uprava, ki je na zasedanju občinskega odbora odobrila preliminarni načrt za zadnji del restavratorskega posega antične palače, ki je leta 1797 gostila samega Napoleona Bonaparteja. Tretji in zadnji sklop del, ki bo zaobjel pritlične prostore, bo znašal 727.000 evrov. Uprava bo v ta namen najela posojilo: levji delež strošov bo krila z dvajsetletnim deželnim prispevkom (31.000 evrov letno, skupno 400.000 evrov), preostalih 327.000 evrov pa bo vložila občina.

Celotni načrt, ki predvideva restavratorski poseg na arhitekturi, vzdrževanje in prilagoditev napeljav, bo skupno znašal 2.400.000 evrov. Projekt za tretji sklop del so izdelali arhitektka Laura Puntin, inženir Ignazio Spanò in geometer Fabio Marussig. Preliminarni načrt, ki ga je odobril občinski odbor, bodo morali tehnični uradi občine pred koncem prihodnjega tedna vložiti pri deželni direkciji za izobraževanje in kulturo, saj si bo občina le s tem lahko zagotovila dodelitev deželnega prispevka. »Pred koncem novembra nameravamo odobriti dokončni načrt, kar nam bo omogočilo, da najamemo posojilo pred koncem tekočega leta,« je povedal župan Ettore Romoli. Dela naj bi se začela septembra 2009, trajala pa bodo največ leto in pol. Glasbena fundacija bo torej leta 2011 ponovno dobila svoj sedež, ki ji ga je leta 1955 dodelil župan Ferruccio Bernardis. »Inštitut bo do takrat deloval v stavbi šole Locchi. V teh prostorih ima namreč pravico ostati še dve leti po podpisu pogodbe med občino in notranjim ministrstvom, do katere ni še prišlo,« je pojasnil občinski odbornik Dario Baresi. (Ale)

GORICA - Občina sporoča

Mestno jedro bo dobilo nov videz

Izteka se rok za dodelitev obnove Raštela

Finančni dnevnik Il Sole 24 Ore je v včerajšnji izdaji priloge, namenjene italijanskemu severo-vzhodu, vključila goriško občino v tedensko lestvico dražb s področja javnih del. Omemba občine se nanaša na dražbo, na podlagi katere bo izvedena urbanistična prekvalifikacija Raštela, Ulice Cocevia in Drevoreda D'Annunzio; poseg velja 1.078.672,10 evrov. Rok za predložitev ponudb bo zapadel 6. oktobra ob 12. uri, pravilno navaja finančni dnevnik. Poseg na tem območju je napovedan že nekaj let in trgovci nanj nestrpno čakajo; če se v nadaljnjem postopku ne bo več zatikalo, naj bi dela stekla kmalu po novem letu.

Z goriške občine obenem sporočajo, da so bila pred enim tednom dodeljena dela za prekvalifikacijo središčnih ulic Garibaldi, Mazzini in Monache, kjer bodo uredili cono za pešce. Poseg, ki je vreden 1.881.773,91 evrov, bo izvedlo podjetje Penzin Costruzioni Generali v navezi s podjetjem SAEM-SMC. Nato bo na vrsti obnova Trga sv. Antona.

Odprtje trgovin buri duhove

»Novi deželni zakon o trgovini bo moral biti federalistično usmerjen in čim bolj liberalen.« Deželni svetnik iz Gorice Gaetano Valenti napoveduje amandma k zakonu, s katerim je odprtje trgovin omejeno na 29 nedelj. Tako je hotel deželni odbornik Ciriani zaščititi male trgovce pred konkurenco veleblagovnic, ni pa upošteval specifik obmejnega pasu, pravi Valenti: goriški in tržaški trgovci se namreč ne spopadajo le z videmskimi komercialnimi centri, pač pa tudi s slovenskimi tekmeci, ki se jih deželne norme ne tičejo. Primer je novogoriška Qlandia, ki je ob nedeljah odprt do 15. ure. Valentijevi pobudi nasprotuje sindikat CISL iz FJK, ki predlaga iskanje skupnih čezmejnih pravil. Odločno proti spreminjanju zakona se je izreklo združenje Confcommercio, ki trdi, da bi se s tem ustvaril nevaren precedens.

Slovik podeljuje diplome

Nocoj ob 20. uri bo v Tumovi predavalnici KB centra v Gorici svečana podelitev diplom Ani Devetta, Boštjanu Romanu in Deanu Rebecchiju, ki so zaključili triletni ciklus Multidisciplinarnega programa pri izobraževalnem konzorciju Slovik. V petek, 26. septembra, ob 18. uri bo v Tumovi predavalnici prvo srečanje vseh Slovikovih tečajnikov, ki bodo prisluhnili managerju Robertu Vidoniju, dan kasneje, 27. septembra, ob 9.30 pa bo na istem kraju startal letošnji Multidisciplinarni program.

Kraški recepti na Gradini

Drevi ob 20.30 bo na Gradini pri Doberdobu večer z Vesno Guštin Grilanc, izvedenko na področju tradicionalne kraške kuhinje. Grilančeva, ki je doma iz Repna in je avtorica kuharskih knjig v slovenščini in italijanščini, bo za to priložnost pripravila vrsto jedi, ki jih bodo udeleženci lahko pokusili.

Pilota oproščena

Goriška sodnica Caterina Brindisi je oprostila videmska pilota Marca Vettora in Athosa Facileja, ki sta bila osumljena, da sta 28. februarja 2001 v Medeji povzročila letalsko nesrečo. Prvi je krmaril jadralno letalo, drugi pa letalo za vleko, na katerega je bilo pritrjeno. Zaradi utrganja vrvi je jadralno letalo strmoglavilo na njivo. V nesreči so telesne poškodbe utrpeli Vettor in 47-letni potnik iz Tarcenta. Pilota, za katera je javna tožilka Carlotta Franceschetti zahtevala osem mesecev zapora, je sodnica oprostila, češ da je do nesreče prišlo zaradi slabega vremena.

Nezakonito odlagališče

Gozdarska straža iz Tržiča je javnemu tožilstvu prijavila podjetje, ki je na 700-metrskem območju ob pokrajinski cesti med občinama Foljan-Redipulja in San Pier nezakonito odlagalo odpadke. Podjetje je na območju, ki so ga sile javnega reda zasegle, odložilo 700 kubičnih metrov izkopanega materiala. Ob zemlji so ob pokrajinski cesti odložili tudi gradbeni material, ki bi ga morali odpeljati v odlagališče.

Tuzzi in Gualdi pri županu

Pospešitev postopka za izgradnjo variante državne ceste 56 je bila v središču pogovora med goriškim županom Romolijem ter občinskima svetnikoma občanske liste Tuzzijem in Gualdijem. Župan jima je obljubil, da se bo danes o tem pogovoril z deželnim odbornikom Riccardijem. Svetnika sta tudi zahtevala, naj se pred gradnjo nove industrijske cone med Ločnikom in Mošem preveri razpoložljivost neuporabljenih parcel v goriški industrijski coni.

Latinščina v nadškofiji

V dveh cerkvah na območju goriške nadškofije potekajo maše tudi v latinščini. Sobotni obredi v cerkvici Brezmadežne v goriškem mestnem središču, ki jih vodi duhovnik Bruno Vittor, so že tradicija, od 14. septembra lani pa v cerkvi Sv. Nikolaja v Tržiču enkrat mesečno mašuje v latinščini tudi župnik Gilberto D'Udine. Nadškofija trenutno ni še prejela drugih prošenj za latinske obrede.

ROMJAN - Združenje staršev na srečanju z občinsko upravo o prevozu otrok

Starši ponovno stisnili zobe, prevoz zaenkrat zagotovljen

Prispevkov za novo šolsko leto še niso prejeli - Kobalova: »Nujna dolgoročna rešitev«

DAMIANA KOBAL

BUMBACA

Združenje staršev iz Romjana bo stisnilo zobe in še letos skušalo zagotoviti prevoz učencem, ki obiskujejo slovenske šole v Laškem. Storitve, za katero že več let skrbijo člani združenja, se od ponedeljka dalje, ko se je začel pouk v romjanski osnovni šoli, poslužuje približno 40 otrok. Združenje je v prejšnjih letih krilo stroške s pomočjo prispevkov slovenskih deželnih svetnikov in denarja, ki ga je odštelo deželno odborništvo za kulturo, za šolsko leto 2008/2009 pa kljub prizadevanjem ni prejelo prispevkov.

»Prejšnji teden smo se člani vodstva sestali in odločili, da se bomo potrudili in da bomo prevoz otrok zagotovili do konca decembra. Zavedamo se, da gre za zelo pomembno storitev, zato bomo prevoz skušali podaljšati do konca tekočega šolskega leta. Nujno je vsekakor, da se za to problematiko najde strukturno in daljnoročno rešitev,« je povedala Damiana Kobal, predsednica Združenja staršev, ki se je na to temo v ponedeljek sestalo z ronškim županom Robertom Fontanotom, odbornico Marino Cuzzi in občinsko svetnico Eleno Cettul. »Prikazali smo naše težave, občina pa je zagotovila, da bo vzporedno z nami stopila do deželnih svetnikov in jih opozorila na potrebo po zagotavljanju prevoza šoloobveznim otrokom,« je še dodala Kobalova.

Združenje staršev skrbi za prevoz približno 40 otrok k iz celega tržiškega mestnega okrožja v slovensko osnovno šolo in vrtec v Romjanu ter nižjo srednjo šolo v Doberdobu. Prevoz organizira s tremi kombiji, za vsakega od leteh pa v enem šolskem letu potroši približno 7.000 evrov, če izvzamemo izredne stroške. »Gre za pomembno uslugo, ki jo nudimo obenem staršem in slovenskim šolam, saj zagotavljamo s tem tudi določeno število vpisov. Ne nazadnje je pomembno, da zagotavljamo kontinuiteto oz. prevoz za vse stopnje obveznega šolanja,« je zaključila Kobalova. (Ale)

DOBERDOB-PIRAN - Petnajsto srečanje UNICEF dijakov

Korenine in krila

Pri delavnicah sodelujejo tri učenke doberdobske nižje srednje šole - Lanski tretješolci uprizorili gledališko igro Drugačnež

Nedeljsko dijaško srečanje v Piranu

Korenine in krila - »Roofs and wings« je dvojezični naslov za srečanje, ki se je že petnajstič začelo v nedeljo na šoli Cirila Kosmača v Piranu. Srečanje UNICEF dijakov in dijakinj iz desetih držav - Slovenija, Avstrija, Hrvaška, Bosna, Črna gora, Srbija, Romunija, Poljska, Madžarska in Italija - se nadaljuje ves ta teden, ko po trije predstavniki iz 23 šol s spremljevalci sodelujejo v 21 različnih ustvarjalnih delavnicah. Seveda je glavni namen pobude medsebojno spoznavanje ter izmenjava izkušenj in znanja.

Iz Italije so na delavnicah ostale Erika, Marta in Jessica, dijakinje 3. razreda doberdobske nižje srednje šole, na začetni prireditvi pa je nastopila večja skupina lanskih tretješolk in tretješolcev z gledališko animatorko in režiserko Vesno Tomšič, v spremstvu ravnateljice Sonje Klanjšček ter profesoric Tamare Kaluža in Vere Gergolet. Uprizorili so igro Drugačnež, s katero so tudi na podlagi lastnih izkušenj prikazali oblike nesprejemanja različnosti. Igra je bila v sozvočju z letošnjo temo srečanja UNICEF dijakov, Korenine in krila: krila za medkulturno povezovanje oz. poletanje v širni svet drugačnih kultur, jezikov in izročil, potrebujejo poznavanje lastnih korenin.

Doberdobska šola Prežihovega Voranca je navezala stike na Obali pred dvema letoma, po posredovanju usklajevalca delavnic o psihomotoriki in skupinski dinamiki iz Gorice, na namig gostiteljev, da si takšnih stikov želijo. Šola gostiteljica je v nedeljski program prispevala točko z akrobatsko dvojico in skupino sedmih bobnarjev. V njeni režiji je bil tudi protokolarni del, med katerim je ravnateljica Alenka Kovšca izrekla dobrodošlico udeležencem in predala besedo piranskemu podžupanu in prejšnji ravnateljici Alenki Aškerc Mikeln, ki je UNICEF-ova srečanja uvedla pred petnajstimi leti. V tem času je piranska devetletka postala znana po vsej Evropi in preko osrednjih uradov UNICEF-a se je slovenska izkušnja razširila v druge države, tudi v Afriko. S pomočjo diapozitivov je bilo mogoče zvedeti marsikaj o dejavnosti na šoli, o Piranu in preteklih srečanjih vključno s spodbudnimi in ustvarjalnimi pozivi in naslovi, kot je prav Korenine in Krila.

Predsednik Republike Slovenije Danilo Türk bo v petek v portoroškem Avditoriju na zaključku druženja stotridesetih dijakinj, dijakov - sedemnajst jih je iz raznih manjšinskih skupnosti - in spremljevalcev poudaril prav to sporočilo. (ar)

ISIG - Potočnik

Napredek usmerjajmo v raziskavo in inovacijo

JANEZ POTOČNIK

»Že v daljni zgodovini je bilo Sredozemlje pomembno središče pretoka in izmenjave dobrin, idej in ljudi. To območje ima za sabo večtisočletno tradicijo živahnega medkulturnega dialoga, ki se še danes nadaljuje. Globalizacija in gospodarski napredek razvijajočih se držav ustvarjata za vse nas obenem priložnosti in konkurenco. Če želimo zagotoviti razvoj celotnega evropsko-sredozemskega območja, moramo zato sprejemati tako priložnosti kot konkurenco. Med drugim to pomeni, da moramo napredek vedno bolj usmerjati v izobraževanje, raziskovanje in inovacijo.« Tako ocenjuje evropski komisar za znanost in raziskovanje Janez Potočnik v pismenem sporočilu, s katerim bo izrazil dobrodošlico udeležencem mednarodne konference v Gorici z naslovom Raziskovalni inštituti med Evropo in Sredozemljem.

Študijskega srečanja v organizaciji goriškega inštituta za mednarodno sociologijo ISIG, ki bo potekalo jutri z začetkom ob 9.30 na sedežu Tržaške univerze v ulici Alviano v Gorici, se Potočnik ne bo mogel udeležiti, prirediteljem pa je v zamено za povabilo poslal pisno voščilo in razmišljanje o pomenu raziskovanja za krepitev evropsko-sredozemskega območja. »Evropska komisija polaga velik pomen evropsko-sredozemskemu partnerstvu. Kooperacija znotraj Bolonjskega procesa in spodbujanje dobrososedskih odnosov bosta še naprej gradila mostove med Evropsko unijo in sredozemskimi partnerji. Vloga, ki jo pri tem odigravajo univerze, je ključnega pomena za našo prihodnost,« pravi evropski komisar Potočnik, sicer Slovenec, ki svoje misli tako nadaljuje: »Programi Evropske unije na področju izobraževanja in znanstvenega raziskovanja so na razpolago evropskim in sredozemskim univerzam. Poudaril bi predvsem sedmi okvirni program, ki razpolaga s preko 53 milijoni evrov za programsko obdobje 2007-2013 in predvideva številne aktivnosti, ki bodo lahko prispevale k znanstvenemu in h kulturnemu dialogu s sredozemskimi partnerji.«

TRŽIČ - Starši obupovali dolga dva tedna

Pogrešano Denise našli v veleblagovnici

Sedemnajstletno Denise Seveso iz Saronna pri Vareseju, ki se je od doma oddaljila 3. septembra in se je po njej dva tedna izgubila vsaka sled, so včeraj našli v Tržiču. Sprehajala se je v komercialnem centru Cityper v ulici Boito. Pogrešano dekle, s katerim se je ukvarjala tudi popularna televizijska oddaja »Chi l'ha visto?«, je v dobrem zdravstvenem stanju in se bo že v prihodnjih urah vrnila na svoj dom. Njeni starši, ki jih je tržiška policija seznanila z najdbo, so včeraj popoldne že prihiteli v Tržič. Ves obup zaradi izgubljene hčere se je v objemu razblinil.

Zdi se, da je ravno TV oddaja prispevala k srečnemu razpletu. Študentko je med tavanjem po veleblagovnici namreč prepoznala gospa, ki si je v ponedeljek ogledala oddajo, namenjeno pogrešanim osebam. Diskretno se je približala Denise, jo nagovorila in nahranila, nakar je obvestila mestnega redarja, ki je pospremil dekle na komisariat v Ulici Foscolo. Tu so ugotovili, da gre za izginulo Denise Seveso, in nemudoma obvestili starše.

DENISE SEVESO

Z doma je odšla 3. septembra. S sabo je imela 30-35 evrov, mami pa je povedala, da gre z vlakom v Busto Arsizio po nakupih. Na postaji v kraju v Busto Arsizio so jo še zadnjič ujele videokamere, nakar o dekletu ni bilo več sledu. Izginotje so prijavili dan kasneje. Denise, ki jo je šolski neuspeh močno prizadel, se je očitno napotila v Tržič, kjer živi stric, ki pa o njenem prihodu ni ničesar vedel. Zadnja dva tedna si je za hrano in prenočišče pomagala. Podrobnejše okoliščine bo preiskala policija, ki meni, da se je mladoletnica oddaljila od doma spontano in da nihče drug ni vpleten v njeno izginotje.

GORICA - Usposabljanje »miroljubnih sil« med mladimi

Šolska pomoč miru

Prizadevajo si, da bi vzgojni projekt prodrl v šole v vseh štirih pokrajinah, do danes sta se odzvala le Pordenon in Trst

Tudi na Goriškem pozivajo višje srednje šole, naj pristopijo k formiranju pripadnikov civilnih enot za vzpostavljanje miru. Gre za državni projekt, ki so ga včeraj predstavili na goriški pokrajini ter sloni na uveljavljanju dialoga in sožitja za preprečevanje konfliktov. »Za preprečevanje in reševanje konfliktov gre en evro proti tisoč evrom, ki se namenjajo vojnam,« je perverzno finančno logiko, ki stoji za nerešenimi konflikti, prikazal Alberto L'Abate, docent na univerzi v Firencah, ki je najbolj ugleden italijanski izvedenec in mednarodna avtoriteta s področja prevencije vojn in neoboroženih sil za vzpostavitev miru. Tako je L'Abateja predstavil odbornik Marko Marinčič, ki je poudaril, da je mir v ospredju pokrajinskih skrbi. V ta namen si prizadevajo za osveščanje šolske mladine, izvajajo pa tudi otipljive pobude tako na Balkanu kot v Afriki. Omenil je omizji za mir in za mladino ter še zlasti Dialoge miru v Mitrovici na Kosovu, »kjer proglasitev neodvisnosti ni ničesar rešila, močno pa je poslabšala konfrontacijo med tamkajšnjimi narodi«. Tam bi morali poseči pripadniki miroljubnih sil, je poudaril Marinčič. Pritrdil mu je L'Abate, ki je tudi predsednik združenja International Peace Research Italia - Mreža civilnih enot za mir. Na Kosovu je prebil dve leti pred izbruhom konflikta, o svojih spoznanjih pa je L'Abate dejal: »Kosovo je tipičen primer napovedanega konflikta, za katerega nič ni bilo storjeno, da bi ga preprečili.«

ALBERTO L'ABATE

BUMBACA

MARKO MARINČIČ

BUMBACA

Sožitju in dialogu je treba pomagati, je včeraj poudaril Alessandro Capuzzo, ki si prizadeva, da bo vzgojni projekt prodrl v šole v vseh štirih pokrajinah dežele FJK. Do danes so se prijavile štiri šole, dve iz Pordenona in dve iz Trsta, sedaj pa pričakujejo še na odziv ostalih pokrajin. Pojasnil je, da je usposabljanje za mir namenjeno višješolcem, med katerimi bo projekt stekel takoj potem, ko bodo med oktobrom in novembrom usposobili vzgojitelje; črpali jih bodo iz društev prostovoljnega dela in izmed profesorjev na šolah, ki so pristopile k projektu; podrobnejše informacije so objavljene na spletni strani www.interventicivilidipace.org. Pokrajina projekt prepričano podpira, je poudaril Marinčič in spomnil, da je pisan na kožo Goriški, ki je v preteklosti veliko pretrpela zaradi vojn, danes pa gradi svojo prihodnost na sožitju.

NOVA GORICA - V E-hiši bodo mladim približali svet tehnike in fizikalnih pojavov

Za stenami zabojnika zaživela hiša poskusov

Nekaj prostora namenjenega tudi demo produktom krajevnih podjetij

Solkanska E-hiša premore okoli 25 eksponatov (levo); prikaz potovanja zvoka (desno)

FOTO K.M.

Na solkanski Mostovni, le nekaj metrov stran od nekdanjega mejnega prehoda, je včeraj zaživela E-hiša. Gre za novogoriško različico po svetu uveljavljenih hiš poskusov, ki jo je zasnoval 26-letni študent multimedijskih komunikacij Luka Manojlovič, uresničil pa jo je s pomočjo skupinice šestih študentov. Luka si želi predvsem, da bi s pomočjo E-hiše mladim približali zanimivi svet tehnike in fizikalnih pojavov. Obiskovalci se bodo tako lahko naučili, kako potuje zvok, kako delujejo magnetne silnice, videli bodo optične prevare, se čudili, zakaj se stožec kotali po klancu navzgor namesto navzdol, spoznali, kako deluje avtomobilski motor. Skratka, za vsakogar se bo zagotovo našlo kaj zanimivega. V E-hiši ta konec tedna pričakujejo prve radovedne obiskovalce.

Eksperimentalni center domuje na stotih kv. metrih površine za belimi stenami zabojnika, ki je nameščen na dvorišču solkanske Mostovne. E-hiša pa je širši projekt kot le prikazovanje poskusov: Luka Manojlovič, si jo je namreč zamislil kot stično točko za gospodarstvo, izobraževalne institucije in društva, ki se na Goriškem ukvarjajo s tehnično kulturo. Zato je nekaj prostora v E-hiši namenjenega tudi demo produktom podjetij, ki so zanimivi za širšo javnost. Sedaj sta, denimo, na ogled dva aparata: prvi izdeluje sladoled - tega prikaza se bodo najbolj razveselili otroci -, drugi iz umazane vode naredi čisto. Te eksponate bodo čez kakšen mesec zamenjaliz drugimi, odvisno od zanimanja podjetij. V sodelovanju z modelarskim, radioamaterskim, gasilskim in še kakšnim društvom pa nameravajo prirejati tudi tematske dneve.

Sicer pa je stalni del zbirke eksponatov razdeljen na šest tematskih sklopov: prvi je posvečen robotiki, drugi optičnim in svetlobnim eksperimentom, tretji zvočnim zaznavam, četrti računalniškim poskusom, peti fizikalnim pojavom, šesti pa naravoslovju. Med eksponati - vseh je okoli 25 - je prav težko izpostaviti najzanimivejše, saj vsak odstira drugačno znanje. Zanimive so optične prevare: zaradi njih začne kockasto polje, ki ga gledamo, valovati, s pomočjo posebnih očal pa podobe zaživijo v tridimenzionalni obliki. Na fosforni steni bodo obiskovalci lahko pustili svetleč odtis svojega telesa, ogledati si je moč vlakec, ki ga poganja svetloba. Otroke bo zagotovo pritegnil prikaz delovanja magnetnih sil, ki povzroči, da se mikroskopsko majhni delci železa, ki plavajo v tekočini, na magnetu nakopičijo v bodičasto črno tvorbo, ki še najbolj spominja na morskega ježka. »Bodice kažejo, kako delujejo magnetne silnice,« pojasnjuje Luka. Začudenje vzbuja stožec, ki se namesto navzdol odkotali navzgor po klančini. Nevsakdanja je tudi knjiga gostov, ki pravzaprav niti ni knjiga. Obiskovalci bodo ob odhajanju svoje vtise lahko strnili na 15-sekundnem videoposnetku, ki si ga bo mogoče ogledati na blogu spletne strani (www.e-hisa.si). Tam bodo sproti objavljali tudi informacije o dogodkih, ki jih pripravljajo. Pa ne le to. Preko spletne strani se bo v času, ko bo E-hiša zaprta, moč povezati z daljinsko vodenim robotom v E-hiši in ga od doma skušati pripeljati na cilj labirinta.

V Sloveniji je to tretja hiša poskusov. Osnovna baza eksperimentov je podobna tistim v drugih tovrstnih hišah, ki delujejo po svetu, nekatere stvari pa so si novogoriški študentje sami zamislili in jih tudi izvedli. Pri uresničitvi so jim pomagala nekatera novogoriška podjetja. Po tej plati so imeli kar močno podporo, ki je bila nujna za izvedbo projekta; ta je v celoti vreden okoli 45.000 evrov. Prednost solkanske E-hiše je tudi v tem, da so vsi eksponati premični, zato jih bodo lahko od časa do časa odpeljali tudi v bolj odročne kraje in jih tam predstavili v šolah.

Med tednom pričakujejo v E-hiši organizirane in najavljene skupine, predvsem iz osnovnih in srednjih šol, ob sobotah in nedeljah pa je brez najave med 10. in 17. uro dobrodošel vsakdo. Oglede bodo vodili večinoma študentje. Eksponate bodo opremili z razlagami v slovenščini in italijanščini. Vstopnina bo zgolj simbolična, zanjo bo treba odšteti kakšen evro, dodaja Luka, ki že razmišlja o nadgradnji projekta.

Katja Munih

NOVA GORICA - Ministrica in župan podpisala pismo o nameri za izgradnjo objekta

Študentski dom leta 2010

Študentje so danes nastanjeni tudi v sosednji Gorici, toda tovrstna namestitev ni subvencionirana s slovenske strani

Simulacija bodočega študentskega doma v okolju

FOTO K.M.

V Novi Gorici sta ministrica za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo Mojca Kucler Dolinar in župan Mirko Brulc podpisala včeraj pismo o nameri za izgradnjo študentskega doma v Novi Gorici. Občina ima ob vznožju Kostanjevice že pripravljeno 5.733 kv. metrov veliko parcelo; gradbeno dovoljenje za objekt naj bi predvidoma pridobili februarja prihodnje leto, prvi študentje pa naj bi se vselili leta 2010. Celoten projekt, brez vrednosti zemljišča in dokumentacije, bo stal 4,5 milijona evrov. Od tega bo ministrstvo prispevalo 2,4 milijona evrov, potrebno komunalno opremljeno zemljišče in dokumentacijo ter preostali denar pa bo po županovih besedah zagotovila občina, morda tudi z javno-zasebnim partnerstvom, je namignila ministrica. Z objektom bo upravljal javni zavod Študentski domovi Ljubljana.

»Nova Gorica se razvija kot eno močnih univerzitetnih središč, zato potrebuje študentski dom,« je povedala ministrica. Župan je poudaril, da bo mesto pridobilo težko pričakovani študentski dom. Sedaj so študentje - v Novi Gorici jih je okoli 2.000 - nastanjeni na različnih koncih: 54 mest je rezerviranih v Prestinem študentskem domu, veliko jih je nastanjenih v zasebnih sobah, v sosednji Gorici pa je zanje sto mest na voljo v prostorih nekdanje šole za medicinske sestre, ki jo upravljajo redovnice.

Skupno število postelj v načrtovanem objektu je 180; predvidenih je 40 apartmajev z dvema dvoposteljnima sobama, 14 enoposteljnih sob, dve enoposteljni enoti za telesno ovirane, dva družinska apartmaja in 90 parkirnih mest. V bodoče je mogoča izgradnja drugega stolpiča.

Zadovoljstvo sta izrazila direktor Visokošolskega in raziskovalnega središča (VIRS) Primorske Uroš Saksida in predsednik Univerze v Novi Gorici Danilo Zavrtanik. »Zaradi neurejenih infrastrukturnih razmer izgubljamo kar lepo število študentov iz drugih krajev Slovenije,« je na vse manjši delež študentov izven regije med skupno okoli 1.000 študenti univerze opozoril Zavrtanik. VIRS Primorske, čigar programe obiskuje med 800 in 900 študentov, je za letošnje študijsko leto zagotovil dovolj študentskih postelj, saj so se dogovorili s tremi domovi v sosednji Gorici, da sprejmejo tudi slovenske študente, je povedal Saksida. V Italiji jih bo bivalo kakih 40, a je to povezano z višjimi stroški - okoli 200 evrov mesečno -, ker tovrstna namestitev ni subvencionirana s slovenske strani. (km, sta)

VOLITVE - Kandidati

V dveh okrožjih šestnajst list

V nedeljo bodo slovenski državljani izvolili 90 poslancev, od katerih jih 88 izvolijo na podlagi splošne volilne pravice vseh državljanov Republike Slovenije po proporčnem sistemu, dva poslanca pa izvolijo pripadniki italijanske in madžarske narodne skupnosti v Sloveniji. Za izvolitev 88 poslancev je država razdeljena na osem volilnih enot; v vsaki enoti bo izvoljenih enajst poslancev. Med zanimivosti letošnjih volitev v Sloveniji sodi kandidatura tržaškega zgodovinarja Jožeta Pirjevca v sežanskem okraju na listi LDS.

Volilno »mrzlico« je občutiti tudi na Novogoriškem. Območje je razdeljeno v dva volilna okraja (deveti in deseti okraj druge volilne enote - Postojna); deseti okraj zajema v glavnem novogoriško mesto, deveti pa okoliš. V obeh okrajih kandidirajo vidni strankarski veljaki, kot so Mirko Brulc in Borut Pahor za SD, Vasko Simoniti za SDS, Zlatko Marušič za DeSUS, Matej Arčon in Črtomir Špacapan za LDS, Marjan Poljšak za Lipo, Branko Tomažič za Zares in drugi. Nekateri od navedenih imajo tudi realne možnosti izvolitve.

Kandidatnih list je v obeh novogoriških okrožjih šestnajst. Prvi na volilni listi so Socialni demokrati - SD (kandidata Mirko Brulc v devetem in Borut Pahor v desetem okrožju), sledijo Slovenska demokratska stranka - SDS (Vasko Simoniti in Bine Matoh), Nova Slovenija - Kraščanska ljudska stranka (Tomaž Lisjak in Jože Bezjak), Zeleni Slovenije (Zdravko Kobal in Marija Jevšenak), Slovenska ljudska stranka - SLS in Stranka mladih Slovenije - SMS (Andrej Maffi in Rajko Harej), Akcije (Teja Viler in Marko Brecelj), Liberalna demokracija Slovenije - LDS (Črtomir Špacapan in Matej Arčon), Krščansko demokratska stranka (Darinka Verlič in Uroš Mozetič), Lista za pravičnost in razvoj - LPR (Rajko Kerševan in Anon Nino Špacapan), Slovenska nacionalna stranka - SNS (Miran Mullner v obeh okrožjih), Demokratična stranka Upokojencev - DeSUS (Zlatko Martin Marušič in Bojan Bratina), Zares - Nova Politika (Boža Mozetič in Branko Tomažič), Lista za čisto pitno vodo (Vitan Majdič in Dragomira Gorjup Gabrijelčič), Stranka slovenskega naroda - SSN (Leonida Leban in Žarko Vuga), Lipa (Marjan Poljšak in Iztok Bratož) ter Zelena koalicija - Zelena stranka in Zeleni progres (Boris Gojkovič in Ana Kosič Mirnik).

Volilni sedež v Novi Gorici bo v avli mestne občine na Trgu Edvarda Kardelja 1. Iz druge volilne enote, ki poleg Nove Gorice obsega še Tolmin, Piran, Izolo, Koper, Sežano, Ilirsko Bistrico, Postojno in Ajdovščino, bo torej izvoljenih enajst poslancev. K tem bo potrebno prišteti še pripadnika italijanske narodnostne skupnosti iz obalnih občin (Koper, Piran in Izola). (ik)

NESREČA

Policija išče neznanega voznika

V torek okrog 21.45 se je na cesti Vogrsko-Ozeljan zgodila prometna nesreča, v kateri sta bili dve osebi telesno poškodovani. 31-letni voznik avta znamke opel vectra je vozil iz Vogrskega proti semaforiziranemu križišču pri Ozeljanu. Na ravnem delu ceste je nenadoma zapeljal na levo stran vozišča, po katerem sta nasproti pripeljala voznica renaulta twingo in voznik neznanega avtomobila. Da bi preprečil čelno trčenje, je voznik neznanega avta zapeljal na levo stran, medtem ko voznici renaulta twingo to ni uspelo. Prišlo je do čelnega trčenja. V nesreči sta se poškodovala voznica renaulta, ki so ji prvo pomoč nudili reševalci Zdravstvenega doma, voznika opla pa so odpeljali v šempetrsko bolnišnico.

Voznik neznanega avtomobila, ki je bil neposredno udeležen in ogrožen v nesreči, se na kraju ni ustavil. Policija ga naproša, da se zaradi razjasnitve okoliščin oglasi - osebno ali telefonsko - na policijski postaji.

Višješolci pozor!

prijave na razpis sprejemamo do 22.9.2008

Podrobnejše informacije na www.zssdi.it

ali v uradih Združenja slovenskih športnih društev v Italiji
v Trstu, ul. Cicerone 8, tel. 040 635627
in Gorici, C.so Verdi 51/int, tel. 0481 33029

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI D'UDINE, Trg sv. Frančiška 4, tel. 0481-530124.

DEŽURNA LEKARNA V MOŠU MORETTI, Ul. Olivers 70, tel. 0481-80270.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU BRAČAN (FARO), Ul. XXIV Maggio 70, tel. 0481-60395.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU OBČINSKA 1, Ul. Aquileia 53, tel. 0481-482787.

DEŽURNA LEKARNA V ŠTARANCANU SAN PIETRO E PAOLO, Ul. Trieste 31, tel. 0481-481252.

Kino

GORICA

KINEMAX Dvorana 1: 16.45 - 18.30 - 20.15 - 22.10 »Hancock«.
Dvorana 2: 17.00 - 18.40 »Kung fu Panda«; 20.00 - 22.00 »Un giorno perfetto«.
Dvorana 3: 17.40 - 20.00 - 22.00 »Il papà di Giovanna«.

TRŽIČ

KINEMAX Dvorana 1: 16.45 - 18.30 - 20.15 - 22.15 »Hancock«.
Dvorana 2: 17.00 - 19.00 »Un giorno perfetto«; 21.15 »Hancock«.
Dvorana 3: 16.50 - 18.30 - 20.10 - 22.00 »Kung fu panda«.
Dvorana 4: 17.30 - 20.00 - 22.10 »Il papà di Giovanna«.
Dvorana 5: 18.00 »X files - Voglio crederci«; 20.10 - 22.10 »Il seme della discordia«.

Razstave

»2_LUOGHI DIVISI / 2_LOČENA KRAJA« je naslov fotografske razstave v okviru prireditve Spilimbergo Fotografia 2008, ki je na ogled v Pokrajinskih muzejih v grajskem naselju v Gorici. Razstavljata Fabrizio Cicconi in Kai-Uwe Schulte-Bunert; do 12. oktobra od torka do nedelje od 9. do 19. ure, zaprto ob ponedeljkih.

KULTURNI CENTER TULLIO CRALI iz Gorice v sodelovanju z občinskim središčem v Ločniku prireja razstavo slikarjev kulturnega društva DABLO (Društvo briških likovnih ustvarjalcev) s Šmartnega v soboto, 20. septembra, ob 18. uri v občinskem središču v Ločniku.

OD KRASA DO MORJA je naslov razstave ob 100. obletnici tržiške ladjedelnice, na kateri so na ogled umetniška dela Avgusta Černigoja in Lojzeta Spacala, ki so krasila čezoceanske ladje; do 21. septembra od torka do petka med 16. in 19. uro, ob sobotah in praznikih med 10. in 13. uro ter med 16. in 19. uro.

V GALERIJI ARS v prostorih na Travniku 25 v Gorici je na ogled razstava likovne kolonije društva za umetnost KONS; do 4. oktobra od torka do sobote po urniku Katoliške knjigarne.

V DRŽAVNI KNJIŽNICI V GORICI je na ogled razstava Paola Del Giudiceja z naslovom »Memorie di carta«: do 30. septembra od ponedeljka do petka med 10.30 in 18.30, ob sobotah med 10.30 in 13.30.

V GALERIJI KULTURNEGA DOMA v Gorici je na ogled samostojna fotografska razstava Zdenka Vogriča ob njegovi 80-letnici; do 30. septembra od ponedeljka do petka med 10. in 13. uro in med 16. in 18. uro ter v večernih urah prireditvami.

V PAVILJONU POSLOVNEGA CENTRA HIT na Delpinovi 7a v Novi Gorici je na ogled razstava botaničnih ilustracij Vladimirja Segalle; do 30. septembra vsak dan med 10. in 19. uro.

V KNJIŽNICI FRANCETA BEVKA v Novi Gorici bo še danes, 18. septembra, na ogled razstava z naslovom Najdebelejša drevesa Tolminske in Goriške, ki jo je pripravil Zavod za gozdove Slovenije.

Koncerti

FESTIVAL DVORNE GLASBE: v petek, 19. septembra, ob 20. uri bo v gradu Kromberk koncert skladb Anne Bon. Nastopil bo ansambel Oberon; vstop prost, informacije na tel. 0481-531326, www.dramsam.it.

FUNDACIJA PALAČE CORONINI CRONBERG v sodelovanju z združenjem Musica aperta iz Gorice prireja niz koncertov z naslovom »...Non solo classica« v parku Coronini Cronberg v Gorici: v nedeljo, 21. septembra, ob 16.30 koncert skupine Shipyard Town Jazz orchestra iz Tržiča: 28. septembra ob 16.30 koncert skupine Gone with the Swing Nig Band iz Krmina. Ob slabem vremenu bodo koncerti v avditoriju liceja Dante Alighieri na Drevoredu 20. septembra v Gorici; vstop prost.

V DEŽELNEM AVDITORIJU v Gorici bo danes, 18. septembra, ob 20.30 koncert posvečen operi. Nastopila bosta sopran Daniela Donaggio in bas Eugenio Leggiadri-Gallani s klavirsko spremljavo Francesce Ceccarello.

V PALAČI ATTEMS PETZENSTEIN na Trgu de Amicis v Gorici bo v petek, 19. septembra, ob 20.30 glasbeni večer z naslovom »Le stelle del musical«. Nastopila bo pevka Federica Bressan ob spremljavi Arna Barzana na klavirju in Ludovice Burtone z violino; vstop prost.

Šolske vesti

IAL FJK organizira v Tržiču v ponedeljek, 22. septembra, od 9.15 dalje posvet z naslovom »Gli strumenti applicativi del Quadro comune europeo di riferimento per le lingue e l'uso del Portfolio degli insegnanti«; prijave na posvet, ki je brezplačen, sprejema Giorgia Costalonga (tel. 0434-505557) na naslov giorgia.costalonga@ial.fvg.it.

POTEKA NABIRALNA AKCIJA za namestitev Trubarjevega obeležja na slovenskem klasičnem liceju Primož Trubar v Ulici Puccini v Gorici. Pobudnik je Sindikat slovenske šole, ki se s prošnjo, naj prispevajo, obrača predvsem na bivše študente goriškega liceja. V ta namen je odprl posebna tekoča računa, in sicer pri Zadružni banki Doberdob in Sovodnje (št. 20191) in Čedajski ljudski banki - Kmečki banki (št. 003571002089). Predaja kamnitega obeležja bo potekala ob proslavi, ki jo bo šola priredila v letošnjem oktobru. Morebitni presežek stroška za namestitev kipa bo namenjen potrebam šole.

Izleti

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV ZA GORIŠKO sporoča, da bo v soboto, 27. septembra, odpotoval avtobus v Trbovlje ob 6.45 iz Doberdoba, nato s postanki na Poljanah, na Vrhu, v Sovodnjah, Štandrežu pred cerkvijo in Podgori pred športno palačo. Priporoča se točnost.

SLOVENSKO PLANINSKO DRUŠTVO Gorica organizira v okviru Kekčeve poti v nedeljo, 21. septembra, izlet na Črno prst (predvidoma 7 ur hoje). Zbirališče na železniški postaji v Novi Gorici ob 7.15; informacije na tel. 0481-882328 (Marko Lutman v večernih urah).

ZDRUŽENJE AMICI DEL TRASPORTO SU ROTAIA prireja v soboto, 20. septembra, obisk delavnice, kjer vzdržujejo lokomotive v Trstu. Odhod z vlakom ob 8. uri z železniške postaje v Gorici, povratek ob 13. uri; informacije in vpisovanje na tel. 348-9223259 (Pino Ieusig) ali na tel.333-6205252 (Patrizio Venier).

KONFEDERACIJA KMETOV ITALIJE (CIA) prireja v sodelovanju s Kmečko zvezo izlet za upokojence v Toskano od 6. do 11. oktobra. Ogledali si bodo Montecatini, Firenze, Siena, Volterra, Arezzo, Pescia, Collodi, Lucca in Viareggio. Cena izleta znaša 530 evrov; vpisovanja in informacije v uradih Kmečke zveze (tel. 040-362941).

Obvestila

GLASBENA MATICA vabi na sestanek oddelka za jazz in zabavno glasbo, ki bo v soboto, 20. septembra, ob 17. uri v dvorani kulturnega društva Jezero v Doberdobu. V teku so vpisovanja za jazz petje, skupinsko igro (bend) in jazzovski zbor. Informacije v uradih Glasbene matice, Korzo Verdi 51 v Gorici (tel. 0481-531508) ali na tel. 347-5156982 (Andrejka Možina).

OK VAL IN GOVOLLEY prirejata v občinski telovadnici v Doberdobu v sezoni 2008-2009: otroško telovadbo za punčke in fantke, ki obiskujejo vrtec ob sredah od 15.45 do 16.45; miniodbojko in splošno telovadbo za punčke in fantke 1. in 2. razreda ob ponedeljkih od 15. do 16.30 in četrtkih od 15. do 16. ure, miniodbojko za fantke 3., 4. in 5. razreda ob torkih in petkih od 15.30 do 17. ure, miniodbojko za punčke 3., 4. in 5. razreda ob torkih in petkih od 17. do 18.30. Prva srečanje bodo v ponedeljek, 22. septembra; vpisovanje in informacije na tel. 328-1511463 (Ingrid) ali na naslov okval@virgilio.it.

PILATES - v občinski telovadnici v Doberdobu bodo z Majo Lutman vadili vsako sredo od 20. do 21. ure; vpisovanje in informacije na tel. 328-1511463 (Ingrid) ali na naslov okval@virgilio.it.

AŠKD KREMENJAK iz Jamelj prireja začetniški in nadaljevalni tečaj diatonične harmonike pod vodstvom Andreja Gropajca. Sestanek bo v sredo, 24. septembra, ob 18. uri v večnamenskem kulturnem centru v Jamljah; informacije na tel. 338-6495722 (Martina).

AŠKD KREMENJAK iz Jamelj prireja plesni tečaj modernih plesov pod vodstvom Jelke Bogatec za otroke od 6. do 13. leta starosti. Prva vaja bo v sredo, 24. septembra, od 18. do 19. ure v večnamenskem kulturnem centru v Jamljah; informacije na tel. 338-6495722 (Martina).

OK VAL obvešča, da poteka vsak torek in četrtek v štandreški telovadnici otroška telovadba in miniodbojko: za letnike 2002 in 2003 med 15.30 in 16.30, za letnike 1999-2001 med 16.30 in 17.45 in za letnike 1997-1998 med 17.45 in 19. uro; informacije in vpisovanje v večernih urah na tel. 393-9294686 (Sandro Corva), 333-1439655 (Tjaša Corva) ali na naslovu okval@virgilio.it.

ŠZ DOM obvešča, da ob ponedeljkih in četrtkih med 17. uro in 18.30 potekajo v telovadnici Kulturnega doma v Gorici treningi košarke. Namenjeni so tako začetnikom kot otrokom, ki so se jih udeležili že lani; informacije v popoldanskih urah v Kulturnem domu (tel. 0481-33288).

ŠZ OLYMPIA ponuja v sezoni 2008/09: telovadbo Gymplay za predšolske otroke od 3. leta starosti, športno ritmično gimnastiko za deklice od 5. leta starosti, orodno telovadbo od 5. leta starosti, odbojko in miniodbojka od 9. leta starosti, športni ples od 6. do 18. leta in več; vpisovanje in informacije še danes, 18. septembra, od 17. do 18.30 v uradu ŠZ Olympia na Drevoredu 20. septembra 118 v Gorici ali na tel. 335-5952551 (Damijana).

PIHALNI ORKESTER KRAS iz Doberdoba prireja uvajalne tečaje glasbene vzgoje za otroke od 6. leta starosti (spoznavanje zvokov, ritma, melodije z gibanjem, petjem in inštrumenti); informacije na tel. 338-4199828 (Romina) in 334-9310000 (Robert).

PRI PIHALNEM ORKESTRU KRAS iz Doberdoba poteka vpisovanje za glasbeno šolo v nadaljevalne in začetniške tečaje za pihala, trobila in tolkala ter pouk teorije; vpisovanje in informacije na tel. 334-9310000 (Robert) ali 338-4199828 (Romina).

DRUŠTVO JADRO prireja tečaja slovenščine za odrasle (začetni in nadaljevalni) na sedežu društva v Romjanu od oktobra do januarja (petdeset ur po štiri ure tedensko v dveh večerih). Organizacijsko srečanje bo v torek, 30. septembra, ob 20.30 na sedežu društva v ul. Monte 6 Busi 2; informacije pri članih društva, v ronški knjižnici in v mladinskem informativnem središču v Tržiču (Informagiovani) na Drevoredu San Marco 70 (tel. 0481-798011).

ŠZ MLADOST - OTROŠKA SEKCIJA obvešča, da se je začela na doberdobskem nogometnem igrišču otroška mladinska dejavnost 2008-09: cicibani 97-98-99-00 in mali cicibani 01-02 ob ponedeljkih in četrtkih od 16. do 17.30 ter naraščajniki 95-96-97 ob ponedeljkih in četrtkih od 17.30 do 19. ure. Med zimskim obdobjem se bodo dejavnosti preselile v doberdobsko telovadnico; informacije in nove prijave na tel. 335-6041844.

DIJAŠKI DOM SIMON GREGORČIČ iz Gorice nujno išče sodelavce za popoldansko delo z otroki. Interesenti naj pokličejo v Dijaški dom (tel. 0481-533495).

GORIŠKA OBČINA brezplačno deli omejevalnike pretoka za pipe in tuše. Dvignejo se jih lahko v preddverju županstva, v občinski izpostavi v ul. Garibaldi in v uradu za okolje.

GORIŠKI MESTNI REDARJI sporočajo ulice, dneve in urnike merjenja hitrosti z radarjem: Škabrijelova ul. - danes, 18. septembra, 10.00-11.00.

KNJIŽNICA DAMIR FEIGEL v Gorici je odprta od ponedeljka do petka od 9. do 19. ure.

KD SOVODNJE vabi člane in sodelavce na občni zbor volilnega značaja v torek, 7. oktobra, ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju v Kulturnem domu v Sovodnjah. Kdor bi želel sodelovati v novem odboru društva, naj pokliče na tel. 349-3666161 (Erik, zvečer ali ob uri kosila).

OBČINSKO OKENCE ZA GRADBENIŠTVO v Ul. Garibaldi 7 v Gorici deluje s podaljšanim urnikom: ob ponedeljkih med 9. in 11. uro ter med 15.30 in 17. uro, ob torkih, četrtkih in petkih med 9. in 11. uro.

SEKCIJA VZPI-ANPI DOL-JAMLJE prireja vsakoletni Partizanski piknik v nedeljo, 5. oktobra, ob 16. uri v gostilni Kapriol v Dolu. Odbor sekcije pričakuje tudi člane in prijatelje mlajših generacij; informacije in vpisovanje na tel. 0481-78192 (Joško Vižintin) in tel. 0481-419946 (Jordan Semolič).

SSK IN KROŽEK ANTON GREGORČIČ sta organizirala nabiralno akcijo za pomoč prizadetim ob hudih nalivih v Sloveniji. V ta namen je na razpolago tekoči račun na Zadružni banki Doberdob-Sovodnje št. IT 54 F 08532 12401 000000740245 z naslovom »Pomoč prizadetim v občini Desternik - Slovenija«.

SLOVENSKI ŠPORTNI CENTER na Drevoredu 20. septembra v Gorici bodo v decembru z odkritjem obeležja poimenovali po Mirku Špacapanu. Prispevke za obeležje zbirajo na tekočem računu pri Zadružni banki Doberdob-Sovodnje (št. IBAN IT 82IO8532124010000007402 48) in pri odbornikih ŠZ Olympia.

URAD ATER v Ul. Verdi na vogalu z Ul. Roma v Tržiču bo septembra in oktobra odprt samo ob ponedeljkih med 9.30 in 12.30.

ZADRUŽNA BANKA DOBERDOB-SOVODNJE vabi na praznovanja ob 100-letnici ustanovitve: v petek, 19. septembra, ob 20. uri v Kulturnem domu v Gorici bo slavnostna akademija stoletnice v režiji Vesne Tomsič; v soboto, 20. septembra, ob 21. uri bo na prireditvenem prostoru KD Sovodnje v Sovodnjah koncert skupin Blek Panters in The Maff Show; v nedeljo, 21. septembra, bo članski praznik v Sovodnjah: ob 10.30 maša v cerkvi Sv. Martina v Sovodnjah, ob 11.30 mimohod pihalnega orkestra Kras iz Doberdoba do prireditvenega prostora, kjer bo koncert, ob 12.30 govor predsednika banke in nagrajevanje, ob 13. uri kosilo za člane, sledila bo zabava ob zvokih ansambla Happy Day.

ZDRUŽENJE CUORE AMICO obvešča, da je sedež v Ul. Cipriani, 71 v Gorici (tel. 0481-523135) odprt ob ponedeljkih med 10. in 12. uro (tajništvo) in med 10.30 in 11.30 (ambulanta), ob četrtkih med 15.30 in 17.30 (tajništvo) in ob petkih med 10. in 12. uro (tajništvo) in med 10.30 in 11.30 (ambulanta).

ZVEZA KULTURNIH DRUŠTEV NOVA GORICA prireja ob novi pevski sezoni Čezmejnega goriškega mešanega mladinskega zbora Primož Trubar avdicijo za mlade pevke in pevce v starosti od 14. do 18. leta iz Slovenije in Italije v petek, 19. septembra, od 16.30 naprej v Točki ZKD Nova Gorica. Prijave na avdicijo sprejemajo še danes, 18. septembra, na tel. 003865-3330311 in 0038641-789031 ali po epošti zkd.nova-gorica@guest.arnes.si.

ŠD SOVODNJE vabi na rekreacijsko telovadbo ob torkih in petkim med 21. in 22.30. Prvo srečanje v petek, 3. oktobra, ob 21. uri v občinski telovadnici v Sovodnjah; informacije na tel. 0481-882195 (Mirjam).

Prireditve

OBČINA ROMANS prireja predstavitev knjige poezij Diega Franzolinija z naslovom »Ris'cielant - Rastrellando momenti« ob glasbeni spremljavi kvarteta Città di Udine v petek, 19. septembra, ob 20.30 v gostilni Alle Bocce v Versi pri Romansu.

PD ŠTANDREŽ vabi na predvajanje fotografskih posnetkov z naslovom Prekmurska in Blatno jezero na Madžarskem danes, 18. septembra, ob 20.30 v spodnjih prostorih župnijskega doma Anton Gregorčič v Štandrežu. Fotografije bo predstavil Damjan Paulin.

PROSVETNO DRUŠTVO ŠTANDREŽ IN GORIŠKA MOHORJEVA vabita na predstavitev knjige Erike Jazbar in Zdenka Vogriča Gorica - Vodnik po mestu in po sledovih slovenske prisotnosti. V sredo, 24. septembra, ob 20.30 v župnijski dvorani Anton Gregorčič v Štandrežu. Pogovor z avtorjema bo vodil časnikar Jurij Paljk.

V CENTRU GRADINA v Doberdobu bo danes, 18. septembra, ob 20.30 večer na temo kraške kuhinje z Vesno Guštin. Sledil bo prigrizek.

V GRADU KROMBERK bo v torek, 23. septembra, ob 20. uri v organizaciji Goriškega muzeja Nova Gorica predavanje Aleksandra Jankoviča Potočnika z naslovom Utrdbe na Slovenskem.

Mali oglasi

KAMIN ventiliran Palazzetti, v odličnem stanju, oblečen v roza-belem marmorju, uporabljen samo eno zimo, prodam po zelo ugodni ceni; tel. 348-4735330.

NUJNO IŠČEM sorodnike pokojne gospe Leopoldine Makovec, ki je stanovala v Ul. Leopardi 8 v Gorici in je bila rojena 31.10.1902. Saverij Rožič, tel. 0481-390688.

Pogrebi

DANES V GORICI: 10.30, Luigia De Martin vd. Landri v cerkvi na Placuti in na glavnem pokopališču.

DANES NA PEČI: 14.00, Maria Čevdek por. Ožbot (iz goriške splošne bolnišnice ob 13.40) v cerkvi in na pokopališču.

DANES V DOBERDOBU: 14.00, Andrej Ferfoglia (iz tržiške bolnišnice) v cerkvi in na pokopališču.

DANES V REDIPULJI: 13.45, Illario Benfatto (iz tržiške bolnišnice ob 13.15) v cerkvi in na pokopališču.

† Zapustila nas je naša draga

Maria Čevdek por. Ožbot

Žalostno vest sporočajo

mož in svojci

Pogreb bo danes ob 14.00 uri v cerkvi na Peči.
Namesto cvetja darujte v dobrodelne namene.

Ob izgubi dragega očeta ANDREJA FERFOGLIE
izraža Genkotu in družini občuteno sožalje

moški pevski zbor JEZERO

Ob smrti starega očeta Andreja Ferfoglie
izrekata vnuku Andreju iskreno sožalje

učno in neučno osebje
O.Š. in vrtca Romjan

GOSPODARSTVO - Ameriška centralna banka rešila zavarovalniški koncern

Milijarde dolarjev za AIG, a borze vseeno v rdečem

Med vlagatelji še vedno ostajajo strahovi, da slabih novic ni konec

NEW YORK - Po nepričakovanem posegu ameriške centralne banke v korist zavarovalniškega koncerna AIG so se včeraj razmere na mednarodnih finančnih trgih za kratek čas nekolike umirile, nato pa je večina osrednjih svetovnih borznih indeksov trgovanje kljub temu sklenila z negativnimi predznaki.

Najpomembnejši borzni indeks v Nemčiji DAX je zabeležil 1,75-odstotno znižanje, v Parizu je indeks CAC 40 padel za 2,14 odstotka, londonski FTSE 100 je izgubil kar 5,78 odstotka, milanski Mibtel pa 2,22 odstotka. V Rusiji so zaradi drastičnega znižanja vrednosti indeksov RTS in MICEX že drugi dan zapored začasno zaustavili trgovanje na tamkajšnjih borzah.

V New Yorku je industrijski indeks Dow Jones v prvem delu trgovanja zabeležil več kot triodstoten padec na 10.712,33 točke, kar je 23 odstotkov manj od rekordne zaključne vrednosti 14.164,53 točke, dosežene 9. oktobra lani.

Tečaji delnic na vodilni azijski borzi v Tokiu so se po torkovem hudem padcu včeraj sicer v povprečju zvišali. Indeks Nikkei, ki ga izračunavajo na osnovi vrednosti 225 najpomembnejših delnic, je trgovanje končal pri 11.749,79 točke. To je 140,07 točke oz. 1,21 odstotka več kot v torek.

Svetovne borze so se, kot znano, zamajale v ponedeljek zaradi stečaja ene najstarejših investicijskih bank v ZDA, Lehman Brothers, prodaje banke Merrill Lynch in težav največje svetovne zavarovalnice AIG. Ameriška centralna banka je v torek zvečer zavarovalniškemu koncernu American International Group (AIG) odobrila nujno potrebno posojilo v višini 85 milijard dolarjev (60 milijard evrov), s čimer ga je v zadnjem trenutku rešila stečaja. V zameno bo prevzela nadzor nad 80 odstotki zavarovalnice. Z nepričakovano državno reševalno akcijo želita ameriška vlada in centralna banka zajeziti finančno krizo, ki se tudi leto dni po izbruhu noče umiriti.

Vendar pa tudi ta poteza tečajev delnic na vodilnih svetovnih borzah, kot kaže, ni obrnila navzgor. Med vlagatelji po pojasnilih analitikov namreč še vedno ostajajo strahovi, da slabih novic še ni konec oziroma da se bodo vrednostni papirji, še posebej bank, v prihodnje še pocenili, izgube zaradi svetovne posojilne krize pa povečevale.

Strahov niso uspele omiliti niti sveže, več milijard evrov visoke injekcije likvidnostnih sredstev na finančne trge s strani švicarske, japonske in ruske centralne banke. Druga največja ameriška investicijska banka Morgan Stanley je sicer včeraj sporočila, da je v tretjem četrtletju, ki se je izteklo z avgustom, ustvarila 1,4 milijarde dolarjev dobička. To je le osem odstotkov manj kot pred letom dni.

Nove skrbi pa je izzvala največja britanska hipotekarna banka Halifax Bank of Scotland (HBOS), ki je zaradi finančne krize v težavah. V HBOS so včeraj potrdili, da so pogovori o prevzemu s strani finančnega koncerna Lloyds napredovali že na višjo stopnjo. Združitev obeh koncernov bi pomenila oblikovanje novega bančnega velikana s tržno vrednostjo v višini skoraj 38 milijard evrov.

Iz britanske banke Barclays so medtem sporočili, da bodo za približno 1,75 milijarde dolarjev (1,2 milijarde evrov) prevzeli nekatere ključne poslovne dejavnosti ameriške investicijske banke Lehman Brothers, ki je v ponedeljek razglasila bankrot. Odločitev mora potrditi še stečajno sodišče. Barclays bo za 250 milijonov dolarjev kupil Lehmanovo severnoameriško enoto investicijskega bančništva in borznega trgovanja, ki upravlja s premoženjem v višini 72 milijard dolarjev in ima za 68 milijard dolarjev obveznosti, poldrugo milijardo dolarjev pa bo odštel za nakup sedeža propadle banke v New Yorku in dveh centrov za obdelavo podatkov v New Jerseyju.

Luksemburški premier in predsednik evroskupine Jean-Claude Juncker ne pričakuje, da bi trenutna finančna kriza tako močno prizadela Evropo, kot je ZDA. Kot je dejal včeraj v Bruslju, je učinek finančne krize v ZDA na realni sektor območja z evrom "negotov", a ne pričakuje "prevelikega učinka" na gospodarstvo evrskega območja. V ločenem pogovoru za nemške medije pa je znova zavrnil možnost recesije na območju skupne valute. "V območju evra ne bomo imeli recesije, gospodarska rast se bo občutno upočasnila," je dejal.

Na Ljubljanski borzi je včeraj osrednji delniški indeks SBI 20 v primerjavi s torkom izgubil 164,49 točke oz. 2,55 odstotka in trgovanje sklenil pri 6288,19 točke. Pocenile so se vse delnice v prvi kotaciji, paradni konj slovenskega kapitalskega trga, delnica Krke, se je pocenila za 3,9 odstotka in zdrsnila pod psihološko mejo 75 evrov. (STA)

ZAKAVKAZJE - Za Gruzijo je to aneksija

Rusija podpisala sporazume z Abhazijo in Južno Osetijo

MOSKVA - Rusija je včeraj podpisala sporazume o sodelovanju z gruzijskima separatističnima pokrajinama Abhazijo in Južno Osetijo. Ruski predsednik Dmitrij Medvedjev je na slovesnosti v Kremlju dejal, da gre za zgodovinski dogodek in "logično posledico" vojn, ki sta ju pokrajini bili za neodvisnost od Gruzije v začetku 90. let prejšnjega stoletja.

"Drug drugemu bomo nudili vso potrebno podporo, vključno vojaško," je dejal Medvedjev ob podpisu sporazumov z voditeljema Abhazije in Južne Osetije. "Ne bomo dovolili nove vojaške avanture. Nihče ne sme imeti utvar o tem," je poudaril, pri čemer je namigoval na gruzijski napad na Južno Osetijo minuli mesec, ki je sprožil vojaško posredovanje Rusije.

Sporazumi omogočajo namestitev ruskih vojaških oporišč na ozemlju omenjenih pokrajin in Rusijo zavezujejo k obrambi pred napadom. Poleg tega predvidevajo združitev energetskih, prometnih in telekomunikacijskih omrežij Rusije ter Abhazije in Južne Osetije.

V skladu s sporazumi bodo na administrativnih mejah Abhazije in Južne Osetije z Gruzijo patruljirali ruski vojaki skupaj z enotami teh dveh pokrajin. Rusija in Nikaragva sta za zdaj edini državi, ki sta priznali neodvisnost Abhazije in Južne Osetije.

Voditelja Abhazije in Južne Osetije, Sergej Bagapš in Edvard Kokoiti, sta v kratkih nagovorih po podpisu sporazumov zahvalila Rusiji za podporo, nato pa skupaj z Medvedjevom nazdravila s penino.

"Rusija je de facto anektirala gruzijski pokrajini,"se je na podpis odzval sekretar gruzijskega sveta za nacionalno varnost Aleksander Lomaja. "Gre za grobo kršitev osnovnih načel mednarodnega prava," je poudaril.

V Washingtonu pa so Rusijo pozvali k spoštovanju ozemeljske suverenosti Gruzije. ZDA so Rusijo tudi pozvale k umiku njenih sil na območja pred izbruhom konflikta v začetku avgusta. (STA)

IZRAEL

Cipi Livni nova voditeljica stranke Kadima

JERUZALEM - Izraelska zunanja ministrica Cipi Livni je, kažejo vzporedne volitve na treh izraelskih televizijah, nova voditeljica stranke Kadima, ki jo je do včeraj vodil premier Ehud Olmert. Livnijeva naj bi na včerajšnjih strankarskih volitvah prejela od 47 do 49% glasov oziroma približno 10 % več od ministra za promet Šaula Mofaza. Livnijeva bo tako na položaju vodje stranke zamenjala Ehuda Olmerta. Ta je v luči vrste preiskav zaradi domnevne korupcije konec julija napovedal odstop z vrha izraelske politike. Po njegovem odstopu pa bo skušal novi vodja oziroma voditeljica Kadime pridobiti večino v 120-članskem knesetu in oblikovati novo vlado.

Vprašanje ostaja, ali bo nova voditeljica Kadime sposobna sestaviti tudi novo vlado in postati premier. Če ji to v 42 dneh ne uspe, bodo tri mesece kasneje predčasne parlamentarne volitve.

Španско sodišče obsodilo 21 baskovskih separatistov

MADRID - Španско sodišče je včeraj obsodilo 21 baskovskih separatistov zaradi sodelovanja s separatistično organizacijo Eta na zaporne kazni od osem do deset let. Obsojeni so člani skupin Gestoras pro Amnistia in Askatasuna, ki si prizadevata za pomilostitev več kot 500 aktivistov Ete, ki sedijo v španskih in francoskih zaporih. Tiskovni predstavnik skupine Gestoras in še dva voditelja so bili obsojeni na deset let v zaporu, več drugih pa naj bi se po pričakovanjih uspelo izogniti ječi, po tem ko so več let preživeli v priporu. Trije izmed obtoženih so bili oproščeni.

Sodišče je ob izreku obsodbe obenem prepovedalo delovanje obeh skupin, ob čemer sta bili zaradi povezav z Eto, ki je v boju za neodvisnost Baskije od leta 1968 ubila več kot 825 ljudi, začasno ukinjeni že v letih 2001 in 2002. Kot je med trimesečnim sojenjem ugotovilo sodišče, je Eta namreč najmanj od leta 1991 neposredno financirala Gestoras.

Obsodba sledi torkovi odločitvi sodišča o prepovedi delovanja separatistične stranke Baskovska nacionalistična akcija (ANV). Stranka je nastala na pogoriščih Batasune, nekdanjega političnega krila Ete, ki so jo v Španiji prepovedali leta 2003. Kaže, da bo španско vrhovno sodišče kmalu odločalo tudi o morebitni prepovedi komunistične Stranke Baskovskih dežel (PCTV), še ene naslednice Batasune.

Karadžić potrdil, da se bo branil sam

HAAG - Nekdanji predsednik Republike Srbske Radovan Karadžić je včeraj pred Mednarodnim kazenskim sodiščem za vojne zločine na območju nekdanje Jugoslavije (ICTY) še enkrat potrdil, da se bo glede vseh 11 točk obtožnice branil sam. Sicer je zagrozil z gladovno stavko. "Branil se bom sam," je povedal nekdanji voditelj bosanskih Srbov, ki se je včeraj tretjič pojavil pred haaškim sodiščem. Pred tem se 29. avgusta ni želel izreči o krivdi, zaradi česar je sodišče sprejelo, kot da se je izrekel za nedolžnega. Obtoženec je ob tem še pojasnil, da "ni pripravljen biti objekt in poudaril, da noče, da "o stvareh, ki se tičejo njega, odločajo drugi ljudje".

Karadžić je poleg tega ponovno vztrajal pri obstoju skrivnega dogovora z nekdanjim ameriškim odposlancem za Balkan Richardom Holbrookom. V skladu z njegovimi trditvami naj bi Holbrook v imenu ZDA od njega zahteval umik z vseh javnih funkcij v zameno za zaščito pred haaškim sodiščem. Poleg tega naj bi ameriški diplomat deloval v skladu s petimi stalnimi članicami VS ZN, ZDA, Rusijo, Kitajsko, Veliko Britanijo in Francijo, zaradi česar naj bi mu bila imuniteta pravzaprav obljubljena v imenu ZN. (STA)

JEMEN - Napadalci so uporabili avtomobil bombo in raketne izstrelke

V terorističnem napadu na ameriško veleposlaništvo 16 mrtvih in več ranjenih

Prizorišče atentata *ANSA*

JEMEN - Bela hiša je obsodila včerajšnji napad z avtomobilom bombo in raketnimi izstrelki na ameriško veleposlaništvo v jemenski prestolnici Sana. Napad je terjal 16 življenj.

"Ta napad nas opominja na nenehno grožnjo, ki smo ji izpostavljeni s strani nasilnih skrajnežev tako doma kot v tujini," je povedal tiskovni predstavnik Bele hiše Gordon Johndroe in dodal, da ZDA napad obsojajo. "Še naprej bomo sodelovali z jemensko vlado, da bi povečali naše aktivnosti v boju proti terorizmu in da bi tako preprečili več napadov," je še dejal Johndroe.

Napadalci so v napadu razstrelili dva avtomobila bombi, je sporočilo jemensko notranje ministrstvo. Oborožen moški je nato po poročanju očividcev iz sosednjega avtomobila napadel varnostno osebje pred veleposlaništvom in pri tem izstrelil več raket.

Temu je po navedbah neimenovanega predstavnika ameriških oblasti sledilo pet eksplozij. Jemenske predstavnike za izredne razmere, ki so prvi prišli na prizorišče, pa so napadli ostrostrelci. Med njimi jih je bilo nekaj oblečenih v jemenske vojake. Ameriško osebje veleposlaništva ni bilo ranjeno, je še povedal predstavnik oblasti.

V napadu je bilo sicer ubitih vseh šest napadalcev, šest jemenskih vojakov in štirje civilisti, je sporočilo jemensko notranje ministrstvo. V sosednjih hišah je bilo ranjenih najmanj 13 ljudi, med njimi večinoma ženske in otroci ter trije policisti.

Odgovornost za že drugi napad na ameriško veleposlaništvo v Jemnu v zadnjih šestih mesecih je že prevzela skupina Islamski džihad in zagrozila s podobnimi napadi na veleposlaništva Velike Britanije, Savdske Arabije in Združenih arabskih emiratov v jemenski prestolnici.

Ameriško veleposlaništvo v jemenski Sani je bilo tarča napada že marca, ko sta umrla policist in deklica, 19 ljudi pa je bilo ranjenih. Tedaj so ameriške oblasti pozvale Američane v Jemnu, naj bodo posebej previdni ter naj se izogibajo gneče in demonstracij. (STA)

Šport

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
sport@primorski.it

Primorski dnevnik

NOGOMET - 1. krog v Ligi prvakov

Dragocenza zmaga Juventusa proti Zenitu

Gostje celo pokazali več - Fiorentina v Lyonu zapravila vodstvo z 2:0

Del Piero je dosegel odločilni zadetek za Juventus

ANSA

Juventus - Zenit 1:0 (0:0)

STRELEC: v 76. Del Piero.

JUVENTUS: Buffon, Grygera, Legrottaglie, Chiellini, Molinaro (od 57. De Ceglie), Camoranesi (od 76. Salihamidžič), Sissoko, Poulsen, Nedved, Trezegue (od 87. Amauri)t, Del Piero. TRENER. Ranieri.

ZENIT: Malafejev, Anjukov, Pujgrenier, Križanac, Sirl, Zrjanov (od 80. Dominguez), Timoščuk, Denisov, Danny, Aršavin, Pogrebnjak. TRENER: Advocaat.

TURIN - Juventus se je moral pošteno truditi, naposled pa mu je le uspelo premagati po pričakovanjih zelo nevarne in fizično dobro pripravljene Ruse, ki so igrali celo boljše od moštva Juventusovega stratega Ranierija, niso pa znali konkretizirati svojih priložnosti. Zadetek je padel po mojstrskem prostem strelu Alessandra Del Piera, ki je znal dati žogi takšen efekt, da je povsem ukanila vratarja gostov. Camoranesi je že v prvem polčasu (preden je zapusitl igrišče zaradi poškodbe) zadel vratnico, toda dolgo časa so bili gostje boljši in so imeli najmanj dve čisti priložnosti za zadetek. Enkrat je bil odločilen Buffon, drugič pa je Denisov nerodno poslal žogo mimo vrat iz zelo ugodnega položaja. Glede na potek tekme je Juventusova zmaga nadvse dragocena in morda ena odločilnih, če vemo, da je v skupini tudi Real Madrid, vsekakor pa bo moral Juventus v nadaljevanju pokala pokazati več.

Lyon - Fiorentina 2:2 (0:20

STRELCI: v 11. in 41. Gilardino; v 73. Piquionne in v 86. Benzema.

LYON: Lloris, Reveillerem Boumsong, Bodmer, Kallstrom, Makoun, Toulalan, Juninho, Govou, Fred, Benzema.

FIORENTINA: Frey, Zauri, Dainelli, Kroldrup, Vargas, Almiron, Felipe Melo, Montolivo, Kuzmanovič, Mutu, Gilardino.

LYON - Pri Fiorentini si lahko grizejo nohte, saj so proti vodilnemu v francoski ligi, po začetni agresivnosti nasprotnikov, že vodili z 2:0. Poleg tega je Almiron zadel prečko, Mutu pa je resno zaposlil vratarja Llorisa. Lyon (ki sicer ni več tako dober kot pred nekaj leti) je izenačujoči zadetek dosegel šele štiri minute pred koncem rednega dela tekme. Precej polemik je vzbudil tudi prvi gol gostiteljev, saj je bil med akcijo Zauri dolgo časa na tleh, poškodbe pa ni hlinil, če vemo, da je bil celo zamenjan. Vsekakor je Fiorentina zelo dobro organizirala protinapad in se urejeno branila, pokazalo pa se je, da ji primanjkuje mednarodnih izkušenj.

DRŽAVNI POKAL: Siena - Empoli 0:2, Reggina - Cagliari 4:0, Catania - Padova 4:0.

SKUPINA E IZIDA 1. KROGA

Manchester - Villareal 0:0, Celtic - Aalborg 0:0

Manchester	1	0	1	0	0:0	1
Villareal	1	0	1	0	0:0	1
Celtic	1	0	1	0	0:0	1
Aalborg	1	0	1	0	0:0	1

PRIHODNJI KROG (30.9.): Aalborg - Manchester U., Villareal - Celtic

SKUPINA F IZIDA 1. KROGA

Steaua - Bayern 0:1, Lyon - Fiorentina 2:2

Bayern	1	1	0	0	1:0	3
Fiorentina	1	0	1	0	2:2	1
Lyon	1	0	1	0	2:2	1
Steaua	1	0	0	1	0:1	0

PRIHODNJI KROG (30.9.): Fiorentina - Steaua, Bayern - Lyon

SKUPINA G IZIDA 1. KROGA

Porto - Fenerbache 3:1, Dinamo Kijev - Arsenal 1:1

Porto	1	1	0	0	3:1	3
Arsenal	1	0	1	0	1:1	1
Dinamo Kijev	1	0	1	0	1:1	1
Fenerbache	1	0	0	1	1:3	0

PRIHODNJI KROG (30.9.): Arsenal - Porto, Fenerbache - Dinamo Kijev

SKUPINA H IZIDA 1. KROGA

Juventus - Zenit 1:0, Real Madrid - Bate 2:0

Real Madrid	1	1	0	0	2:0	3
Juventus	1	1	0	0	1:0	3
Zenit	1	0	0	1	0:1	0
Bate	1	0	0	1	0:2	0

PRIHODNJI KROG (30.9.): Bate - Juventus, Zenit - Real Madrid

POKAL UEFA

Udinese v Dortmundu, Milan v težavah

Kar štiri italijanske ekipe bodo danes nastopile v 1. krogu pokala UEFA. Udinese čaka težko gostovanje v Dortmundu proti Borussii, s katero se še ni nikoli pomerila. Za Videmčane bo igral tudi prehlajeni Di Natale, čigar nastop je bi pod vprašajem.

Milan bo igral v Zuerichu, težave pa se kopičijo, saj se je poškodoval tudi »režiser« Pirlo, odsoten pa bo morda celo dva meseca.

Na domačih tleh bo igral Napoli ločniškega strokovnjaka Reje, njegov nasprotnik pa bo prestižna Benfica. Napolijev blagajnik je s prodajo vstopnic že zaslužil poldrugi milijon evrov, okrog ekipa pa vlada prava evforija.

Doma bo igrala tudi Sampdoria, njen nasprotnik pa bo litviški Kaunas. V napadu bosta prvič letos igrala skuipaj Bonazzoli in Cassano.

KOŠARKA

Italija za EP mora skozi dodatne tekme

RIM - V zadnji tekmi kvalifikacij je Italija (Poeta 21, Mordente 17, Amoroso 15, Bulleri 13, Soragna 11) samo s točko razlike (82:81) premagala Bolgarijo in bo tako v skupini le tretja za Srbijo in samo Bolgarijo. Za uvrstitev na EP mora v repesažo s petimi nasprotniki za eno samo mesto.

VUELTA - 148 kilometrov dolgo etapo dirke po Španiji je v sprintu, dobil Belgijec Wouter Weylandt, ki si je privozil največji uspeh v karieri. Ritem je bil zelo naporen, saj je bila povprečna hitrost 45 km/h. Vodstvo v skupnem seštevku dirke je obdržal Španec Alberto Contador.

DOPING IN TOUR - Sedem tednov po koncu letošnjega Toura, francoski kolesarski pentlji grozijo novi dopinški primeri. Pierre Bordry, predsednik francoske protidopinške agencije, je najavil, da bodo pri številnih kolesarjih, imen ni povedal, ponovili testiranja in iskali predvsem preparat cera, ki se ga uporablja za krvni doping.

POWELL 9,89 - Na mednarodnem atletskem mitingu v Szczecinu na Poljskem je Jamajčan Asafa Powell v teku na 100 metrov prepričljivo slavil zmago s časom 9,89 sekunde.

MENJAVA NE BOM! - Nogometaš francoskega prvoligaša Monaca Dario Šimić je zaradi nestrinjanja s selektorjem hrvaške nogometne reprezentance Slavenom Bilićem končal 12-letno reprezentančno kariero. Hrvaški športni dnevnik Sportske novosti navaja, da 32-letni Šimić ni želel sprejeti selektorjeve odločitve, da bi bil zgolj menjava.

GRBIĆ - V 65. letu starosti je zaradi srčnega infarkta umrl nekdanji jugoslovanski odbojkarski reprezentant Miloš Grbić ter oče po vsem svetu znanih odbojkarjev Vladimirja in Nikole. V dresu z grbom SFRJ je na evropskem prvenstvu v Beogradu 1975 osvojil bronasto kolajno.

GARDINI - V 78. letu starosti je umrl Fausto Gardini, eden najboljših italijanskih tenisačev.

»AZZURRE« - Izžrebali so skupine ženskega odbojkarskega EP, ki bo naslednje leto na Poljskem. »Azzurre« bodo v skupini B igrale s Turčijo, Nemčijo in Francijo.

ŠAH - Rusinja Aleksandra Kostenjuk (24 let) je nova šahovska svetovna prvakinja. V finalu v Nalčiku je premagala Kitajko Hou Yifan z 2,5:1,5.

FORMULA 1

Mosley za enoten motor

PARIZ - Predsednik Mednarodne avtomobilistične zveze (FIA) Max Mosley se je zavzel, da bi v formuli 1 uvedli enoten motor v vseh dirkalnikih.

S tem ukrepom bi se v formuli 1 znebili ogromnih stroškov, ki iz dneva v dan še rastejo, poleg tega pa bi po Mosleyjevem mnenju razvoj motorjev F1 lažje prenesli v avtomobilsko industrijo. Mosley je moštva sicer že pozval, da skupaj razvijajo vzmetenje, pnevmatike in menjalnike.

Njegova želja po skupnih motorjih je poleg skrb zbujajočih stroškov tudi v tem, da bi to manj obremenjevalo okolje, trenutni postopki pri investicijah in razvoju tehnologije pa so po Mosleyjevem mnenju »neracionalni«.

Pričakovati je, da bodo moštva njegove predloge zavrnila.

NOGOMET

Veliko zanimanje za Slovenijo

LJUBLJANA/MARIBOR - Včeraj so na prodajnih mestih Nogometne zveze Slovenije (NZS) ob 8. uri zjutraj pričeli prodajati vstopnice za kvalifikacijsko tekmo med Slovenijo in Severno Irsko, ki bo 11. oktobra v Ljudskem vrtu, zanimanje za listič, s katerim si bo moč ogledati tekmo, pa je ogromno. V prvih štirih urah je namreč pošlo 670 vstopnic za tekmo. Vstopnice 1. kategorije so tudi tokrat na voljo po 20 evrov, za otroke do 14. leta starosti pa po deset evrov. Vstopnice 2. kategorije pa 15 evrov oziroma 7,5 evra. Vstopnice so na voljo na večjih bencinskih servisih Petrol, v poslovalnicah Kompasa in preko spleta na eventim.si. Če gre soditi po prvih urah prodaje, bo Ljudski vrt tokrat pokal po šivih.

Kvoto vstopnic, ki po pravilniku Mednarodne nogometne zveze (FIFA) pripada gostujočim navijačem (10 odstotkov stadiona), pa so že razgrabili tudi Severni Irci.

KOLESARSTVO

Dosti vpisov za Evropski maraton

Evropski kolesarski maraton žanje uspehe. Za nedeljsko preizkušnjo od Benetk do Trsta se je že prijavilo skoraj 500 kolesarjev. Start bo v Benetkah ob 8.30, prihod v Barkovlje pa okrog 15. ure. Za manj pripravljene sta na voljo krajši progi v dolžini 130 in 82 km, poskrbljeno pa je tudi za prevoz nazaj oz. v Benetke. V soboto popoldne bo gorski kronometer od Barkovelj po Furlanski cesti in mimo Proseka do Napoleonske ceste (7,6 km), prijavljenih pa je že 300 kolesarjev, kar je dvakrat več kot lani. Prvi tekmovalec bo startal ob 14. uri, ostali mu bodo sledili s startom vsakih 30 sekund.

Vpis je še možen na tel. št. 0403721918, fax 0403477211, info@granfondodeuropa.com, www.granfondodeuropa.com.

Že jutri zvečer ob 20.30 bo start 5. nočnega kolesarjenja po Trstu Trieste Bike Night, v soboto popoldne pa bo (vedno v Barkovljah) na voljo tekmovanje Young Bike 2008 za otroke od 4. do 15. leta.

Nasvidenje v Londonu

PEKING - Slovesnost ob koncu paraolimpijskih iger v Pekingu je bila zadnje dejanje drugega največjega športnega dogodka leta. Podobno kot pri olimpijskih igrah je bilo bolj sproščeno kot uvodna slovesnost. Prireditelji so lahko več časa namenili barvitemu kulturnemu programu, saj so namesto mimohoda športnikov tokrat na stadion Ptičje gnezdo prišli le nosilci zastav posameznih držav. Na slovesnosti so podelili tudi nagrado Whan Young Dai za športnico in športnika, ki sta na letošnjih igrah najbolj predstavljala bistvo paraolimpijskih iger in športa invalidov. Nagradi sta prejela Panamec Said Gomez in Južnoafričanka Natalie du Toit.

Naslednje paraolimpijske igre, tako kot olimpijske, bodo v Londonu.

KOŠARKA - Jutri in v soboto 15. memorial Borisa Tavčarja KK Bor

Generalka za Bor Radensko

Nastopajo zmagovalec zadnjih treh izvedb Kraški Zidar, Falconstar in Ronchi

Jutri in v soboto bo na Stadionu 1. maja tradicionalni mednarodni košarkarski turnir za Memorial Borisa Tavčarja v priredbi Košarkarskega kluba Bor in soorganizaciji Združenja slovenskih športnih društev v Italiji. Že petnajstič bodo na parketu počastili spomin mladega Borovega igralca in trenerja, ki je tragično umrl v prometni nesreči. Kot ponavadi bo to za domače košarkarje Bora Radenska generalka teden dni pred začetkom prvenstvenih nastopov v državni C ligi (prihodnjo soboto doma proti Caorlam), pa čeprav med nasprotniki na turnirju ni bodočih tekmecev v letošnjem prvenstvu. Poleg varovancev trenerja Mure (še naprej bodo igrali brez centra Monticola, ki počasi okreva po mišični poškodbi) sodelujejo namreč na Memorialu še Kraški Zidar Jadran Sežana (1.B slovenska liga), ki je osvojil zadnje tri izvedbe in lani odnesel prehodni pokal v trajno last, Falconstar Tržič (državna B2 liga) z borovcema Danielom Batichem in Petrom Sosičem ter Pallacanestro Ronchi (deželna C2 liga).

Spored, jutri: 19.15 Kraški Zidar – Falconstar, 21.00 Bor Radenska – Ronchi; **sobota:** 18.30 za 3. mesto, 20.30 finale in nagrajevanje.

Tudi 7. Memorial Milja Gombača

Na Stadionu 1. maja bo tudi 7. mladinski Memorial Milja Gombača v spomin na dolgoletnega Borovega predsednika in nočnega čuvaja. V soboto popoldne in v nedeljo dopoldne bodo tekmovale postave do 19. leta Bora, Jadrana, San Vita in Servolane. **Spored – sobota:** 15.00 Bor – San Vito, 16.30 Jadran – Servolana; **nedelja:** 9.00 tekma za 3. mesto, 11.30 finale.

Bivši košarkarji in košarkarice Poleta pozor!

Skupina poletovcev pripravlja družabnost ob 40.letnici prvega treninga. Bo tudi razstava. Zato v ponedeljek, 22. in ponedeljek, 29. septembra, od 18.45 do 20. ure pridite v Prosvetni dom na Občine in prinesite spominke (fotografije, majice, trenerke itd.) iz časa vašega igranja. Po razstavi (25. oktobra) jih dobite nazaj!

K2sport: Danes Jadran Mark proti Arditi

V goriškem Kulturnem domu se bosta danes v okviru turnirja K2sport ob 19.30 pomerila Jadran Mark - Ardita, v drugi polfinale (ob 21.30) pa se je po včerajšnji zmagi uvrstila Ajdovščina, ki bo igrala proti Pall. Codroipese.

V torek je v prvi tekmi na parket stopil Sokol, ki je brez težav ugnal goriški Dinamo. Nabrežinci so bili vseskozi v prednosti. V drugi četrtini so z agresivno igro povedli tudi za dvajset točk. Na igrišče so stopili vsi razpoložljivi igralci, ki so vse do zvoka sirene obdržali prednost. Končni rezultat: 69:76. Pri Sokolu je bil Marko Hmeljak s 35 točkami (6 trojk) najboljši strelec. Ostali strelci: Krizman 15, Vidali 10, Spadoni 6, Cerne 2, Umek 7, Kojanec 1, M. in M. Guštin, Malalan, Vescovi, trener: Gruden. Odsotna sta bila Doljak in Pirc.

Sledil je drugi letošnji derbi med Domom in Kontovelom. Zmagovalci so bili, tako kot na memorialu Lesizza, gostje, ki so tokrat zmagali s 67:85. Tekma je bila izenačena le v prvi četrtini, nato pa so Kontovelci pobegnili. Pri Domu so igrali nezbrano v napadu in obrambi, Kontovel pa je s hitrimi protinapadi in organizirano igro povsem prevladal. Pri Kontovelu je bil najbolj natančen Šuštaršič s 23 točkami (3 trojke), pri Domu pa Ambrosi in Cej s 16. Ostali strelci - Kontovel: Lisjak 15, Sossi in Gantar 10, Ukmar 5, Švab 9, Vodopivec 5, Bukavec 8, Godnič 0, trener: Brumen. Dom: Faganel 14, Gorjup 11, Vončina 5, Čotar 0, Belli 2, Dornik 3, Collenzini, Downey, Bernetič, Kristančič, trener: D. Ambrosi.

Sinočnji izidi: Ajdovščina - Kontovel 103:67, Sokol - Ardita 79:89. **Današnji spored**: Ardita - Jadran Mark (ob 19.30), Ajdovščina - Pall. Codroipese (ob 21.30).

Na Velem Lošinju košarkarji Jadrana in odbojkarice Kontovela

Košarkarji mladinskih ekip Jadrana in odbojkarice Kontovela so od 3. do 9. septembra pripravljali na bližajočo se sezono na Velem Lošinju. Obe skupini sta trenirali na dveh odprtih igriščih v bližini zdravilišča, kjer so prenočevali, in v telovadnici na Malem Lošinju. Košarkarji Jadrana so pod vodstvom Maria Gerjevič, Danijela Šušteršiča, Deana Oberdana in Eriberta Dellisantija trenirali v dveh skupinah dvakrat dnevno. 19 starejših košarkarjev (letniki 90, 91, 92 in 93) in 18 mlajših (letnika 94 in 95) je vseskozi pililo kondicijo in izpopolnjevalo tehniko z žogo. Vadbo so dopolnjevali alternativni treningi odbojke, plavanja in vaterpola. Starejša skupina je odigrala tudi tekmo proti članski ekipi Malega Lošinja, ki nastopa v hrvaški A2-ligi. Odbojkarice pa so trenirale v eni skupini (letniki 90–93) pod vodstvom Tanie Cenre. Med pripravami so trenirale dvakrat dnevno, dvakrat pa so imele tudi tri treninge. Jutranja vadba na odprtem igrišču je bila namenjena izboljšanju kondicije, na popoldanskem treningu v telovadnici pa so pilile tehniko in taktiko. Predzadnji dan so se pomerile tudi na prijateljski tekmi z lokalno skupino odbojkaric. Odlični pogoji so obema skupinama omogočili izpeljavo celotnega programa. Na pripravah seveda ni manjkalo tudi nekaj razvedritve, kot na primer zadnji skupni večer v lokalu ali pa odbojkarski dvoboji med košarkarji in odbojkaricami. Priprave so stekle v sodelovanju z ZSŠDI.

Prestižna zmaga v Romansu

Na deželnem tekmovanju, ki ga je za balinarje C-kategorije priredilo balinarsko društvo iz Romansa, udeležilo pa se ga je kar 55 dvojic v predstavništvu 17 furlanskih in tržaških društev, sta prvo mesto v dresu bazovske Zarje premočno osvojila Tomo Pečar in Zdravko Skupek. V hudi konkurenci sta igrala na visoki tehnični ravni in pokazala odlično uigranost Dosegla sta 6 zmag, še posebej jima je lahko v ponos tista, dosežena proti skoraj 80-letnemu Stoccu, ki se kljub starosti redno uvršča med nagrajence. Skupek bo glede na letošnje rezultate po vsej verjetnosti napredoval med drugokategornike. (Z.S.)

SKIROLL - 8. tekma državnega pokala

Mladina zdaj naskakuje končno 2. mesto med društvi

Rolkarji kriške Mladine so na nedeljski 8. preizkušnji italijanskega pokala šestkrat stopili na zmagovalni oder. Na tekmi v reber pri prelazih Ampola in Tremalzo pri jezeru Ledro na tromeji med Lombardijo, Venetom in Tridentinskim Gornjim Poadižjem je nastopilo deset tekmovalcev kriškega društva.

Na predzadnji pokalni etapi je Jana Prašel v kategoriji začetnic osvojila 2. mesto in si s tem dejansko zagotovila naslov v svoji kategoriji. Začetnik Luka Ghira je vodil vse do 300 metrov pred ciljem a zatem padel in se moral zadovoljiti z 2. mestom. V kategoriji naraščajnikov je bila Katarina Kariš 4., Niki Hrovatin pa v moški konkurenci 2., Nicola Iona pa 3.

Članica Mateja Bogatec je morala priznati premoč Erici Bettineschi iz Bergama, ki vodi tudi na pokalni lestvici. Bogatčeva je na drugem mestu. Pri veteranih (kat. master 3) je na najvišjo stopničko stopil Mladinin tekmovalec Enzo Cossaro, v kategoriji dame pa se je Chiara Di Lenardo uvrstila na 4. mesto. Na posebni društveni lestvici je Mladina s 1560 točkami pristala na 5. mestu. Prvi je bil Bassano (4830 točk), ki tudi vodi na skupni lestvici. Mladina je pred zadnjo pokalno etapo, ki bo 19. oktobra v Trissinu pri Vicenzi, 3., tisoč točk od drugouvrščene Montebellune. Rolkarji kriškega društva bodo v Trissinu nastopili polnoštevilni in tako skušali prehiteti Montebelluno in osvojiti končno 2. mesto.

Jana Prašel

Konec tedna bo Mateja Bogatec nastopila na zadnji preizkušnji svetovnega pokala v Solunu v Grčiji. Ostali rolkarji Mladine bodo tekmovali pri Logatcu. (jng)

KOLESARSTVO

C. Leghissa absolutno sedmi, skupno še drugi

Slovenski kolesar Christian Leghissa je še v boju za absolutno prvo mesto v pokalu Serenissima. Naslednjo nedeljo bo v Bassanu del Grappa tekmoval še na zadnji preizkušnji, ki bo določila končnega zmagovalca pokala. Kolesar iz Nabrežine, ki tekmuje za ekipo Ovam, je drugi na skupni razvrstitvi in v kategoriji master 1: »Matematično lahko še osvojim prvo mesto, čeprav bo težko. Neposredni tekmec Agricola je v odlični formi,« je priznal Leghissa, ki pa bo v nedeljo dal vse od sebe, da bi dosegel najboljši možni rezultat.

V kraju Costazza pri Veroni je Leghissa tekmoval na predzadnji preizkušnji, na kateri mu je za las spodletela dobra končna uvrstitev. Zaradi dežja je bila 41 km dolga krožna proga razorana in blatna, torej zelo zahtevna. Leghissa je dirko začel v ospredju, do 30 km je bil v begu s Marcellom Castellinijem, ki je bil na koncu prvi. 10 km pred koncem ga je ujela skupina petih kolesarjev. »Želel sem si čim višje uvrstitve in zato tudi precej tvegal. Naposled se je veriga staknila in tako sem bil na koncu absolutno sedmi,« je povedal Leghissa, ki je vseeno dosegel zelo dobro uvrstitev, a ne dovolj, da bi prekosil prvouvrščenega na skupni lestvici. Tekmec Agricola je bil osmi (z 2 minutami zaostanka), zato Leghissa je nadoknadil le nekaj točk.

ODBOJKA - Deželni pokal

V derbiju Sloga Tabor po pričakovanjih boljša

Sloga - Sloga Tabor Televita 0:3 (20:25, 16:25, 14:25)

SLOGA: Cettolo 12, Dusich 4, Ilich 2, Iozza 1, Kante3, Košuta 0, Romano 5, Rožac 3, Taučer 5, Riosa libero. Trener Ivan Peterlin

SLOGA TABOR TELEVITA: Kante 2, Peterlin 8, Riolino 18, Slavec 3, Sorgo 8, Strain 3, I. Veljak 7, V. Veljak 6, Privileggi libero. Trener Edi Božič.

V uvodni tekmi naših ekip v deželnem pokalu je bil na Občinah »domači« derbi med Slogo in Slogo Tabor. Zmagali so seveda igralci Sloge Tabor, vendar so se jim mlajši klubski tovariši v prvem setu postavili v bran z veliko mero samozavesti, zaigrali so zelo dobro in jim branili pot do zmage vse do konca. V nadaljevanju je seveda prišla na dan večja izkušenost »gostov«, ki so na čelu s tokrat neustavljivim Riolinom osvojili zmago brez večjih težav. (INKA)

Vrstni red skupine A po 1. krogu: Sloga Tabor Televita in Fincantieri 3, Olympia, Triestina Volley in Sloga 0.

Danilo Riolino, 18 točk KROMA

Prihodnji krog (20.9): 18.00 v Trstu, Ul. Giulia: Triestina Volley - Sloga; 20.30 v Repnu: Sloga Tabor Televita - Olympia.

ŽENSKE

Danes v Repnu ob 21.00 Sloga - Pallavolo Altura.

KOLESARSTVO

Visoke uvrstitve mladih SK Devin

Na tekmi kolesarskega prvenstva Junior bike v kraju Casasola di Majano je član moštva Devin ZKB Matteo Visintin osvojil 2. mesto v kategoriji G6. V ostalih kategorijah se je dobro odrezal Jan Godnič, ki je osvojil četrto absolutno mesto, zadovoljila pa sta tudi Janoš Gruden in Tomaž Crismancich. Na isti dirki se je med začetniki na odlično 3. mesto uvrstil Erik Mozan, četrti pa je bil Peter Sossi.

Naslednji dan so najmlajši tekmovali na cestni dirki v Krminu za 1.pokal Praznika grozdja. Na precej zahtevni progi je Matteo Visintin takoj po startu pobegnil in prevozil vse kroge sam ter skoraj dohitel drugouvrščenega Giulia Pestrina in seveda zanesljivo zmagal. Zadovoljila sta tudi Tomaž Crismancich in Lorenzo Battistutta.

Med začetniki je Erik Mozan na 1. veliki nagradi Madonne di Stembrar v Buji (30 km) ob deževnem vremenu zasedel dobro 10. mesto, medtem ko je Peter Sossi odstopil.

NOGOMET - V skupini C prve amaterske lige

Primorec in Sovodnje s podobnimi željami

V obeh taborih za miren obstanek in mogoče kaj več - Obe ekipi s solidnim napadom

Tukaj Primorec...

V Trebčah se mrzlično pripravljajo na začetek prvenstva. V primerjavi z lansko sezono so nekoliko spremenili ekipo, predvsem v obrambi. Kadrovski štab je okrepil domači športni vodja Franko Milkovič, ki je odličen poznavalec amaterskega nogometa.

PREDVSEM MIREN OBSTANEK - »V lanski sezoni smo se izognili izpadu šele v zadnjem krogu. Letos pa upam, da ne bo tako. Želim si predvsem mirno prvenstvo,« je uvodoma dejal Primorčev trener Oliviero Macor, ki je tudi potrdil, da ima vsaj na papirju zelo dobro ekipo. »Nekaj težav imamo v obrambi, drugače pa sem z ekipo zelo zadovoljen,« je še dodal Macor.

TOČKA PLUS - Zvezna linija in napad naj bi bili močnejša točka ekipe trebenskega društva. Nekateri igralci (Marco Sau v prvi vrsti) so res kakovostni.

TOČKA MINUS - Trener Macor je omenil obrambno linijo. »Po lanski sezoni sta nas zapustila Braini in Santi, tako da smo morali povsem spremeniti obrambno vrsto. Ojo in Farra sta zelo dobra igralca, nimata pa še dovolj izkušenj,« meni Macor. Na tekmah deželnega pokala je Primorec v zadnjih minutah prejel kar nekaj zadetkov.

MLADI - Primorec je povprečno stara ekipa. Po odhodu Petra Carlija (letnik 1988) k Vesni in Marca Petranicha (1990) k Ponziani, bo letos najmlajši v ekipi Mauro Mercandel (letnik 1987), ki pa je zanimiv igralec in lahko še veliko napreduje.

4-4-2 - Primorec bo igral s klasično consko postavitvijo., ki jo bo trener Macor po potrebi spremenil.

SLOVENCI - Kapetan Peter Emili in Alen Sardoč, ki še ni obesil čevljev na klin in se odločil za trenerski poklic, sta že prava veterana. Aljaž Milič, ki mora še okrevati po operaciji kolena, je lani igral dobro. V Primorčevem taboru pričakujejo, da bo čimprej okreval.

3 - Slovensko govoreči igralci pri Primorcu. V lanski sezoni jih je bilo štiri.

29 - Tolikšna je srednja starost ekipe trebenskega društva. Primorec bo najstarejša ekipa naših društev.

KAPETAN - Kapetanski trak bo tudi letos nosil 31-letni Peter Emili. Prava duša ekipe.

NAŠE MNENJE - Primorec naj ne bi imel večjih težav za obstanek v ligi. Trener Macor ima na razpolago kar nekaj zelo izkušenih igralcev, ki so se že preizkusili tudi na višji ravni.

V nedeljo bodo tako Sovodenjci (na arhivskem posnetku, levo Dimitrij Ferletič) kot nogometaši Primorca (desno Peter Emili) igrali na domačem igrišču. Primorec bo gostil Pro Romans, Sovodnje pa Costalungo. Tržaško-goriški slovenski derbi bo v 5. krogu (19.10.)

KROMA

Trener Primorca Oliviero Macor

KROMA

Trener Sovodenj Claudio Sari

BUMBACA

POLE POSITION - Primorčev trener je kot favorite omenil Villesse (»mogoče glavni kandidat za prvo mesto«), San Lorenzo, Medeo in San Giovanni.

O SOVODNJAH - Sovodenjce bo predvsem na domačem igrišču težko premagati. Doma igrajo zelo borbeno. Na papirju imajo za odtenek boljšo ekipo od lanske. Borili se bodo za zgornji del lestvice.

Tukaj Sovodnje...

Najbolj optimistični odborniki Sovodenj bi radi videli, da bi se belomodri letos uvrstili v play-off. Ostali, bolj zmerni, pa bi radi videli, da bi potrdili lansko uspešno prvenstvo.

IZBOLJŠATI LANSKO UVRSTITEV - Sovodenjci so v lanski sezoni zbrali 41 točk in osvojili 8. mesto. »Letošnjo sezono začenjamo z željo, da bi izboljšali lansko uvrstitev in se približali play-offu, četudi dobro vemo, da to ne bo lahko«, trdi trener Claudio Sari.

TOČKA PLUS - Belo-modri imajo zelo prodoren napad. Boris Portelli, ki je bil v lanski sezoni s 24 zadetki prvi strelec lige, in Alan Reščič iz Šempetra sta uigrana dvojica.

TOČKA MINUS - V zvezni liniji bo treba najbrž poiskati še kako okrepitev. Bernardi, ki so ga najeli v letošnji sezoni, je poškodovan (ima težave s hrbtom).

MLADI - Sandy Kogoj (letnik 1985), ki je nekaj sezon igral pri Juventini, je po mnenju trenerja Sarija odlična okrepitev. Zanimivih je še nekaj imen: Daniel Skarabot, Mauro Galiussi in Edi Colapinto.

3-4-3 - Sovodenjci bodo tudi letos igrali s tremi branilci (libero in dva branilca), kar je tipično za trenerja Sarija, in s tremi napadalci. »S takimi igralci (Reščič, Portelli) moraš pač igrati bolj napadalno,« meni trener Sovodenj.

SLOVENCI - V Sovodnjah že vrsto sezon zaupajo domačim silam. Saša Tomšič je postal že pravi steber ekipe, Eros Kogoj je v lanski sezoni igral zelo dobro, vratar Denis Pavio je zanesljiv, Simon Feri in Dimitrij Ferletič sta zelo izkušena in tudi mlajši (Daniel Skarabot in Matija Figelj) so kar obetavni.

12 - Sovodenjci bodo tudi letos skupaj z Zarjo Gajo in Primorjem ekipa naših društev, ki ima v izboru največ slovensko govorečih nogometašev. V lanski sezoni so jih imeli prav tako 12.

28 - Srednja starost sovodenjske ekipe. Pravi »mix« mlajših in starejših.

KAPETAN - Domačin Saša Tomšič bo tudi letos kapetan Sovodenj.

NAŠE MNENJE - Sovodenjci se lahko brez večjih težav uvrstijo na sredino lestvice. V lanski sezoni je šlo vse kot po maslu, vseeno pa so predvsem v prvem delu imeli nekaj težav.

POLE POSITION - Glavni favorit za napredovanje - meni Sari - bo Villesse. Zatem pa so še San Giovanni, Costalunga in mogoče še Gradese ter Primorec.

O PRIMORCU - »Glede na okrepitve, ki so jih najeli, se lahko Primorec poteguje za uvrstitev v končnico prvenstva,« trdi Sari.

Jan Grgič

Naraščajniki Pomladi za uvod v Brugneri

V nedeljo se bo začelo tudi prvenstvo deželnih naraščajnikov. Pomlad, ki jo letos trenira Rajko Žeželj, bo v 1. krogu igrala v gosteh proti Brugneri.

JADRANJE

Na diplomatski regati tudi jadralci Čupe

Prejšnji konec tedna so v Kopru organizirali že tradicionalno diplomatsko regato, na kateri so na jadrnici Skorpio tekmovali tudi Čupin trener Matjaž Antonaz (krmar) ter mlada jadralca Jaš Farneti in Simon Sivitz Košuta. Gre za družabno-športni dogodek, na katerem sodelujejo vsi veleposlaniki, gospodarstveniki in politiki. »Navadno je žreb določil, na kateri jadrnici bo vsak jadral. Lani smo na Skorpiu gostili veleposlanika Makedonije,« je pojasnil Antonaz, »Letos pa se je odzvalo res malo gostov, tako da na krovu jadrnice nismo imeli nikogar.«

Čupini jadralci so zaključili regato v okviru Pokala Slovenije na petem mestu, v razredu potovano-tekmovalnih jadrnic bravo pa so bili prvi. Regato je zmagala Maxi Jena. Jadrnica Skorpio vodi v skupnem seštevku tako v razredu bravo kot tudi na lestvici ORC. Čupin trener in jadralca bodo nastopili tudi naslednji teden. V okviru navtičnega sejma v Izoli bo mach race, ki je obenem predzadnja preizkušnja Pokala Slovenije.

Obvestila

AŠD BRDINA obvešča svoje člane, da se v soboto, 20. septembra, nadaljujejo suhi treningi pod vodstvom trenerja za otroke. Zbirališče ob15. uri na sedežu društva v Merčedolu. Za informacije lahko kličete na tel. št. 348-8012454.

PREDSMUČARSKA TELOVADBA SPDT - Smučarski odsek SPDT obvešča, da bo v sredo, 1.oktobra, ob 20.30 začela predsmučarska vadba za odrasle v telovadnici šole Codermatz v ulici Pindemonte 11 v Trstu. Za informacije in prijave pokličite na tel. št. 3356123484.

PLAVALNI KLUB BOR vpisuje v plavalne tečaje otroke od 4. leta dalje. Za informacije in vpis pokličite na tel. št. 04051377 vsak delovnik od 15.00 do 17.00 ali se zglasite osebno na stadionu 1. maja ob istih urah.

SK DEVIN prireja družinski izlet z mountain bike za vsakogar, ki ga veseli kolesarjenje, v nedeljo, 21.septembra 2008 na 25 km dolgo kolesarsko progo Dutovlje-Komen-Dutovlje. Zbirališče ob 8.30 na mejnem prehodu Fernetiči (Bar "G"). Informacije na info@skdevin.it ali na 335 7794451.

ŠD POLET, HOKEJ NA ROLERJIH - Ekipa Polet Kwins vabi vse, ki bi radi igrali hokej (otroke in odrasle), naj se zglasijo ob torkih in četrtkih od 18.30 dalje na kotalkališču v Repentabrski ulici na Občinah, kjer bodo prejeli vse informacije.

AŠD ZARJA organizira tečaj ženske telovadbe, ki bo potekal v torkih in četrtkih od 20. do 21. ure v športnem centru v Bazovici. Za informacije pokličite na tel. št. 347- 6454919 (Irina).

PLANINSKI SVET

Izlet SPDT na Planino

SPDT organizira v nedeljo, 28. septembra 2008 avtomobilski izlet na Planino. Zbirališče in odhod udeležencev bo ob 8.00 uri pred hotelom Danev na Občinah. Z osebnimi avtomobili se bodo podali, po "stari cesti" proti Postojni in Planini. Pohod začne v Lohači, od tu se bodo napotili po lepi gozdni poti proti križišču, kjer začne vzpon na Lipov vrh. Tisti, ki ne bi zmogli vzpona bodo nadaljevali pot na Petričev hrib in do cerkvice Sv. Marije. Skupno bo 4 ure nezahtevne hoje. Izlet vodi Slavko Slavec. Vabljeni !

Izlet v Vajont

Nadaljuje se vpisovanje na avtobusni izlet, ki ga organizira SPDT, v nedeljo, 5. oktobra 2008 v Vajont. Izlet je namenjen članom, predvsem pa družinam z otroki, za katere bodo skrbeli planinski vodniki Mladinskega odseka.

Skromna, vendar izredno lepa dolina hudournika Vajont, na kateri so v povojnih letih zgradili ogromen jez za akumulacijsko jezero, je žal zaslovela zaradi katastrofalne nesreče do katere je prišlo 9. oktobra 1963. Tistega večera, točneje ob 22.38 uri je ogromna kamnita gmota zdrsela z gore Toc v akumulacijsko jezero in povzročila nastanek razdiralnega vala, ki je uničil nasproti ležeči vasi Erto in Casso ter poplavil spodnje vasi.

Z avtobusom se bomo popeljali do mesta Longarone in naprej do jeza Vajont, ki si ga bomo ogledali pod strokovnim vodstvom. Nato se bomo z avtobusom peljali še do mesteca Erto, se peš povzpeli do stare oglarske poti (Trui de sciarbon) in po njej nadaljevali pot do vasi Casso. Po ogledu vasi pa se bomo spustili do jezu, kjer nas bo čakal avtobus. Čeprav ni hudih vzponov bo hoje za približno tri ure in pol.

Odhod avtobusa bo ob 7.00 uri iz Trsta- trg Oberdan in ob 7.15 iz Sesljana. Obvezna je čimprejšnja prijava. Za informacije in vpis odgovarjata: Vojka tel.040/2176855 ali 333.5994450 in za Mladinski odsek Katja na tel. 338.5953515 ali na elektronsko pošto: mladinski@spdt.org .

Izlet v Fužinske gore

Kot že napovedano, je SPDT organiziralo za ta konec tedna dvodnevni izlet, v Fužinske gore.

Odhod bo v soboto ob sedmi uri izpred hotela Danev na Občinah. Eventuelne informacije nudi Franc, na tel. štev. 338-4913458 ki bo izlet tudi vodil.

Tečaj plezanja za začetnike

Tudi letos bodo člani alpinističnega odseke pri SPDT priredili tečaj plezanja za začetnike, ki se bo vršil v mesecu oktobru. Uvodni večer bo potekal v četrtek 25. septembra. Informacije nudi David na tel. številki 3498742101 ali mu lahko pišete na ao@spdt.org . Toplo vabljeni.

Planinski koledar SPDG 2009

Pri SPDG so tudi letos poskrbeli za nabavo stenskega barv nega koledarja z motivi slovenskih gora "Gorski razgledi".Poleg umetniških fotografij slovenskih znanih in manj znanih vrhov, so na koledarju tudi podobe rastlin, narave, predmetov, ki dokazujejo človekovo prisotnost v prostoru.

Stenski koledar z dotiskom imena in naslova društva, je lahko tudi primerno darilo sorodnikom, prijateljem in znancem ob prehodu starega v novo leto.

Koledar bo na razpolago že sredi prihodnjega meseca. Zdaj je čas za prednaročilo. Interesenti naj svoje želje sporočijo odbornikom društva oziroma Vladotu.

Društveni sedež SPDG spet redno odprt

Po dvomesečnem poletnem premoru bo društveni sedež SPDG na Verdijevem korzu 51/int. spet redno odprt vsak četrtek od 19. do 20. ure. Ob priložnosti pomembnejših pobud (smučanje, izleti, itd) pa bo odprt tudi druge dni in sicer po razporedu, ki bo posebej najavljen.Sedež bo odprt že drevi.

Priprave na vsakoletno družabnost ob kostanju

Jesen trka na vrata in začele so se priprave na vsakoletno družabnost goriških planincev in prijateljev društva. Družabnost bo drugo nedeljo oktobra.

Potek bodo člani društva tudi tokrat obogatili s športno-rekreacijsko pobudo, kolesarsko vožnjo, kekci pa so udeležbo na družabnosti vključili v svoj celoletni program. Prireditev bo v Števerjanu.

Nadaljujejo se pogovori o članstvu v PZS

Na svoji prvi popočitniški seji je glavni odbor SPDG razpravljal tudi o nadaljevanju dogovarjanja s predstavniki PZS glede članstva društva krobni organizaciji slovenskih planincev. Pogovori naj bi se v kratkem zaključili, tako, da bi novo članstvo začelo veljati že s prihodnjim letom. Dosedanji ali novi člani, ki bi želeli koristiti storitve PZS bodo, poleg dosedanje članarine SPDG, plačali tudi znesek za zavarovanje in druge storitve, ki jih nudi PZS.

LJUBLJANA - Jubilej Narodne galerije

Ob 90-letnici bodo danes odprli razstavo Porajanje umetniške zbirke

LJUBLJANA - Narodna galerija v Ljubljani bo 90-letnico obstoja obeležila z razstavo Porajanje umetnostne zbirke. Postavitev, ki bo na ogled v galeriji Narodni dom, bo vključevala dokumentarno gradivo, reprodukcije in originale umetniških del. Odprli jo bodo danes ob 20. uri.

Razstava, odprta bo do 21. decembra, se ozira na začetek nastajanja nacionalne umetnostne zbirke in, kot je v gradivu za novinarje zapisala direktorica Narodne galerije Barbara Jaki, priča o "ustvarjalnosti, vizionarstvu, odločnosti, spretnosti in razumnosti njenih pobudnikov. Skozi utrip časa prinaša podrobnosti o pridobivanju prvih umetnin, interesih ustanoviteljev, njihovem umetnostnem okusu, prepričanjih, dilemah in spoznanjih."

Kot še piše Jakijeva, je bila bogatitev umetnostnega fonda od začetka ena osrednjih nalog Narodne galerije. V prvih letih so se v galeriji v glavnem posvečali rekonstrukciji razvojne poti slovenske umetnosti. V dvajsetih letih se je ustvarjanje tedaj živečih umetnikov sicer postopoma začelo umikati zgodovinski zbirki, nekaj obsežnih donacij v zadnjih letih pa je časovni okvir zbiranja znova potisnilo v komaj minuli čas.

V prvem poslovnem letu je Narodna galerija pridobila 28 umetnin, od tega jih je danes v galerijskem fondu le še 16. Galerija je namreč morala del svojega fonda po drugi svetovni vojni odstopiti novoustanovljeni Moderni galeriji, eno delo so, piše avtorica razstave Mojca Jenko, pomotoma predali Mestnemu muzeju, dve deli pa sta pogrešani. Sicer pa je bila devetdesetletna zgodovina Narodne galerije umetnostnemu fondu različno naklonjena. Škodo so mu prizadejale predvsem selitve, še zlasti med drugo svetovno vojno.

Danes umetnostne zbirke Narodne galerije obsegajo 9967 inventariziranih umetnin, od tega 3336 slik, 964 kipov in 5637 del na papirju. V dve stalni zbirki - stalno zbirko slovenske umetnosti in evropskih slik - je vključenih 358 slik in kipov. Zbirki sta razstavljeni na 2040 kvadratnih metrih razstavnih površin, depoji pa obsegajo 810 kvadratnih metrov površin, še piše Jakijeva.

Začetki Narodne galerije, osrednje nacionalne ustanove za starejšo umetnost v Sloveniji, ki s svojo zbirko pokriva čas od visokega srednjega veka do 20. stoletja, segajo v leto 1918, ko je bilo ustanovljeno društvo Narodna galerija. Leta 1927 je društvo pridobilo Narodni dom in že naslednje leto so prenovili 14 prostorov za stalne zbirke. Leta 1946 je Narodna galerija postala državna ustanova, leta 1951 pa je prišlo do razdelitve umetnostnega fonda z Moderno galerijo, je mogoče izvedeti na spletni strani galerije.

Leta 1993 je bilo zgrajeno novo krilo Narodne galerije, v katerem so leta 1997 postavili stalno zbirko Evropski slikarji. Povezovalni trakt med Narodnim domom in novim krilom je bil zgrajen leta 2001, letos pa so vanj postavili vodnjak treh kranjskih rek italijanskega kiparja Francesca Robbe, ki je prvotno krasil Mestni trg. Trg pred Mestno hišo danes krasi kopija vodnjaka.

GLEDALIŠČE

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

GORICA

Kulturni dom

■ *18. gledališki festival »Castello di Gorizia«*

V soboto, 20. septembra, ob 20.30 / »L'opera da tre soldi« v priredbi gledališke skupine G. A. D. Città di Pistoia.

V petek, 26. septembra, ob20.30 / »Il mastino dei Baskerville« v priredbi gledališke skupine Teatro Immagine - Salzano (Benetke).

SLOVENIJA

PIRAN

Gledališče Tartini

Jutri, 19. septembra, ob 20.00 / gostovanje Gledališča Koper z monodramo Zorana Hočevarja »Za znoret« (ironična izpoved moškega zrelih let v spopadu s časom). Režija: Nick Upper; igra: Valter Dragan.

HRVATINI

Kulturni dom

V sredo, 24. in v četrtek, 25. septembra, ob 20.00 / ztok Mlakar: »Duohtar pod mus!«. Režija: Vito Taufer.

SEŽANA

Kosovelov dom

Danes, 18. septembra ob 20.00 / Gledališka skupina TŠKD Urbanščica - Tone Partljič: »Krivica boli«. Režija Boris Mahnič. Igrajo: David Hreščak, Urška Florjančič, Tamara Kljun in Miran Furlan. Predstavo soustvarjajo: Bojana Kralj, Erna Mahnič, Danila Gombač, Mirjam F. Franetič, Jože Franetič Jožica Ivančič, Alen Novak in Stojan Gorup.

NOVA GORICA

SNG Nova Gorica

Jutri, 19. septembra, ob 20.00 / Maksim Gorki: »Letoviščarji«. Režiser: Paolo Magelli.

V torek, 23. septembra, ob 20.00 / Iztok Mlakar: »Duohtar pod mus!«. Režija: Vito Taufer.

V soboto, 27. septembra, ob 20.00 / A. Annecchino - R. de Ceccatty - J. Kica: »Alica« (Alice). Režiser: Janusz Kica.

LJUBLJANA

SNG Drama Ljubljana

Veliki oder

V soboto, 20. septembra, ob 19.30 / Jean-Baptiste Poquelin Molière: »Tartuffe«.

Mala drama

V petek, 26. in v soboto, 27. septembra, ob 20.00 / Jean-Luc lagarce: »Samo konec sveta«.

V ponedeljek, 29. in v torek, 30. septembra, ob 20.00 / Jean-Luc lagarce: »Samo konec sveta«.

Mestno gledališče ljubljansko

Veliki oder

William Shakespeare: »Milo za drago« / danes, 18. in jutri, 19. septembra, ob 20.00, v torek, 23. septembra, ob 15.30 in ob 20.00, v sredo, 24., v četrtek, 25. in v torek, 30. septembra, ob 20.00.

V soboto, 27. septembra, ob 20.00 / Joseph Stein, Jerry Bock, Sheldon harnick: »Goslač na strehi.

Mala scena

V petek, 26. septembra, ob 20.00 / Miro Gavran: »Vse o ženskah«.

V soboto, 27. septembra, ob 20.00 / Jose Sanchis Sinisterra: »Carmela in Paulino, variete na fino«.

V ponedeljek, 29. septembra, ob 20.00 / James Prideaux: »Gospodinja«.

Cankarjev dom

Aldo Nicolaj: »Blagi pokojniki, dragi možje« / monokomedija v režiji Borisa Kobala, prevodu Sergeja Verča; igra: Polona Vetrih. Glasbena spremljava: Anže Palka (kitara). V petek, 26. septembra, ob 20.30 (Klub CD).

William Shakespeare: »Vihar« / režija Vito Taufer; priredba Slovenskega mladinskega gledališča, SNG Drame Maribor, CD in SSG iz Trsta. V ponedeljek, 29. in v torek, 30. septembra ob 19.30 (Gallusova dvorana).

■ *Ex Ponto*

15. mednarodni gledališki festival

Danes, 18. septembra, ob 20.00 / v Slovenskem mladinskem gledališču / S. & M. Jurcer: »Medejin krik«. Režija: Sašo Jurcer. Produkcija: Jurcer, Maribor. Soprodukcija: Festival Ex Ponto, Ljubljana; Festival Teuta - Novi antični teater, Kotor (Črna Gora); Slovensko narodno gledališče Maribor; Festival Zadar snova (Hrvaška).

Jutri, 19. septembra, ob 20.00 / v Linhartovi dvorani Cankarjevega doma / SHO-BO-GEN-ZO / režija: Jozef Nadj. Produkcija: Regionalni ustvarjalni atelje Josef Nadj, Kanjiža (Srbija).

V soboto, 20. septembra, ob 20.00 / v Stari mestni elektrarni - Elektro Ljubljana / plesno-gledališka predstava po motivih A. P. Čehova Striček Vanja: »Striček Vanja in 12 šopkov Zasnova«, režija, scenografija: Barbara Novakovič. Produkcija: Muzeum, Ljubljana; soprodukcija: Festival Ex Ponto, Ljubljana in Festival Ljubljana. V sodelovanju z: Bunker, Stara mestna elektrarna -- Elektro Ljubljana.

V nedeljo, 21. septembra, ob 20.00 / v Linhartovi dvorani Cankarjevega doma / I. Štivičić - M. Krleža: »Pijana noč 1918«. Režija: Lenka Udovički; produkcija: Gledališče Ulysses, Brioni (Hrvaška).

V ponedeljek, 22. septembra, ob 20.00 / Stara mestna elektrarna - Elektro Ljubljana / L. Bangerter: »Random - Plasma-Project 9«. Režija: Lukas Bangerter; produkcija: Plasma, Zürich (Švica); soprodukcija: Theaterhaus Gessnerallee, Zürich & Schlachthaus Theater, Bern (Švica).

V ponedeljek, 22. septembra, ob 22.30 bo v Menzi pri koritu, AKC Metelkova koncert skupine Foltin, (Bitola, Makedonija).

V torek, 23. septembra, ob 20.00 / v Slovenskem mladinskem gledališču / B. Brecht: »Bobni v noči«. Režija: Martin Kočovski; produkcija: Narodno gledališče Vojdan Černodrinski, Prilep (Makedonija).

GLASBA

TRST

Gledališče Verdi

Koncert posvečen glasbi Čajkovskija in Rachmaninova / nastopa orkester Gledališča Verdi pod vodstvom Gerarda Korstena, s solistom Sergejem Krylovom (violina). Jutri, 19. septembra, ob 20.30 (red A) in v soboto, 20. septembra, ob 18.00 (red B).

SLOVENIJA

SEŽANA

Kosovelov Dom

V četrtek, 25. septembra, ob 19.00 / Glasbeno-plesni projekt Healing Heating.

KOMEN

Cerkev sv. Jurija

V soboto, 27. septembra ob 20.00 / Koncert akademskega pevskega zbora Tone Tomšič.

DUTOVLJE

Pomladna dvorana

V soboto, 20. septembra ob 10.00 / Lutkovna predstava - Bikec Ferdinand.

■ *KOGOJEVI DNEVI*

Jutri, 19. septembra, ob 20.30, / Kanal ob Soči, cerkev sv. Marije Vnebovzete / Klavirski trio Ars Musica: Jerneja Grebenšek - klavir, Mojca Menoni Sikur - violina in Martin Sikur - violončelo.

V četrtek, 25. septembra, ob 20.30, / Kulturni dom Deskle / Spominski koncert ob deseti obletnici smrti skladatelja Marjana Gabrijelčiča - Solisti, zbor in orkester SNG Opera in Balet Ljubljana: Andrej Debevc - tenor, Mirjam Kalin - alt, Urša Žižek - sopran, Dejan Vrbančič - tenor, Zoran Potočan - bas, Saša Čano - bas. Aleksandar Spasić - dirigent.

V četrtek, 2. oktobra, ob 20.30, / Gorica, Kulturni center Lojze Bratuž / Kvartet Feguš: Filip Feguš - violina, Simon Peter Feguš - violina, Andrej Feguš - viola in Jernej Feguš - violončelo.

LJUBLJANA

Cankarjev dom

Danes, 18. septembra, ob 20. uri / Gallusova dvorana / Simfonični orkester RTV Slovenija; dirigent: En Shao; solista: Julian Lloyd Webber (violončelo) in Benjamin Ziervogel (violina).

V četrtek, 25. in v petek, 26. septembra, ob 19.30 / Gallusova dvorana / Orkester slovenske filharmonije; dirigent: George Pehlivanian; solist: Giuseppe Albanese (klavir).

V ponedeljek, 29. septembra, ob 20. uri / v Linhartovi dvorani / Big Band RTV Slovenija, dirigent: Lojze Krajnčan; gosti: Mads Vinding (kontrabas - Danska), Kristijan krajnčan (bobni - Slovenija) in Anne Guus Teerhuis (klavir - Nizozemska).

V torek, 30. septembra, ob 20.30 / v okviru Cankarjevih torkov koncert skupine Elliott Sharp's Terraplane iz New Yorka (Klub CD).

SNG Opera in Balet Ljubljana

V petek, 26. septembra, ob 20.00 / v Linhartovi dvorani Cankarjevega doma nastop Iva van Zwietena in Hansa van Manena »Tango za Rahmaninova« (premiera).

V soboto, 27. septembra, ob 19.30 / v Linhartovi dvorani Cankarjevega doma nastop Iva van Zwietena in Hansa van Manena »Tango za Rahmaninova« (abonma Zaupanja in izven).

RAZSTAVE

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Bazen Bruno Bianchi: razstavi »Nova slovenska fotografija - 2. predstavitev«, in »Photonic Moments«. Razstavi spadata v sklop tržaškega fotografskega festivala "Triestèfotografia".

V galeriji Caracas v Drevoredu 20. septembra v Trstu bo danes, 18. septembra, ob 18. uri odprl razstavo z naslovom »Metamorfosi« goriški slikar Adriano Velussi; na ogled bo do 16. oktobra od 16. do 24. ure vsak dan.

OPČINE

Prosvetni dom: na ogled je skupinska fotografska razstava članov. Pobuda je vključena v mednarodni fotografski festival "Triestèfotografia".

V Bambičevi galeriji, v Proseški ulici 131, bo do 5. oktobra na ogled razstava »Podobe iz mojega čopiča« slikarja Claudia Clarija. Odprta od ponedeljka do petka od 10. do 12. in od 17. do 19. ure.

REPEN

V galeriji Kraške hiše je na ogled likovna razstava Štefana Turka »Labirinti«. Razstava bo odprta do 12. oktobra 2008 ob nedeljah in praznikih od 11. do 12.30 in od 15. do 17.

SESLJAN

Razstavna dvorana Turističnega Informativnega Centra (IAT): do 12. oktobra razstavljajo svoja dela Tomaž Caharija (kamniti izdelki), Piero Marcucci (skulpture in slike), Miloš Ciuk (kamniti izdelki), Mileva Martelanc (glineni izdelki), Vittorio Porro (kamnite skulpture), Luisa Pomelli (slike), Anita Nemarini (slike), Viktor Godnic (slike), Luca Monet (kamen) in Anica Pahor (skulpture in slike). Razstava je odprta vsak dan od 9.00 do 13.00 in od 14.00 do 19.00.

GORICA

V Galeriji Kulturnega doma bo na ogled bo do 30. septembra samostojna fotografska razstava Zdenka Vogriča ob njegovi 80-letnici; od ponedeljka do petka med 10. in 13. uro in med 16. in 18. uro ter v večernih urah med raznimi kulturnimi prireditvami.

V Pokrajinskih muzejih v grajskem naselju bo na ogled bo do 30. septembra fotografska razstava »2_LUOGHI DIVISI / 2_LOČENA KRAJA« v okviru prireditve Spilimbergo Fotografia 2008. Razstavljata Fabrizio Cicconi in Kai-Uwe Schulte-Bunert; urnik razstave: od torka do nedelje od 9. do 19. ure, zaprto ob ponedeljkih.

LOČNIK

V občinskem središču bo v soboto, 20. septembra, ob 18. uri odprtje razstave slikarjev kulturnega društva DABLO (Društvo briških likovnih ustvarjalcev) s Šmartnega v priredbi Kulturnega centra Tullio Crali iz Gorice v sodelovanju z občinskim središčem v Ločniku. Razstava bo na ogled do 28. septembra ob delavnikih med 17. in 19. uro, ob sobotah med 10. in 13. uro ter med 17. in 19. uro ob nedeljah med 10. in 13. uro.

SLOVENIJA

ŠTANJEL

V Galeriji Lojzeta Spacala bo, ob 20-letnici galerije, do 2. novembra na ogled razstava »Trije pogledi na kraške krajine: Zoran Mušič, Silvester Komel in Aleksij Kobal«.

V Galeriji pri Valetovih: do 12. oktobra bo na ogled razstava del 3. likovnega srečanja »Jasna - Brje pri Komnu 2008«.

NOVA GORICA

Paviljon Poslovnega centra HIT, (Delpinova 7a) do 30. septembra je na ogled razstava botaničnih ilustracij Vladimirja Segalle; na ogled bo vsak dan med 10. in 19. uro.

KANAL

V Melinkih na št. 5 je na ogled stalna razstava etnološko-rezbarske zbirke Franca Jerončiča.

Mestni muzej: odprto vsak dan od 9.00 do 18.00.

KOBARID

Kobariški muzej: na ogled je stalna muzejska zbirka »Soška fronta 1915-1918«. Urnik: vsak dan od 9.00 do 18.00.

LOKAVEC

Kovaški muzej: orodje in oprema, stalna razstava.

LJUBLJANA

V Galeriji Hest (Židovska ulica 8) bo do 22. septembra na ogled razstava slik Franka Vecchieta. Razstavljena so umetnikova dela iz zadnjega obdobja.

Slovenski etnografski muzej: do 5. oktobra bo na ogled interaktivna razstava izvirnih glasbenih inštrumentov »Zvoneče mesto EVFONIJA«. Projekt spremlja osrednjo letošnjo razstavo »Zvoki Slovenije - Od ljudskih godcev do Avsenikov«.

TOLMIN

Tolminska muzejska zbirka: od ponedeljka do petka od 9.00 do 15.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih od 13.00 do 17.00.

Rai Tre

SLOVENSKI PROGRAM

Za Trst: na kanalu 40 (Ferlugi) in 64 (Milje)

Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.25 Števerjan 2008: Ansambel Gorski cvet
20.30 Deželni TV dnevnik
20.50 Vabilo v gledališče: Aldo Nikolaj - Stara Garda
23.00 Čezmejna TV: Dnevnik Slovenija 1

Rai Uno

6.10 Nad.: Incantesimo
6.30 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije
6.45 Aktualno: Unomattina
10.00 Aktualno: Verdetto finale
11.00 Aktualno: Occhio alla spesa
11.30 Dnevnik in vremenska napoved
12.00 Variete: La prova del cuoco
13.30 Dnevnik in Gospodarstvo
14.10 Variete: Festa italiana
16.15 Aktualno: La vita in diretta
17.00 Dnevnik
18.50 Kviz: L'eredita'
20.00 23.25, 1.00 Dnevnik
20.30 Kviz: Affari tuoi
21.10 Nan.: Provaci ancora Prof! 3
23.15 Aktualno: Porta a porta

Rai Due

6.20 Resničnostni šov: L'isola dei famosi
6.55 Aktualno: Quasi le sette
7.00 Variete: Random
9.15 Nan.: Otto semplici regole
10.00 Nan.: Tracy e Polpetta
10.15 Dnevnik
11.00 Variete: Insieme sul Due
13.00 Dnevnik in rubrike
14.00 Nan.: Scalo 76 Cargo
14.40 Aktualno: Italia allo specchio
16.10 Aktualno: Ricomincio da qui
17.20 Nan.: The District
18.00 Dnevnik in rubrike
18.50 Resničnostni šov: L'isola dei famosi
19.35 Nan.: Squadra speciale Cobra 11
20.25 Žrebanje lota
20.30 Dnevnik
21.05 Film: The core (fant., ZDA'02, r. A. Eckart, igra **Delroy Lindo**)

23.40 Variete: Artu'
0.50 Aktualno: Magazine sul Due

Rai Tre

6.00 Dnevnik - Rai News 24, vmes Il caffé in Italia, istruzioni per l'uso
8.05 Aktualno: La storia siamo noi
9.05 Film: Romanzo d'amore (dram., It, '51, i. D. Darieux)
10.40 13.00, 14.45 Aktualno: Cominciamo bene estate
12.00 Dnevnik, športne vesti in vremenska napoved, sledi Speciale festival del Cinema di Venezia
13.05 Nan.: Terra nostra
14.00 Deželne vesti in vremenska napoved
15.00 Variete: Trebisonda
17.00 Aktualno: Cose dell'altro Geo
18.10 Geo magazin 2008
19.00 Deželne vesti, vremenska napoved, športne vesti
20.00 Variete: Blob
20.10 Nan.: Agrodolce
20.35 Nad.: Un posto al sole
21.05 Film: Anche libero va bene (dram., It, '06, r., i. K. R. Stuart)
23.15 Deželni dnevnik, sledi Primo Piano
23.35 Dok.: Ritratti
0.35 Nočni dnevnik in vremenska napoved
0.50 Aktualno: Off Hollywood 2008

Rete 4

6.00 Dnevnik - Pregled tiska
6.15 Nan.: Chips
7.35 Nan.: Magnum P.I.
8.35 Nan.: Charlie's Angels
9.35 Nan.: Febbre d'amore
10.30 Nad.: Bianca
11.30 Dnevnik in prometne informacije
11.40 Nad.: Hunter
12.40 Nan.: Un detective in corsia
13.30 Dnevnik in vremenska napoved
14.00 Aktualno: Popoldanski Forum
15.00 Nan.: Hamburg Distretto 21
16.00 Film: La moglie del prete (kom., It., '70, i. S. Loren)
18.40 Nan.: Tempesta d'amore
18.55 Dnevnik in vremenska napoved
20.00 Nan.: Walker Texas Ranger
20.40 Nogomet: Milan - Zurigo
22.50 Film: Travolti da un insolito destino (kom., It, '74, r. L. Wertmuller, i. G. Giannini)
0.40 Pregled tiska

Canale 5

6.00 Dnevnik - Prima pagina
7.55 Dnevnik - prometne vesti, vremenska napoved, borza in denar
8.00 Dnevnik - Mattina
8.50 Aktualno: Mattinocinque (vodi B. D'Urso, C. Brachino)
11.00 Aktualno: Forum
13.00 Dnevnik, okusi in vremenska napoved
13.40 Nad.: Beautiful
14.10 Nad.: Cento Vetrine
14.45 Nan.: My life
15.55 Nan.: Men in tress
17.00 Aktualno: Pomeriggiocinque (vodi B. D'Urso, C. Brachino)
18.50 Kviz: Chi vuol essere milionario
20.00 1.20 Dnevnik in vremenska napoved
20.30 Variete: Veline
21.10 Nan.: Distretto di polizia 8
23.20 Nan.: Missing
1.20 Nočni dnevnik in vremenska napoved

Italia 1

6.35 13.40 Risanke
9.05 Nan.: Starsky & Hutch
10.10 Nan.: Supercar
11.10 Nan.: Pacific Blue
12.25 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti
14.30 Risanke: I Simpson
15.00 Nan.: Paso adelante
15.55 Nan.: Hannah Montana
16.50 Risanke
18.30 22.05 Dnevnik in vremenska napoved
19.05 Nan: Tutto in famiglia
20.05 Nan.: Camera Cafe' Celebrity Edition
20.45 Kviz: La ruota della fortuna Vip
21.15 Kviz: Primo e ultimo
22.45 Film: Matrix Reloaded (fant., ZDA, '03, igrata K. Reeves in **Carrie-Anne Moss**)

Tele 4

7.00 8.35, 12.00, 13.10, 16.40, 19.30, 23.02, 1.32 Dnevnik
7.15 17.00 Risanke
8.10 Pregled tiska
9.00 Aktualno: Domani si vedra'
10.35 Nan.: Don Matteo 4
12.40 Rotocalco Adn Kronos
13.30 Inf. odd.: ... a tutto gas
14.00 Aktualno: Conosciamo i nostri ospedali
14.15 Koncerti: Klasična glasba
15.35 Nan.: SI misteri della giungla nera
19.00 Inf. odd.: L'Ape Regina
20.00 Lavoro donna
20.30 Deželni dnevnik
20.55 Nad.: Police rescue
22.40 Inf. odd.: Ratatouille
23.30 Film: Amore ferito (dram., '95)

La 7

7.00 Aktualno: Omnibus estate
9.15 Aktualno: Punto Tg - Due minuti un libro
10.25 Nan.: Mai dire si'
11.30 Nan.: Matlock
12.30 Dnevnik in športne vesti
13.00 Nan.: Cuore e batticuore
14.00 Film: La leggenda di Robin Hood (pust., ZDA '38, i. **Errol Flynn in Olivia de Havilland**)

16.05 Nan.: Il ritorno di missione Impossibile
17.05 Dok.: Atlantide - Storie di uomini e di mondi
19.00 Nan.: Stargate SG-1
20.00 1.05 Dnevnik
21.10 Variete: Stargate SG - 1
23.35 Nan.: Sex and the City
0.10 La storia proibita del'900 italiano

Slovenija 1

6.10 Kultura, sledi Odmevi
7.05 8.05 Dobro jutro
9.10 15.45 Risana nanizanka
9.30 Pod klobukom
10.10 Nan.: V dotiku z vodo
10.40 Izobraževalna oddaja: Turbulenca
11.40 Omizje (pon.)
13.00 Poročila, vremenska napoved in športne vesti
13.20 Nad.: Vedrana Grisogono Nemeš
13.45 Piramida
15.00 Poročila
15.10 Mostovi - hidak
16.05 Kratki dok. film: Monika
16.20 Enajsta šola (odd. za radovedneže)
17.00 Poročila, športne vesti, vremenska napoved
17.30 Štafeta mladosti (pon.)
18.15 Duhovni utrip
18.30 Žrebanje Deteljice
18.40 Risanke
18.55 Vremenska napoved, dnevnik in športne vesti
19.55 Dok. oddaja
20.55 Tednik
22.00 Odmevi, kultura, športne vesti in vremenska napoved
23.05 Osmi dan
23.40 Film: Ljubezen je za vse (pon.)

Slovenija 2

6.30 9.30, 11.30, 0.45 Zabavni infokanal
7.00 Infokanal
8.00 Otroški infokanal
12.50 Paraolimpijske igre - Povzetki iz Pekinga
123.20 Globus
13.50 Dok. nan.: Azijske poti pod nebom
14.50 15.35 50 let televizije
15.15 Prvi in drugi (pon.)
15.35 50 let Tv
16.25 Evropski magazin
16.55 Pomagajmo si
17.25 Mostovi - Hidak
18.00 Slovenija danes
18.25 Kronika osrednje Slovenije
18.35 Primorska kronika
19.00 Z glasbo in plesom...
19.30 Zvoki dvanajstih strun
20.00 Film: Bratje 3 (dram., Avs., '03, r. W. Murnberger, i. W. Böch)
21.35 Dok. portret
22.20 Nad.: Hujšajmo!
23.05 Film: Pravi ovčarji (pon.)

Koper

13.45 Dnevni program
14.00 Čezmejna TV - TGR FJK - deželne vesti
14.20 Euronews, sledi Odmev
14.50 26. mednarodni pokal v plesih
15.15 Globus
15.45 20.25 Kulturni magazin: Artevisione
16.15 Zgodovina velikih zadetkov
18.00 Evropski magazin (program v slovenskem jeziku)
18.35 Vremenska napoved
18.40 22.30 Primorska kronika
19.00 22.05 Vsedanes - TV dnevnik
19.20 Športne novice
19.25 Fanzine
20.00 Potopis
20.30 Artevisione
21.00 Nan.: Quando arriva il giudice
21.55 Avtomobilizem
22.50 Proslava
23.45 Čezmejna Tv TDD - Tv dnevnik v slovenskem jeziku

Tv Primorka

11.30 20.00 Dnevnik Tv Primorka in vremenska napoved
12.00 23.30 Videostrani
18.00 Predstavitev strank
18.45 Predvolilna oddaja
19.45 Kulturni utrinek
19.55 EPP
20.20 Kultura
20.30 Predvolilno soočenje strank
22.00 WTCC - Velika nagrada Nemčije
23.00 Dnevnik Tv Primorka, kultura in vremenska napoved (pon.)

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00,19.00 Dnevnik; 7.00 Koledar; 7.30 Prva izmena 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Prva izmena - 1. del; 10.00 Poročila; 10.10 Prva izmena - 2. del; 11.15 Studio D - Soncu naproti; 12.00 Istrska srečanja; Napovednik; 13.20 Iz domače zakladnice; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Morski val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Odprta knjiga: Kazuo Ishiguro - Ostanki dneva (32. del.); 18.00 Glasbeni slovarček; 19.20 Napovednik, sledita Večerni list in Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 6.00-9.00 Jutro na RK, kronika, OKC poročajo; 7.00 Jutranjik; 8.10 Istrski kalejdoskop; 9.00-12.30 Poletni dopoldan in pol; 12.30 Opoldnevnik; 13.00-15.00 Aktualnosti; 13.15 Samopredstavitev kandidatov; 16.20 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Soočenja pred volitvami; 20.00 Glasbena razglednica; 20.30 Rock roko umije; 22.30 Od glave do rapa.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 6.25 Drobci zgodovine; 8.05 Horoskop; 8.33 Pesem tedna; 9.00 Doroty e Alice; 9.33 Moda ali pogovor s psihologinjo; 10.00 Replay; 11.00 Odprti prostor; 12.15 Sigla single; 12.28 Vremenska napoved, prometne vesti, dnevnik; 13.00 Svetnik dneva in Vse najboljše; 14.35 Euro notes; 15.05 Pesem tedna; 15.28 Vremenska napoved, prometne vesti, dnevnik; 16.00 Ob 16-ih; 18.00 Duša in telo; 19.00 Glasbeni spored; 20.00 Radio Capodistria Sera; 20.00 Odprti prostor; 21.00 Moda ali pogovor s psihologinjo; 21.35 Sogni di vacanza; 23.00 Melopea; 0.00 RSI

SLOVENIJA 1

5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 18.00, 21.00, 23.00, 0.00 Poročila; 5.30 Kronika; 6.45 Dobro jutro, otroci; 6.50 Kaj odmeva po Sloveniji; 7.00 Kronika; 8.05 Svetovalni servis; 8.40 Obvestila; 9.10 Ali že veste?; 9.30 Ultrazvok, oddaja o zdravju; 10.10 Prvi odcep desno; 11.15 Evrožvenket; 11.45 Pregled tujega tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Ura slovenske glasbe; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Samopredstavitve; 13.00 Danes do 13-ih; 15.00 Radio danes, jutri; 15.30 DIO; 16.15 Obvestila; 17.00 Studio ob 17-ih; 19.00 Dnevnik; 19.30 Obvestila; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Večer domačih pesmi in napevov; 21.05 Literarni večer; 22.00 Zrcalo dneva; 22.40 Stari gramofon; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Za prijeten konec dneva.

SLOVENIJA 2

5.00, 6.00, 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30, 0.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 8.00 Dnevnik; 8.25 Vremenska napoved; 8.45 Koledar kulturnih prireditev; 9.15 Šport; 9.35 Popevki tedna; 10.00 Razlaga z razlogom; 11.40, 14.20 Obvestila; 12.00 Aktualna tema; 13.00 Danes do 13-ih; 13.30 Spored; 14.00 Kulturne drobtinice; 15.10 RS napoveduje; 15.30 DIO; 16.05 Popevki tedna; 16.20 Top 30; 17.00 Volitve 2008; 17.40 Šport; 18.00 Študentski val; 18.15 Minute za Country; 18.50 Večerni spored; 19.30 Ne zamudite; 21.00 Galerija; 21.30 Težka kronika; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Proti etru.

SLOVENIJA 3

9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00, 0.00 Poročila; 7.25 Glasbena jutranjica; 8.00 Lirični utrinek; 10.05 Iz sveta kulture; 10.20 Skladatelj tedna; 11.05 Operna ura; 12.05 Spominčice; 13.05 Umetnost 20. stoletja; 13.30 Naši operni umetniki; 14.05 Glasovi svetov; 15.00 Na ljudsko temo; 15.30 DIO; 16.05 Napoved sporeda; 16.15 Kulturni dnevnik; 16.30 Mladi virtuozi; 17.00 Festivali stare glasbe; 18.00 Izšlo je; 18.20 Intermezzo; 19.00 Dnevnik; 19.30 Slovenski concertino; 20.00 Simfoniki RTV Slovenija; 22.05 Radijska igra; 23.00 Slovenski koncert.

RADIO KOROŠKA

6.00-10.00 Dobro jutro; 12.00-13.00 Studio ob 12-ih; 15.00-17.00 Lepa ura; 17.00-17.30 Studio ob 17-ih; 17.30-18.00 Naša pesem; -Radio Agora: 13.00-15.00 Agora-Divan; 18.006.00 Svobodni radio; -Radio Dva 10.00-12.00 Sedmi dan (105,5 MHZ).

Primorski dnevnik

Lastnik:
Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst
Izdajatelj:
Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380, fax 040 7786381
Tisk: EDIGRAF srl, Trst
Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ
Redakciji: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
email: trst@primorski.it
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 533382, fax 0481 532958
email: gorica@primorski.it
Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432 731190, fax 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506
Internet: ***http//www.primorski.it/***
Naročniško - prodajna služba
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 535723 fax 0481 532958

Cena: 1,00 €
Naročnina za Italijo 280,00 €
Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 0,80 € (191,71 SIT)
Letna naročnina za Slovenijo 170 € plačljiva preko DISTRIEST doo, Partizanska 75, Sežana, tel. 05-7070262, fax. 05-7300480 transakcijski račun pri banki SKB D.D. v Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE
Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.
www.tmedia.it
GORICA, ul. Malta 6
TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI
advertising@tmedia.it
Brezplačna tel. št. 800129452
Iz tujine +39.0481.32879
Fax +39.0481.32844
Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €, finančni in legalni 92,00 €, ob praznikih povišek 20%

NEKOMERCIALNI OGLASI
oglasi@tmedia.it
Brezplačna tel.št. 800912775
Fax +39.0481.32844
Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 € na besedo; nekomercialni oglasi po formatu, osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale na besedo. DDV - IVA 20%

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Primorski dnevnik je včlanjen v Evropsko zvezo manjšinskih dnevnikov MIDAS

Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je bilo v kakršnikoli obliki poslano uredništvu, ne vračamo. Dostavljeno gradivo ne obvezuje uredništva oziroma založnika za objavo ali drugačno uporabo; za objavo člankov, ki jih posredujejo uredništvu, imajo avtorji pravico do morebitnega honorarja samo po predhodnem dogovoru z založnikom.

jasno | zmerno oblačno | oblačno | rahel dež | zmeren dež | močan dež | nevihte | veter | megla | rahel sneg | zmeren sneg | močan sneg | topla fronta | hladna fronta | okluzija | izobara | C središče ciklona | A središče anticiklona

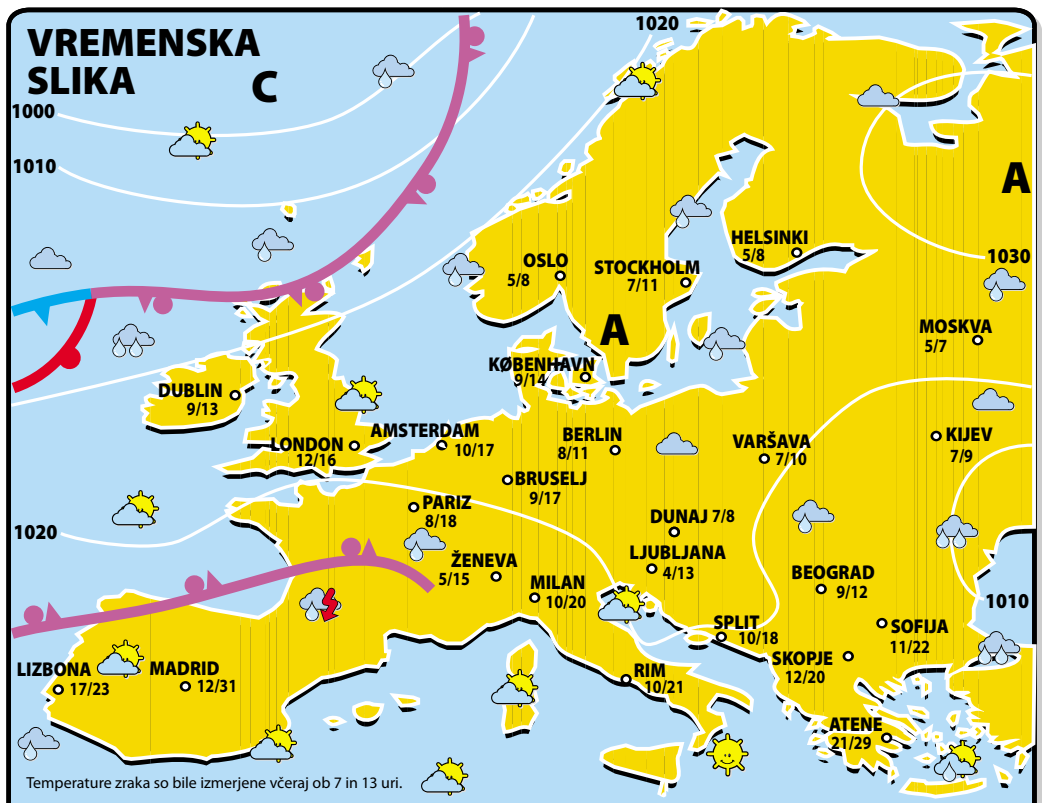

Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7 in 13 uri.

Nad našo deželo pritekajo suhi severozahodni višinski vetrovi, v nižjih plasteh ozračja pa vlažni jugozahodni. Od jutri dopoldne pa bodo pritekali bolj suhi severovzhodni tokovi.

Nad Skandinavijo in srednjo Evropo je območje visokega zračnega pritiska. V višinah pa sta nad zahodno in vzhodno Evropo dve jedri hladnega in vlažnega zraka.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzide ob 6.47 in zatone ob 19.10.
Dolžina dneva 12.23.

LUNINE MENE
Luna vzide ob 20.12 in zatone ob 10.32.

BIOPROGNOZA
Danes vreme večini ljudi ne bo povzročalo opaznih težav, le pri najbolj občutljivih se bodo občasno pojavljale blažje vremensko pogojene težave, ki bodo pogostejše na zahodu in jugu države.

MORJE
Morje razgibano, temperatura morja 21,1 stopinje C.

TEMPERATURE V GORAH °C

500 m	13	2000 m	2
1000 m	8	2500 m	1
1500 m	3	2864 m	0

UV INDEKS
Ob jasnem vremenu bo UV indeks sredi dneva v gorah 6 in pol, po nižinah pa 6.

PLIMOVANJE
Danes: ob 5.41 najnižje -37 cm, ob 12.07 najvišje 53 cm, ob 18.35 najnižje -45 cm, ob 0.34 najvišje 19 cm.
Jutri: ob 5.58 najnižje -24 cm, ob 12.30 najvišje 46 cm, ob 19.14 najnižje -39 cm.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

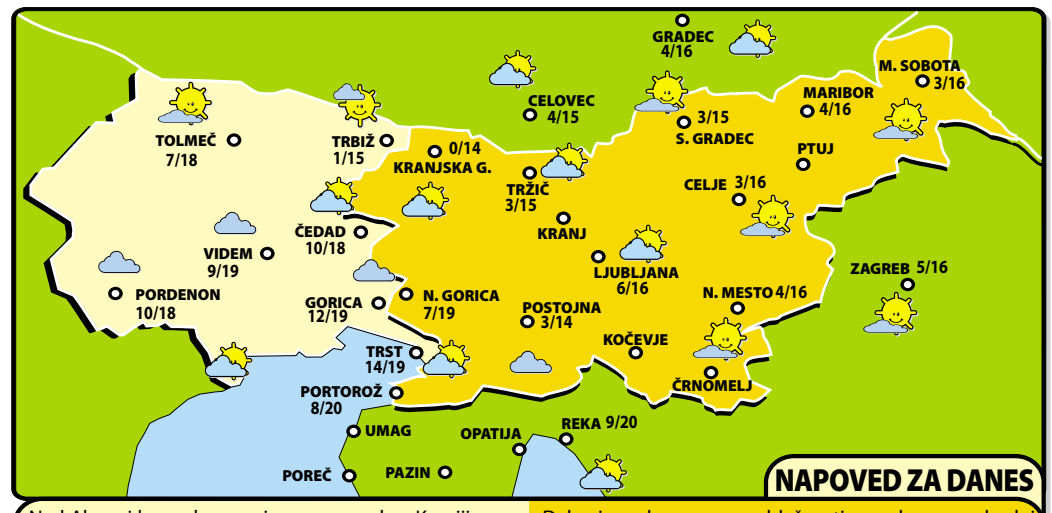

NAPOVED ZA DANES

Nad Alpami bo v glavnem jasno vreme, le v Karniji spremenljivo; od obale do Predalp pa bo pretežno oblačno do oblačno.

Delno jasno bo z zmerno oblačnostjo, predvsem v zahodni in južni Sloveniji tudi pretežno oblačno. Zjutraj bo ponekod po nižinah megla ali nizka oblačnost. Na Primorskem bo zjutraj še pihala šibka burja. Najnižje jutranje temperature bodo od 0 do 6, na Primorskem okoli 8, najvišje dnevne od 13 do 16, na Primorskem do 20 stopinj C.

NAPOVED ZA JUTRI

V prvem delu jutra bo še pretežno oblačno, možne bodo še rahle padavine. Tekom dopoldneva se bo vreme od severa izboljšalo in popoldne bo povsod pretežno jasno. V nižinskem pasu bo pihal zmeren severovzhodnik, ob obali pa kar močna burja.

Jutri bo dopoldne pretežno oblačno in povečini suho, popoldne pa se bo zjasnilo. Na Primorskem bo pihala šibka burja. V soboto bo v zahodni Sloveniji delno jasno, drugod pa oblačno, ponekod so možne manjše padavine. Pihala bo zmerna burja.

FRANCIJA - Zaradi vdora v zasebnost

Carla Sarkozy zahteva 220.000 evrov odškodnine

Carla Bruni s soprogom Nicolasom Sarkozyjem

PARIZ - Francoska prva dama Carla Sarkozy in njen nekdanji partner filozof Raphael Enthoven sta vložila tožbo proti dvema bulvarskima časnikoma. Sarkozyjeva skupaj z očetom njenega sina za domneven vdor v njuno zasebnost zahteva 220.000 evrov odškodnine.

Povod za tožbo je bilo poročanje, da je Enthovnova nova življenjska sopotnica noseča. Časnika sta namreč poročala, da bo Carlin sedemletni sin dobil bratca ali sestrico. Odvetnik časnika Ici Paris v svojo obrambo pravi, da Carla Sarkozy svoje zasebno življenje že sama dovolj pogosto izpostavlja medijem.

Sarkozyjeva je v preteklosti že dobila podobno tožbo proti nizkocenovni letalski družbi Ryanair, ki je v svojem oglasu uporabilo takrat še domnevno poroko s francoskim predsednikom. Odškodnino, ki jo je dobila ob tej tožbi, je Sarkozyjeva darovala v dobrodelne namene. (STA)

BELGIJA

V Bruslju se rojevajo Mohamedi

BRUSELJ - Ime Mohamed je bilo leta 2007 v Bruslju najbolj priljubljeno ime za novorojene fantke, je sporočil belgijski statistični urad. V deseterico najbolj priljubljenih imen so se uvrstila tudi imena Amin, Ajub in Mehdi.

Ime Mohamed je bilo tudi sedmo najbolj priljubljeno ime v Belgiji, za njim pa sta zaostali celo tradicionalni belgijski imeni Mathis in Hugo. Najbolj priljubljena imena za fantke so bila sicer Nathan, Lucas in Noah. Najbolj priljubljeni imeni za deklice pa sta bili v Bruslju Lina in Sarah, v deseterico najbolj priljubljenih imen pa so se uvrstila še imena Aja, Jasmine in Salma.

Belgija se po drugi svetovni vojni sooča z obsežnim priseljevanjem, še posebej iz Severne Afrike. Večji del priseljencev se priseli ravno v Bruselj in v belgijsko pristaniško mesto Antwerpen. (STA)

VELIKA BRITANIJA - Velikan Cerne Abbas

Simbol rodovitnosti bo deležen obnove

Cerne Abbas je vklesan v hrib v okrožju Dorset

LONDON - Britanski velikan, simbol rodovitnosti, zaradi katerega obiskovalci pogosto dvigujejo obrvi, bo deležen obnove, saj sta ga skoraj povsem zarasla mah in drugo rastlinje. Velikan Cerne Abbas, ki je vklesan v hrib v okrožju Dorset na jugozahodu Anglije, je že malodane postal nevidni mož, saj sta ga po deževnem poletju skoraj povsem zarasla mah in drugo rastlinje. Podobo spolno vzburjenega človeka, veliko 55 metrov, ki je znana tudi kot "Neolikanež" in so jo oblikovali v 17. stoletju, navadno vzdržujejo ovce, ki jedo travo ob njenih belih črtah.

Delavcem narodnega sklada za zahodni Dorset se bodo pridružili prostovoljci in skupaj bodo v jarke, ki predstavljajo obliko velikana, znova vnesli kredo. Ponavadi obliko velikana s kredo obnovijo vsakih 10 let, tokrat pa jo bodo nanesli po samo sedmih letih, saj je prišlo zaradi izredno vlažnih poletij do erozije tal, zaradi česar je potrebna predhodna obnova.

Prvi zgodovinski zapis o obdarjenem velikanu, ki ga imajo nekateri za simbol rodovitnosti, sega v leto 1694. V zadnjih stoletjih so ga uporabljali v reklamah za raznovrstne izdelke, od kondomov do koles. V drugi svetovni vojni so ga zakrili, da ga nemška letala ne bi mogla uporabljati za orientacijo. (STA)

DUBAJ - Anketa

Nemuslimani ne bi smeli jesti v javnosti med ramadanom

DUBAJ - Večina muslimanov v arabskih deželah želi pripadnikom drugih ver v času svetega meseca ramadana prepovedati hranjenje pred očmi tistih, ki se postijo. V javnomnenjski raziskavi, ki jo je inštitut Maktoob-Research v Dubaju izvedel avgusta, je sodelovalo več kot 6000 muslimanov z območja med Damaskom in Rabatom. Po podatkih ankete 62 odstotkov vprašanih meni, da nemuslimanski prebivalci, ki živijo v arabskih državah, med ramadanom čez dan ne bi smeli piti in jesti v javnosti. Le štirje odstotki vprašanih so priznali, da se tudi sami ne postijo. Po podatkih ankete 52 odstotkov prebivalstva meni, da bi morale biti v času ramadana podnevi zaprte vse restavracije in kavarne, kar se v Savdski Arabiji in Kuvajtu že dogaja. (STA)